A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1903 ÁPRIL 16. NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

NAGY IMRE,

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

15

KIADTA: A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE.

DEBRECZEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1903. — 881.

A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1903 ÁPRIL 16. NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

NAGY IMRE,

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

KIADTA: A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE.

DEBRECZEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1903. — 881.

A nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1903. évi április hó 16. napján Nagyszalontán tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Széll Kálmán esperes és gróf Tisza István egyházmegyei gondnok elnöklete alatt:

I. Tanácsbírák:

Lelkészi részről:	Világi részről:
Balog Ambrus	Dr. Balogh Elek
Dr. Márk Ferencz	Hadházy Kálmán
Nagy Imre	Szikszay Lajos
Böszörményi Lajos	
Hajdú Elek.	

II. Jegyzők:

Nagy Imre és Csécsi Imre lelkészi-, Hadházy Kálmán és Sütő Antal világi részről.

III. Számvevőszéki tagok:

Dr. Márk Ferencz, Bagdi János (egyházmegyei pénztárnok is).

IV. Lelkészek:

Bernáth Lajos tenkei, Bagdi János anti, Szabó István geszti, Szondy Géza k.-peregi, Kolumbán Áron kötegyáni, Budai János b.-böszörményi, Dávid Gyula n.-harsányi, Fogarassy Bálint ágyai, Onody Sándor m.-gyáni, Bugyi János erdő-gyaraki, Ungváry Gyula tamásdai, Nagy Beniámin zsadányi, Szabó József b.-sebesi, Boros Gábor árpádi lelkész, Balogh Gyula szemlaki h.-lelkész.

V. Tanító-testület képviselői:

Varga Károly és Kis István.

VI. Egyházak világi képviselői:

Bereczki Imre és Katona Sándor Nagyszalontáról, S. Tóth Sándor Ugráról. M. Juhász Gábor Sarkadról, Cz. Farkas Sándor Kis-Peregről, D. Forrás Mihály Mezőgyánból, Kővágó Antal Bajjról.

Széll Kálmán esperes, buzgó alkalmi imája után melegen üdvözli gróf Tisza István egyházmegyei gondnokot, mint társelnököt, üdvözli a tanácsbírói-kar megjelent tagjait, az egyházmegye jegyzőit, a lelkészeket, képviselőket s a gyűlést megnyitja.

1. A tanítói testület képviselői s az egyházak megjelent küldöttei beadják megbízó leveleiket.

Neveik felolvasása után a fentírt sorrendben igazoltatnak.

2. Esperes jelenti, hogy gróf Tisza Kálmán egyházmegyei tanácsbíró gyengélkedése, Sípos Imre betegsége, Váczi Dezső bélzerindi lelkész elfoglaltsága miatt nem jelenhettek meg a gyűlésen.

Sajnos tudomásúl szolgál.

3. Az esperes által kinyomatott s a gyűlés tagjai közt kiosztott tárgysorozat

felolvasottnak tekintetvén, némi módosítással a tanácskozás sorrendjéül szolgál.

4. Olvastatott a szavazatbontó bizottság jegyzőkönyve:

„Jegyzőkönyv,

felvétetett Nagyszalontán, 1903 február 18-án, az üresedésben levő egyházmegyei világi tanácsbíróságra beérkezett szavazatok felbontása alkalmával.

Jelen voltak: Széll Kálmán ev. ref. esperes, Böszörményi Lajos és Hadházi Kálmán egyházmegyei tanácsbírák.

1. Esperes üdvözölve a szavazatbontó bizottság tagjait, előterjeszti, hogy a 48/1902. sz. egyházmegyei végzés folytán az üresedésbe jött egyházmegyei világi tanácsbíróság

betöltésére szavazásra hívta fel a presbyteriumokat. Ezen felhívás folytán mind a 45 egyház beküldötte szavazatát.

A beérkezett szavazatok felbontása alkalmával kiderült, hogy a 45 egyházból beküldött 62 szavazat mind jogérvényes.

Ezen beérkezett 62 szavazatból:

1.	Szikszai Lajos nagyszalontai ügyvéd	43
2.	Márton István nagyszalontai ügyvéd	5
3.	Ötvös Gyula komádii jegyző	4
4.	Bölöny József nagybirtokos	2
5.	Sebess Gyula földbirtokos	2
6.	Kovács Kálmán	2
7.	Kovács Károly nagyszalontai járásbíró	1
8.	Dr. Vajda István aradi ügyvéd	1
9.	Sütő Antel e. m. aljegyző	1
10.	Balogh Mihály nagybirtokos	1
	Összesen	62

szavazatot nyert.

Miért is Szikszay Lajos, mint általános szavazattöbbséget nyert, a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye világi tanácsbírójának jelentetett ki.

A felbontott szavazatok 45 darabban mellékeltetnek.

Kmf.

Böszörményi Lajos,
Hadházy Kálmán,
egyh. megyei tanácsbírák.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes."

A szavazás eredményét egyházmegyénk közgyűlése örvendetes tudomásúl veszi, Szikszay Lajos egyházmegyei tanácsbírót az eskü letételére fölhívja, ki is az esküt leteszi, majd Istennek adott hálával s az egyházak megtisztelő bizalmáért kifejezett köszönettel tisztének hű teljesítését ígérve, esperes meleg üdvözlete után s a gyűlés tagjainak éljenzése mellett tanácsbírói székét elfoglalja.

A számba vett szavazatok megsemmisíttetnek.

5. Özv. Szabó Jánosné Hódmezővásárhelyről és özv. Szabó Károlyné Nagykerekiből hálás köszönetüket fejezik ki ugy magok, mint gyermekeik nevében az egyházmegyénk részvétét tolmácsoló jegyzőkönyvi kivonatért.

Tudomásúl vétetik.

6. Beterjesztetett a következő esperesi jelentés az egyházmegye vallás-erkölcsi és anyagi állapotáról:

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!“

Egyházmegyénknek az 1902-ik évi vallás-erkölcsi és anyagi állapotát feltüntető jelentésemet, a hozzám beérkezett adatok alapján — a következőkben van szerencsém beterjeszteni:

I. Vallás-erkölcsi állapot.

A közönséges istenitisztelet gyakorlása általában megnyugtató. Ünnepnapokon és vasárnapok délelőttjén, egyházmegyénk minden egyházában hitelveink szerinti egyházi beszéd tartatik; vasárnap délután 23 egyházban kátémagyarázat, — 5 egyházban, bibliamagyarázat, — 12 egyházban felváltva e kettő, — 3 egyházban egyszerű imádság tartatik, — 2 egyházban, u. m. Erdőgyarakon és Fekete-Tóton nincsen istenitisztelet.

Köznap reggelenként mindennap tartatik istenitisztelet 34 egyházban, — csak bünbánati héten 11 egyházban.

Köznap délután naponkint tartatik istenitisztelet 2 egyházban: Nagy-Szalontán és Tárkányban, — 43 egyházban nem.

A nagy munkaidő szünetelése alatt köznapokon bibliamagyarázat tartatott 32 egyházban, — 13 egyházban nem.

A konfirmácziói oktatást 29 helyen a lelkész, 16 helyen a tanitók végezték törvényszerü előkészítés mellett, a tanév utolsó felében — és abban minden 12 éves gyermek részesült.

Urvacsorával élők száma 36,897. — Betegeknek az urvacsora kívánatukra kiszolgáltatik rendes urvacsoraosztáskor s esetleg máskor is.

Nazarénusok vannak 9 egyházban, nincsenek 36-ban.

Baptisták vannak 13 egyházban, nincsenek 32-ben.

Felekezetnélküliek vannak 19 egyházban, nincsenek 26 egyházban. — Ezeknek lélekszáma pontosan ki nem mutatható, mert a kitérési anyakönyv csupán a kitérők számát igazolja, de az abban történt időközi változást, szaporodást, vagy fogyást semmi rendelkezésünkre álló adat nem bizonyítja.

Az egyházi szertartást mellőzték és pedig:

1., a keresztelést 11 egyházban: 32 (megkeresztelteteti 3277) tehát a szülöttek 0·90%-a;

2., az esketést 16 egyházban: 84; (megesküdött 704) tehát az uj házasok: 11·80%-a;

3., a temetést 11 egyházban: 35; (eltemettetett 2286) tehát az elhaltak: 1·05%-a.

Ha már ezen adatokat egybehasonlítjuk az 1901. éviekkel, azt találjuk, hogy a keresztelést mellőzők száma emelkedett: 0·20%-al; az esketést mellőzők száma emelkedett 0·15%-al; az egyházi szertartás nélkül eltemetettek száma ugyanannyi.

1902. évben az áttértek száma: 66; tehát emelkedett 34-el.

1902. évben a kitértek száma: 30; tehát emelkedett 1-el.

Törvénytelen szülöttek száma 280 (3277 közül) tehát a szülöttek: 8·05%-a s igy a tavalyihoz viszonyítva kevesbedett: 0·96%-al.

Viszálkodó házasok száma 18 egyházban: 53.

Vadházasok száma 36 egyházban: 267.

A szegényekről gondoskodás van 36 egyházban, melyekben egyházmegyénk 21/1895. sz. végzése foganatosításával a szegény-alap állaga 11,555 kor. 35 fillér s ezek a szegények és árvák segélyezésére fordítottak 3159 kor. 22 fillért, a szegényekről nincs gondoskodás 9 egyházban, u. m. Boros-Sebes, Fekete-Tót, Fenes, Körösszeg-Apáti, Nagy-Zerind Sarkadkeresztur, Szakál, Tamásda és Tenkén.

A kegyes adományok és hagyományok összege: 31 anya- és 1 leány-egyházban 17,102 korona 49 fillér és 520 liter buza és 160 liter tengeri, és pedig részletezve: *Ágyán:* templomalapra Kiss P. Sándor 50 kor., Szilágyi Sándor (Amerika) 10 kor., perselypénz 28 kor. 12 fillér, — egyházfentartási alapra özv. Hegyesi Sándorné 60 l. buza, Hevesi János 30 l. buza, Kiss P. Mihály 60 l. buza. *Szintyén:* perselypénz 11 kor. 17 fillér, egyházfentartási alapra többen 1 kor. 80 fillér és 370 liter buza, 160 liter tengeri. — *Aradon:* özv. Komáromi Miklósné 100 kor., Gaál Ferencz 40 kor., Török Károly és neje keresztelő edényre 40 kor. és többen különböző alapokra kisebb-nagyobb összegeket 515 kor. 85 fillér, továbbá özv. Joó Mihályné adománya 1000 korona. *Árpádon:* uj urasztala készíttetett körzettel, melyre adományoztak: Lovassy Ferencz 104 kor. 40 fillért, Markovics Antal 40 kor., Löfkovics Arthur 10 kor., Boros Gábor 20 kor., egy névtelen 1 korona, összesen 175 kor. 40 fill. *Belényesen:* perselypénz 36 kor. 91 fill. szegények segélyezésére: Belényesi takarék önsegélyző-egylet 20 kor., belényesi népbank 32

korona, szegény tanulóknak Pálfi Antal 20 kor., összesen 108 korona 91 fillér. *Belényes-Ujlakon:* perselypénz 21 kor. 43 fillér, község adománya 80 kor., egyeseké 7 kor. 40 fillér, összesen 108 kor. 83 fillér. *Bélzerinden:* perselypénz 16 kor. 16 fillér, szegényalapra Bélzerind község adománya 10 kor., özv. Váczi Sándorné urasztalai tányér 10 korona, összesen 36 kor. 16 fillér. *Berekböszörményben:* Budai János 9 kor., dalárda-egylet 8 kor., összesen 17 korona. *Boros-Sebesen:* perselypénz 48 kor. 90 fill. *Fenesen:* a község az egyház folyó szükségeire 72 korona. *Geszten:* perselypénz 126 kor. 01 fill. Gróf Tisza István esedékes egyházi adóján felül: 200 kor., özv. Tisza Kálmánné gróf Dégenfeld Ilona, bibliák, énekes könyvek 25 kor., gróf Tisza Istvánné iskolásoknak ruhanemü 100 kor, s ezenkivül az urasztalát egész évben ellátta kenyérrel és borral, — Bíró Mihály harang-alapra 1 kor., összesen 446 kor. 01 fillér. *Gyantán:* Biró Kisó Zsuzsánna, urasztalai terítőt: 40 kor. értékben. Erdődi Károly az egyház szükségeire 20 kor., összesen 60 korona. *Gyorokon:* perselypénz 64 kor. 84 fill., Nagy István 2 kor., Szőke Erzsébet 2 kor., összesen 68 kor. 84 fillér. *Harsányon:* perselypénz 112 kor. 50 fill., á 100 éves templom gyökeres kijavítására az egyház tagjai önkéntesen adományoztak 1200 koronát, néh. Juhász József hagyománya 200 kor., Ilyés Mihály 15 kor. 30 fill., Olvasókör 12 kor., Serester Sándor 5 kor., összesen 1651 kor. 80 fillér. *Komádiban:* a község szegény gyermekeknek 40 kor., Komádi-i takarékpénztár ugyanerre 70 kor., Komádi község iskola építésére 1800 kor., ugyanerre többen 300 kor., perselypénz 24 kor. 24 fill., összesen 2234 korona 24 fillér. *Kötegyánban:* Sarkadi takarékpénztár iskolás gyermekeknek 30 kor., néh. Balogh László orgona-alapra 10 kor., Bleyer Ignácz ugyanerre 10 kor., Balog Károlyné Széplaki Ida szegény-alapra 10 kor., összesen 55 kor. *M.-Homorogon:* Schvartz Ferencz toronyóra-alapra 123 kor. 60 fill., többen ugyanerre 20 kor., összesen 143 kor. 60 fillér. *Mezőgyánban:* a gyanté pusztai hiveknek gróf Tisza István egy tömör ezüst urasztalai poharat, ahhoz való tányért, kannát, egy urasztalát fából, gróf Tisza Istvánné egy urasztalai felső terítőt, egy nagyobb felső és egy kisebb alsó terítőt, mint saját kézimunkáját 550 kor. értékben. D. Bugyi Sándor szegény-alapra 4 kor., Onody Sándor szegény-alapra 10 kor., összesen 564 kor., *Mezősason:* ifj. Kovács Sándor szegény-alapra 8 kor., *Nagy-Szalontán:* perselypénz 514 kor. 55 fill. Nagy-Sza-

lonta város ezredévi alapítványából kamat népiskolai czélra 1500 kor. Ercsey Sándor alapítványának kamata egy tanító fizetésébe 771 korona 20 fillér. Lovassy Ferencz alapítványának kamata egy tanító fizetésébe 250 korona. K. Nagy József és neje hagyománya 400 korona. I. III. IV. temetkezési társulat adománya szegény iskolás gyermekeknek tankönyvre 219 korona 11 fillér. Szalontai takarékpénztár szegény iskolás gyermekeknek 140 korona. Többen templom fedél festésére 139 kor. 90 fill., összesen 3934 kor. 76 fill. *Pankotán:* Pankotai népbank 40 kor., Kócsa Károly lelkész urasztalai készlet 20 kor., összesen 60 kor. *Radna-Lippán:* Nőegylet adománya közszükségletre 102 kor. 49 fill., Jörg Endréné templomi szószékre takarót; építkezési-alapra adakoztak Virágos Sándor gyüjtő ívén többen 274 kor. 20 fillér. Nőegylet ugyane czélra 152 kor. 79 fillér, összesen 529 kor. 48 fillér. *Remetén:* Szathmáry István egyházi szükségletre 16 kor., Lukács Sándor szegényalapra 2 kor., összesen 18 kor. — *Sarkadon:* orgonaalapra, Puskás Ferencz 10 kor., Varga Géza 2 kor. egyházi szegény- és árva-alapra, II-ik temelkezési-egylet 10 kor., IV-ik temetkezési-egylet 10 kor., Puskás Ferencz 10 kor., a 3 egyház takarék-magtár alapja 420 kor., ugyancsak a 3 egyház takarék-magtár alapja szegény gyermekeknek 42 pár csizmát 199 kor. 50 fill., Enyedi András 1 kor., gróf Almássy Dénesné Károlyi Ella grófnő szegény iskolás gyermekeknek téli ruhára 150 kor. és szegény gyermekeknek népies olvasókönyvre 90 kor., összesen 902 kor. 50 fillér. *Sarkad-Kereszturon:* Sarkadvidéki takarékpénztár szegény iskolás gyermekeknek 10 korona. *Szemlakon:* perselypénz 43 kor. 17 fillér, *Szentleányfalván:* Dr. Darányi Ignácz m. kir. földmivelésügyi miniszter az egyház adósságainak kifizetésére a m. kir. kincstár részéről 3500 kor., az egyháztagok közül többen templom-csatornára 100 kor., összesen 3600 korona. *Tárkányban:* perselypénz 49 kor., ifj. Cs. Benedek Mihály 50 kor., Báthory Zoltán 40 kor., összesen 139 kor. *Tenkén:* perselypénz 60 kor., harang-alapra gyült 75 kor., összesen 135 korona. *Ugrán:* Schwartz Bertalan és neje Schwartz Paula az ev. ref. egyház szegényeinek 100 korona. *Vadászon:* a helybeli hitelszövetkezet iskolaépítésre 200 kor. Ezenkivül az urasztala részint egész éven át, részint egyes alkalmakkor egyes buzgó egyháztagok adományából láttatott el kenyérrel és borral a következő 27 egyházban, u. m. Ágyán, Árpádon, Bajjon, Belénye-

sen, Belényes-Ujlakon, Bélzerinden, Berek-Böszörményben, Boros-Sebesen, Erdőgyarakon, Erdőhegyen, Fekete-Gyarmaton, Fenesen, Geszten, Gyorokon, Körösszeg-Apátiban, Magyar-Homorogon, Mezőgyánban, Mező-Sason, Nagy-Szalontán, Pankotán, Lippán, Sarkad-Kereszturon, Sonkolyoson, Szakálon, Tamásdán, Ugrán és Vadászon.

II. Az egyház külélete.

A presbyteriumok minden egyházban az egyh. törvény értelmében vannak szervezve, a presbyterek száma: 737.

A presbyteri gyűlések jegyzőkönyveit az e czélra választott egyházi jegyzők vezetik, csupán kivételes esetekben a lelkészek.

Az egyházközségi közgyűlést egyházkerületünk szabályrendelete értelmében a 2000 lelken aluli egyházközségekben az egyházközség tagjai alkotják, a 2000 lelken felüli egyházközségekben az egyházközségi közgyűlés szervezve van az egyházkerületi szabályrendelet értelmében 11 helyen.

Az anyakönyvek minden egyházban jó állapotban vannak.

Körleveles jegyzőkönyv van 44 helyen, 1 helyen u. m. Csermőn a küldött körlevelek őríztetnek.

Lelkészi napló van Csermő kivételével minden helyen. Postakönyv minden egyházban van.

Az egyházi levéltár rendezve van 42 helyen, nincs rendezve Csermőn, Fenesen, Sarkad-Kereszturon.

Leltár van minden egyházban, vagyonkönyv 23 egyházban, nincs 22-ben, változás van benne 4 egyházban.

Az ingatlanok telekkönyvezve vannak mind a 45 egyházban.

Az egyházi számadások rendelet szerint vezettetnek mind a 45 egyházban.

A gondnoki számadások megvizsgáltattak az illető presbyteriumok által a f. év első negyedében s általam bekívántatván, az egyházmegyei számvevőszék felülvizsgálata alá terjesztettek, mely is e tárgyu jelentését az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

A gondnoki számadások eredményeképen:

a) bevétel: 224,517 kor. 10 fill. buza: 185,693 l. tengeri: 28,229 l. aljgabona: 129,449 l.
b) kiadás: 204,634 kor. 50 fill. buza: 158,413 l. tengeri: 22,123 l. aljgabona: 105,521 l.
tulkiadás: 1521 kor. 41 fill.

c) maradv.: 21,304 kor 09 fill. buza: 27,280 l. tengeri: 6106 l. aljgabona: 23,928 l.

Túlkiadás van 4 egyházban, u. m.: Árpádon, Berek-böszörményben, Mezőgyánban és Tenkén.

d) követelés: egyházi adó hátralék fejében 60,222 kor. 89 fillér;

e) adósság 78,287 korona 38 fillér, melyben a törlesztéses kölcsönök is bentfoglaltatnak.

Alapítványok összege 16 helyen: 98,488 korona 19 fil.

Az egyházi hívatalnokok ki vannak fizetve 39 egyházban, nincsenek kifizetve 6 egyházban, u. m.: Belényes-Ujlakon, Fenesen, Magyar-Homorogon, Szentleányfalván, Tárkányban és Ugrán.

A közadók, egyházmegyei és kerületi illetékek ki vannak fizetve 37 egyházban, hátralékban vannak 8 egyházban, u. m.: Belényes, Berek-Böszörmény, Fekete-Gyarmat, Fekete-Tót, Kis-Pereg, Nagy-Zerind, Sarkadkeresztur, Tárkány; a hátralék 1382 korona 11 fillér.

Az egyházi adókulcs 34 egyházban osztályba sorozás, 11 egyházban párbér alapján van.

A kivetett egyházi adó fedezi a szükségletet 41 egyházban, nem fedezi 4 egyházban, úgymint: Belényes-Ujlakon, Csermőn, Lippán és Tárkányban.

A templom állapota 38 egyházban jó, 5 egyházban kielégítő, 2-ben, u. m.: Agyán és Körösszeg-Apátiban rossz.

Az iskola épülete 34 egyházban jó, 5 egyházban kielégítő, 2 egyházban rossz állapotban van, u. m.: Bélzerinden és Körösszeg-Apátiban. Aradon az iskolák községi, Fekete-Tóton, Gyantán és Lippán állami épületben vannak.

A lelkészi lakás 32 egyházban jó, 11 egyházban kielégítő, 2 helyen, u. m.: Csermőn és Lippán rossz.

Az egyházi épületek mind a 45 egyházban a „Fonciere“ pesti biztosító intézetnél vannak biztosítva 828,979 korona értékben 1699 korona 75 fillér évi díj mellett, mely mindenütt pontosan ki van fizetve.

A temető 32 helyen az egyház, 13 helyen a község tulajdonát képezi, fásítva, árkolva 44 helyütt, nincs egy helyen, u. m.: Homorogon.

Új építkezés történt 8 egyházban 25,355 korona 86 fillér értékben és pedig: Berekböszörményben melléképület: 1125 korona, Harsányban a 100 éves templom gyökeres kijavítása: 1600 korona, Komádiban 2 új iskola: 12,700 korona. Kötegyánban templom előtt új vasrács kerítés: 653 korona, Remetén új iskola terem: 1900 korona, Tárkányban lelkészlakon melléképület: 217 korona 86 fillér, Tenkén lelkészlakáson egy szoba: 560 korona, Vadászon leányiskola és tanítói lakás, melléképületeivel: 6600 korona.

Az egyházi épületek javítására és fentartására fordíttatott 25,492 korona 96 fillér és pedig: Agyán 237 korona

31 fillér, Sintyén 68 korona 44 fillér, Aradon 650 korona, Árpádon 415 korona 14 fillér, Bajjon 926 korona 66 fillér, Belényesen 413 korona 64 fillér, Belényes-Ujlakon 120 korona, Bélzerinden 115 korona 76 fillér, Berekböszörményben 195 korona 77 fillér, Boros-Sebesen 18 korona 20 fillér, Erdőgyarakon 174 korona 54 fillér, Erdőhegyen 410 korona, Feketegyarmaton 100 korona, Feketetóton 150 korona, Fenesen 70 korona 62 fillér, Geszten 418 korona 86 fillér, Gyantán 40 korona, Gyorokon 49 korona 31 fillér, Harsányban 230 korona, Kis-Peregen 790 korona, Német-Peregen 18 korona, Komádiban 1749 korona 76 fillér, Körösszeg-Apátiban 83 korona, Kötegyánban 414 korona, Magyar-Homorogon 131 korona 86 fillér, Mezőgyánban 469 korona 78 fillér, Mező-Sason 305 korona 43 fillér, Nagy-Szalontán 1643 korona 20 fillér, Nagy-Zerinden 200 korona, Okányban 670 korona, Pankotán 220 korona, Lippán 12 korona 96 fillér, Remetén 60 korona, Sarkadon 2052 korona 57 fillér, Sarkadkereszturon 174 korona 20 fillér, Sonkolyoson 36 korona, Jánosfalván 15 korona 40 fillér, Szakálon 200 korona, Szemlakon 228 korona 17 fillér, Szentleányfalván 125 korona, Tamásdán 120 korona, Tárkányban 200 korona, Tenkén 200 korona, Ugrán 166 korona 38 fillér, Zsadányban 300 korona, Vadászon 100 korona.

III. Népiskolai adatok.

Tankötelesek 6—12 évig fiú: 5128, leány: 4846, összesen: 9974,
ezek közül iskolába jár fiú: 4779, leány: 4536, összesen: 9315,
tehát a tankötelesek 93.94%-a,
nem jár fiú: 349, leány: 310, összesen: 659,
tehát a tankötelesek 6.06%-a.
Tankötelesek 13—15 évig fiú: 1580, leány: 1583, összesen: 3163,
ezek közül iskolába jár fiú: 1148, leány: 1025, összesen: 2173,
tehát a tankötelesek 68.70%-a,
nem jár fiú: 432, leány: 558, összesen: 990,
tehát a tankötelesek 31.30%-a.

Az iskola 20 helyen 6 osztályú, 16 helyen 5 osztályú, 3 helyen 4 osztályú, 1 helyen községi, 5 helyen állami.

Konfirmáltak száma fiú: 561, leány: 587, együtt: 1148; tehát a népesség 1.20%-a.

Az egyházkerületi tanterv megtartatik minden iskolában, valamint a kerületi kiadványok is használtatnak mindenütt.

103 tanító közül kitűnő eredménynyel tanít: 29, jelessel 28, elegendővel 44, nem elegendővel 2.

Az iskolának:

a) felszerelése teljes: 21 helyen, hiányos: 18 helyen;

b) ajtók, ablakok elhelyezése szabályos 35 helyen, nem az 4 helyen, u. m.: B.-Újlakon, Bélzerinden, Körösszeg-Apátiban és Tárkányban.

c) a tanterem az egészségügyi szabályoknak megfelel 36 helyen, nem felel meg 3 helyen, u. m.: B.-Újlakon, Bélzerinden, Körösszeg-Apátiban.

d) ürszék van mind a 39 helyen.

A nem felekezetünk iskoláiba járó ev. ref. növendékek vallásos oktatásáról mindenütt van gondoskodás.

IV. Egyházi hivatalnokok, tisztviselők.

A 45 anyaegyházban van 46 rendes lelkészi állomás, ezek közül 1 betöltés alatt állván, a rendes lelkészek száma 45.

Helyettes lelkész van: 1, segédlelkész: 5, önálló kántor: 3.

A presbyterek és egyházi tisztviselők tisztökben buzgón járnak el 29 egyházban, kielégítően 15 egyházban, hanyagúl 1 helyen: Körösszeg-Apátiban.

Az istenházát mindenütt gyakorolják.

Az egyházi hívalalnokok között a viszony jó 44 egyházban, rossz 1 egyházban: Magyar-Homorogon.

V. Népmozgalmi adatok.

Megkereszteltetett törvényes	fiú 1538,	nő 1459 =	2997	együtt 3277, tehát a lélekszám 3.60%-a.
„ törvénytelen	fiú 134,	nő 146 =	280	
Áttért	fiú 30,	nő 36 =	66	
Szaporodási alap	fiú 1702,	nő 1641 =	3343	tehát a lélekszám 3.70%-a.
Eltemettetett	fiú 1180,	nő 1106 =	2286	tehát a lélekszám 2.50%-a.
Kitért	fiú 14,	nő 16 =	30	
Fogyási alap	fiú 1194,	nő 1122 =	2316	tehát a lélekszám 2.50%-a.
Szaporodás tehát	fiú 508,	nő 519 =	1027	tehát a lélekszám 1.20%-a.
Léleksz. 1902, decz. 31. népsz. a.	fiú 45246,	nő 45011 =	90257	

Megesküdött 704 pár, tehát a lélekszám 0.70%-a, ebből tiszta ev. ref. 605 pár, vegyes: 99, a 99 vegyes házas közül születendő gyermekeikre nézve megegyezett javunkra 44 pár, kárunkra 20 pár, egyezségre nem lépett 35 pár.

Egyházmegyénkben van 45 anyaegyház, 7 leányegyház, 237 fiókegyház, illetőleg szórvány és 3 missziói-kör.

Nyilvántartás végett van szerencsém bejelenteni, hogy egyházmegyénk az elmúlt 1902-ik esztendőben az országos ev. ref. közalapból ideiglenes segélyül nyert 150 koronát, missziói segélyűl 1700 koronát, lelkészi állomások fölsegélésére tőkesegély évjáradékúl 490 koronát, rendes

államsegélyül 1966 koronát, a tiszántúli ev. ref. segélyegylettől 550 koronát, egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk a br. Baldácsy-alapítványból 102 koronát, egyházmegyei közigazgatási pénztárunk tűzkárbiztosítási jutalékúl 84 koronát és végül 20 lelkész fizetésének 1300 koronáig való állami kiegészítéséül 6521 korona 79 fillért nyert a tiszántúli ev. ref. egyházkerület elnöksége útján.

A nagyváradi tanítóképző-intézet javára egyházmegyénktől az 1902 évről 111 korona folyt be hozzám, mely összeget a következő nyugta mellett tettem át az intézet pénztárnokához:

Nyugta 111, azaz Egyszáztizenegy koronáról, mely összegből
10 koronát a 242. sz. Ertsey Rózsika gyüjtő-ívén 5 tag 1902. évi 2—2 koronás évjáradéka fejében.
74 koronát Nagy-Szalontáról 37 tag 2—2 koronás 1902. évi tagdíja képen.
6 koronát Harsányból 3 tag 2—2 koronás 1902. évi tagdíja képen.
4 koronát Ágyáról 2 tag 2 2 koronás 1902. évi tagdíja képen.
17 koronát Sarkadkeresztúrról 17 tag tagdíja képen.

Összesen 111 koronát, mint Széll Kálmán esperes által a Nagy-Váradon felállítandó tanítónőképző javára befizetett pénzt a mai napon postai úton vettem s annak átvételét igazolom.

Nagyvárad, 1903. márczius 24.

Sulyok István,
pénztárnok.

Ngytiszteletű Egyházmegyei közgyűlés!

Midőn egyházmegyénk vallás-erkölcsi és anyagi állapotát a fentebbiekben van szerencsém feltüntetni:

tekintettel arra, hogy egyházmegyénk 4/1900., 5/1901. és 6/1902. sz. azon végzései, a melyek elrendelik, hogy a vallás-erkölcsi élet ápolása és fejtesztése érdekében, minden egyházban vasárnap délutánonként rendszeres istentisztelet tartassék káté vagy biblia magyarázattal, hétköznap reggelenként mindenütt könyörgésből álló istentisztelet tartassék, a nagyobb munkaidő szünetelése vagy elvégzése szakában pedig legalább deczember 1-től márczius 15-ig hetenként egyszer bibliamagyarázat tartassék, még most sincsenek minden egyházban foganatosítva;

tekintettel továbbá arra, hogy egyházmegyénknek 21/1895. sz. azon végzése, mely elrendeli, hogy minden egyház presbyteriuma szegény- és árva-alap képzésről gondoskodni tartozik, a fentebbi kimutatás szerint 9 egyházban még nincsen végrehajtva:

tisztelettel fölkérem a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlést, hogy fegyelmi eljárás terhe alatt kötelezze

egyfelől az érdekelt lelkészeket, másfelől az illető presbyteriumokat a fenthívatolt végzések foganatosítására.

Végül fölkérem a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlést, hogy ezen jelentésemben részletezett építkezéseket, adományokat tudomásul venni s a buzgó adakozóknak jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánítani méltóztassék.

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagy-Szalontán, 1903. márczius 30.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes.

Egyházmegyénk közgyűlése a megszokott pontossággal szerkesztett esperesi jelentést, mely előzetesen kinyomatva, a gyűlés minden alkotó tagjának megküldetett, felolvasottnak tekinti, tudomásúl veszi s jegyzőkönyvében kinyomatja.

Megütközéssel értesül arról, hogy a vallás-erkölcsi élet ápolása és fejlesztése érdekében 4/1900., 5/1901. és 6/1902. számú végzései nem foganatosíttattak minden egyházban mindezideig; továbbá, hogy egyházmegyénknek 21—1895. számú azon végzése, mely elrendeli, hogy minden egyház presbyteriuma szegény- és árva-alap képzéséről gondoskodni tartozik: 9 egyházban még most sincsen végrehajtva. Esperes inditványához képest fegyelmi eljárás terhe alatt kötelezi az illető lelkészeket és presbyteriumokat, hogy egyházmegyénk hivatolt végzéseit foganatosítsák s fölkéri esperest, hogy e végzést e czélból kibocsátandó külön körlevélben adja tudtára az egyházak lelkészeinek és presbyteriumainak.

A felsorolt építkezésekért, adományokért e helyen is köszönetet mond a buzgó előljáróknak és jószívű adakozóknak, kegyeletes szokása szerint külön is hálával emelvén ki, hogy:

a) Aradon özvegy Joó Mihályné 1000 koronát adományozott az egyháznak;

b) Geszten gróf Tisza István esedékes egyházi adóján felül 200 koronát adott az egyháznak;

c) Harsányban néhai Juhász József 200 koronát hagyományozott az egyháznak;

d) Komádiban a község iskolaépítésre 1800 koronát adott;

e) Mezőgyánban a gyanté-pusztai híveknek gróf Tisza István egy tömör ezüst úrasztali poharat, ahhoz való tányért, kannát, egy úrasztalát fából, gróf Tisza Istvánné egy úrasztali felső-terítőt, egy nagyobb felső- és egy kisebb alsó terítőt, mint saját kézi munkáját, — adományozott 550 korona értékben;

f) Nagyszalontán a város ezredévi alapítványából népiskolai czélra befizetett 1500 kor. kamatot, Ercsey Sándor alapítványának egy tanító fizetésébe adott 771 kor. 20 fillér, Lovassy Ferencz alapítványának egy tanító fizetésébe adott 250 kor. kamatját, K. Nagy József és neje 400 korona hagyományát, az I., III., IV. temetkezési társulat 219 korona adományát szegény iskolás gyermekeknek tankönyvre;

g) Sarkadon a 3 egyház takarék-magtár alapjának 420 kor. adományát, gróf Almássy Dénesné Károlyi Ella grófnő adományát szegény iskolás gyermekeknek téli ruhára 150 kor., népies olvasó-könyvre 90 koronát;

h) Szentleányfalván dr. Darányi Ignácz magy. kir. földművelésügyi miniszternek a m. kir. kincstár részéről az egyház adósságainak kifizetésére adott 3500 kor. segélyét;

i) Vadászon a helyi hitel-szövetkezet iskolaépítésre adott 200 kor. segélyét.

7. Olvastatott esperesnek következő jelentése az elnökileg elintézett ügyekről:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Egyházmegyénk utóbbi közgyűlése óta az elnökileg elintézett közérdekű ügyekről a következőkben van szerencsém beterjeszteni jelentésemet:

1. 1902 aug. 30-án 467. sz. a. a mezősasi presbyterium választása alapján Cseh Károly thuzséri tanítót szolgálati bizonyítványa alapján ideiglenesen megerősítettem az 1902/3. tanévre a mezősasi leánytanítói állomásban.

2. Szept. 22-én 493. sz. a. a kötegyáni ev. ref. presbyterium választása és a megválasztott tanítói oklevelének s szolgálati bizonyítványának alapján Greifenstein Henrik tisza-eszlári tanítót ideiglenesen megerősítettem a kötegyáni vegyes iskola tanítóságában az 1902/3. tanévre.

3. Szept. 26-án 511. sz. a., miután meggyőződést szereztem arról, hogy a k.-apátii tanítóságra sem pályázati hirdetés, sem a debreczeni és nagykőrösi tanítóképző-intézetben ismételt keresés után is vállalkozó nem akadt a tanfolyamot végzettek közül s egyedül csak Karikás Sándor, a debreczeni tanítóképző-intézet második évfolyamának növendéke ajánlkozott arra: ezen rendkivüli helyzetben, hogy a k.-apátii tanítóság betöltetlen ne maradjon, kivételesen felhatalmaztam Karikás Sándort, hogy a f. 1902/3. tanévben a k.-apátii kántor-tanítóságot elvállalhassa s annak teendőit ideiglenes minőségben, a k.-apátii lelkész felügyelete és ellenőrzése mellett teljesíthesse.

4. Okt. 1-én 519. sz. a., az aradi ev. ref. presbyterium választása alapján, Szikszay Antal hódmező-vásárhelyi tanítót, bemutatott oklevele és szolgálati bizonyítványa alapján ideiglenesen megerősítettem az aradi orgonista-, kántor- és vallás-tanítói állásban.

5. Okt. 1-én 520 sz. a. Halász Endre segéd-lelkészt képesítő vizsgálati bizonyitványai és szolgálati bizonyítványa alapján felhatalmaztam arra, hogy a tenkei egyházban Bernáth Lajos rendes lelkész mellett a lelkészi szolgálatokat teljesíthesse segédlelkészi minőségben.

6. Okt. 2-án 525. sz. a. a sarkadi ev. ref. presbyterium azon intézkedését, mely szerint 2900 kor. értékű regale-kártalanítási kötvényét, amely 1902 julius 1-től 4 százalékkal lett volna gyümölcsöztethető, névértékében beváltotta s ezen összeget a sarkad-vidéki takarékpénztárba állandó betétül 5 százalékra helyezte el „a sarkadi ev. ref. egyház regale alapja“ czímén, — azzal hagytam jóvá a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye nevében, hogy ezen betét, mint elidegeníthetetlen tőke kezelendő s annak állagáról évenként a gondnoki számadás kapcsán a nagyszalontai egyházmegye közgyűléséhez jelentés teendő.

7. Okt. 5-ről 528. sz. a. hálás köszönettel jelentem be a m. kir. földmüvelésügyi miniszter úr azon intézkedését, mely szerint fölterjesztésem folytán a szentleányfalvai ev. ref. egyháznak a templom és iskola építéséből fennmaradt adósság törlesztésére 3500 korona államsegélyt engedélyezett, mely összegből a szentleány-

falvai egyház fennállott összes tartozásait kifizette, sőt a lelkész-lakáson szükséges javításokat is eszközölheti.

8. Okt. 7-én 533. sz. a. a gyoroki presbyterium választása alapján Tokay József tanítóképezdei tanfolyamot végzett ifjút, bemutatott bizonyítványai alapján, a gyoroki kántorsággal összekötött vegyes iskola tanítóságában ideiglenesen megerősítettem azzal, hogy tanítói oklevelét ezen tanév folyamán megszerezni s azt nálam bemutatni tartozik.

9. Okt. 20-án 560. sz. a. Bakonyi József pelbárthidai tanítót a sarkadi presbyterium választása s a megválasztottnak nálam eredetiben bemutatott oklevele és szolgálati bizonyítványa alapján ideiglenesen megerősítettem a sarkad-ősi-pusztai vegyes iskola tanítóságában.

10. nov. 2-án egyházmegyei gondnok urral résztvettünk a nagyharsányi egyház azon örömünnepén, midőn 100 éves templomát az egyháztagok önkéntes adakozásaiból díszesen kijavítva, hálaadó ünnepélylyel nyitotta meg, mely alkalommal a megnyitó imát esperes tartotta, az ünnepi beszédet Nagy Imre főjegyző.

11. Nov. 20-án 601. sz. a. a komádii presbyterium választása alapján Kiss Lajos tabajdi tanítót, oklevele és szolgálati bizonyítványa alapján, ideiglenesen megerősítettem a komádii újonnan szervezett fiuiskola tanítóságában.

12. Nov. 20-án 602. sz. a. a komádii presbyterium választása alapján Tóth Eszter okl. tanítónőt, bemutatott oklevele alapján, ideiglenesen megerősítettem a komádii egyház által újonnan szervezett külső leányiskolai tanítóságban.

13. Decz. 3-án 619. sz. a. a remetei presbyterium és egyházközségi közgyűlés indokolt jelentése alapján jóváhagytam az egyház azon intézkedését, mely szerint az új iskola-terem építéséből időközben származott költsége fedezésére 200 kor. ideiglenes kölcsönt vett föl, melyet már le is törlesztett oly módon, hogy abból 166 koronát a magtárban kiadatlan lévő tengeri árából fedezett, 34 koronát pedig az egyház közpénztárából.

14. 1903. jan. 28-án 54. sz. a. Makay Elek batizi lelkésznek esperesi felhatalmazványt adtam arra, hogy — miután meggyőződtem arról, hogy ő a törvényes formák megtartásával választatott meg 1903 január 11-én Fenesen lelkészszé s mert a törvényes határidőn, 14 napon belől e választás ellen panasz nem adatott be, — a fenesi lelkészi állomást elfogadhassa.

15. Február 17-én 100. sz. a., miután meggyőződést szereztem arról, hogy Szabó József nagyzerindi fitanító súlyos betegségétől kényszerítve segéd-tanítót alkalmazni kénytelen s ezen segéd-tanítói állásra sem végzett képezdész, sem a képezdének IV. és III. osztályú tanúlója nem volt kapható s kisegítőül csupán Ozsváth Sándor debreczeni II. éves képezdész vállalkozott: tekintettel ezen kényszerítő helyzetre, elnéztem, hogy Szabó József tanító és Bán József lelkész felelősségére a jelen tanév második felében Ozsváth Sándor alkalmaztassék kisegítő segéd-tanítónak.

16. Márcz. 12-én 117. sz. a. Kálmán Béla kuncsorbai lelkésznek, ki f. évi február 24-én törvényesen választatott meg Csermőre lelkész-tanítónak, felhatalmazást adtam arra, hogy a cserműi lelkész-tanítóságot elfogadhassa.

17. Márczius 5-én 147. sz. a. Vajda Mihály pettyéni lelkészt, ki f. évi február 15-én törvényesen választatott meg Gyantára lelkészül, felhatalmaztam arra, hogy a gyantai lelkészi állomást elfogadhassa.

18. Márczius 30-án 205. Pinczés János remetei volt lelkész és neje Bencze Emma remetei lelkészi szolgálata s illetőleg a Remetén töltött idő emlékeül a remetei egyháznak egy úrasztali poharat s ahhoz való tányért ezüstből — 100 korona értékben — küldött hozzám, melyet haladéktalanul elküldöttem a remetei lelkészi hivatalhoz s köszönetemet fejeztem ki az adományozóknak.

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagyszalontán, 1903. április 1.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes."

Az esperesi intézkedések jóváhagyó tudomásúl vétetnek s megerősíttetnek.

a) A sarkadi egyház presbyteriuma köteles „a sarkadi ref. egyház regále alapja" czímen a sarkadvidéki takarékpénztárban állandó betétül 5%-ra elhelyezett 2900 korona elidegeníthetlen törzsvagyont mint ilyet kezelni s erről az egyházgondnoki számadás kapcsán egyházmegyénk közgyűléséhez évenként jelentést tenni.

b) E helyen is hálás köszönetet mond egyházmegyénk közgyűlése dr. Darányi Ignácz m. kir. földmivelésügyi miniszter úr ő nagyméltóságának, a miért a szentleány-

falvai ev. ref. egyházat 3500 korona államsegély adásával összes adósságainak kifizetésére képesítette, s e nemes tettével egy telepes községben, nehéz küzdelmek közt élő hitsorsosaink anyagi helyzetén könnyített s ottani magyar ref. egyházunk jövő fejlődésének útját egyengetni segített, köszönetet mond espereres úrnak is a sikeres közbenjárásért.

c) A remetei presbyteriumot kötelezi egyházmegyénk közgyűlése, hogy az építési költsön törlesztésére tett 166 korona magtári s 34 korona készpénz — összesen 200 korona kiadást az egyházgondnoki számadás kapcsán is igazolja — s a számvevőszék útján is terjessze be az egyházmegyei közgyűlés elé.

d) Pinczés János remetei volt lelkész- s neje Bencze Emmának, elismerését és köszönetét nyilvánítja egyházmegyénk közgyűlése, a miért a remetei egyháznak egy 100 korona értékű ezüst úrasztali poharat és tányért küldtek ajándékba emlékül.

8. Olvastatott esperesnek a scontro ügyekről beterjesztett következő jelentése:

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

A scontro ügyekről a következőkben van szerencsém jelentésemet beterjeszteni:

1. 1902. okt. 28-án 577. sz. a. homorogi lelkész hivatkozással a 68/1902. sz. egyházmegyei végzésre, beterjeszti a templomépítési számadás 89—92. számai alatt bevett 58 korona okmányait, megjegyezvén, hogy ezen ellennyugták a számadás kapcsán azért nem terjesztettek volt be, mert ezen bevételek azután történtek, mikor már a számadást a presbyterium jóváhagyta. — Ezen ellennyugták igazolván a bevételt, a számadás rendben van.

2. 1902 decz. 6-án 636. sz. a. vadászi lelkész jelenti, hogy az új építkezéseket befejezték, csatolja a szakértői átvételt igazoló jegyzőkönyvet, mely szerint az építés szilárdúl, helyesen s a tervnek megfelelően végeztetett.

3. 1903 jan. 21-ről van szerencsém jelenteni, hogy a 15/1901. sz. egyházmegyei végzés értelmében egyházmegyénkből 34 egyház a Magyar Prot. Irodalmi Társaság alapító tagjai közé lépett be 200—200 koronával, — az

erről szóló alapítványi kötvényeket 34 példányban 6800 korona értékben személyesen adtam át Bendl Henrik M. P. I T. pénztárnoknak Budapesten 1903 jan. 21-én, — egyben jelentem, hogy az okányi egyház már régebben alapító tagja a M. P. I. T.-nak, továbbá, hogy a sarkadi egyház 200 koronás alapító tagsági díját befizette és hogy a kisperegi egyház 200 koronás alapítványi kötvényét f. márcz. 28-án küldötte be hozzám, melyet a M. P. I. T. pénztárnokának Budapestre felküldöttem.

4. Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk közelebbi közgyűlése óta a m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministerium a következő egyházakban szolgáló tanítók részére engedélyezett államsegélyt, részint fizetés kiegészítéséül, részint első 5-ödéves korpótlék fedezésére:

a) Lévay Gábor okányi tanítónak első ötödéves pótléka fejében 100 koronát, 1902 aug 5-én 52,956. sz. alatti rendeletével.

b) A komádii egyház által újonnan szervezett 6-ik és 7-ik tanítói fizetésének 800 koronáig való kiegészítésére egyenként 400—400, összesen 800 korona államsegélyt 1902. évi október 7-én 70,968. sz. a. kelt rendeletében.

c) Tarkó János szentleányfalvi tanitóvá választását tudomásúl véve, 1902 szept. 1-től, fizetésének 800 koronáig való kiegészítésére 70 korona államsegélyt 1903 márcz. 6-án 7618. sz. rendeletében.

5. A nagyszalontai ev. ref. egyház gondnokának fölterjesztése alapján jelentem, hogy a nagyszalontai ev. ref. egyház kezelése alatt levő:

a) „Bajó János alapítvány“ a középső cserén építendő ev. ref. templomra:

1902 január 1-én volt ... ... 588 korona 51 fillér.
Ehez jött 1902. évi kamat ... 28 korona 24 fillér,
1903 január 1-én lett 616 korona 75 fillér,

mely összeg a 3354. sz. nagyszalontai takarékpénztári betéti könyvön van elhelyezve.

b) „Kiss Ferencz-alapítvány“ új templomra:

1902 január 1-én volt ... ... 586 korona 60 fillér.
Ehez jött 1902. évi kamat ... ... 28 korona 16 fillér.
1903 jan. 1-én lett 614 korona 76 fillér,

mely összeg a 3635. sz. nagyszalontai takarékpénztári betéti könyvön van elhelyezve.

c) „Beczner Mihály-alapítvány“ új templomalapra:

1902 julius 7-én befizettetett ... ... 2000 korona — fillér,
ennek 1902 jul.—decz. kamata ... 43 korona 25 fillér.
1903 január 1-én lett 2043 korona 25 fillér,

mely összeg a 6125. sz. nagyszalontai takarékpénztári betéti könyvön van elhelyezve.

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagyszalontán, 1903 április 1.

Széll Kálmán
ev. ref. esperes."

Tudomásúl vétetik.

9. Esperes beterjeszti számadását az általa továbbított hivatalos pénzekről:

Nagytiszteletű egyházmegyei Közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk utóbbi közgyűlése óta a következő hivatalos pénzeket továbbítottam:

Sorszám	Idő	Okmány szám	Megnevezés	Bevétel Kor.	Bevétel fil.	Kiadás Kor.	Kiadás fil.
1			Folyó évi rendes államsegélyből a szalontai tak. pénzt. 1902. aug. 4-én betét .	760	—	—	—
	1902.		Ezen államsegélyből:				
2	szept. 17.	482.	vallástan. belényesi lelkészn.	—	—	90	—
3	„	482/1.	lippai egyháznak . . .	—	—	200	—
4	„	482 3.	cserméi egyháznak .	—	—	200	—
5	„	482/2.	szintyei egyháznak . . .	—	—	170	—
6	„	482/4.	gyoroki egyháznak . . .	—		100	—
7	okt. 23.	518.	Egyházker. pénztárnok tűzbiztosítási jutalékul . .	84	—	—	—
8	„ 24.	ad. 518.	Ezen összeget egyházmegyei pénztárnokhoz áttettem .	—	—	84	—
9	decz. 4.	630.	Egyházk. pénztárból ref. egyl. segély	550	—	—	—
10	„ 4.	627.	Magyarcséke gondozásáért .	—	—	100	—
11	„ 4.	627/1.	Kisháza és Széplak gondozás.	—	—	100	—
12	„ 8.	630/1.	Szintyei leányegyház . . .	—	—	250	—
13	„ 9.	630/2.	Simonyfalva	—	—	100	—
14	„ 12.	662.	Egyházker. pénztárn. br. Baldácsy-alap jutalékául . .	102	—	—	—
15	„ 15.	ad. 662.	Ezen összeget az egyházmegy. lelkészi gyámint. pénztárába áttettem	—	—	102	—
			Átvitel	1496	—	1496	—

Sorszám	Idő	Okmány szám	Megnevezés	Bevétel Kor.	Bevétel fil.	Kiadás Kor.	Kiadás fil.
	1903.		Áthozat	1496	—	1496	—
16	jan. 8.	4.	1902-ik évben esperesi pecsétdíjból befolyt.	134	—	—	—
17	„ 5.	ad. 4.	Ezen összeget egyházm. pénztárba áttettem . . .	—	—	134	—
18	márcz. 4.	145.	Egyházk. pénztárn. 1903. évi missiói segélyül	1700	—	—	—
19	„ 9.	ad. 145.	Ebből borossebesi lelkésznek	—	—	600	—
20	„ 9.	ad. 145 1	„ radnalippai „ .	—	—	800	—
21	„ 10.	145/2.	„ erdőhegyi „ .	—	—	300	—
22	„ 4.	146.	Egyházk. pénztárnok tűzbiztosítási jutalékul	84	—	—	—
23	„ 5.	ad. 146.	Ezen összeget egyházm. pénztárnokhoz áttettem . . .	—	—	84	—
			Összesen	3414	—	3414	—

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagy-Szalontán, 1903. márczius 31.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes.

Egyházmegyénk közgyűlése ezen számadás megvizsgálására Buday János és Kolumbán Áron lelkészeket küldötte ki, kik ezen megbízatásukban eljárván, beadott jelentésükben igazolják azt, hogy esperesnek az 1902. szeptember 17-től 1903. márczius 10-ig terjedő időről az általa továbbított hivatalos pénzekről összeállított számadását megvizsgálták, úgy a bevételeket, mint a kiadásokat okmányokkal igazoltnak találták, esperes részére a felmentvény megadását véleményezik.

A számvizsgálók beadott jelentése alapján egyházmegyénk közgyűlése a nevezett időről esperesnek a felmentvényt, a fentartandók fentartásával, megadja; a számadást egész terjedelmében jegyzőkönyvbe venni, az okmányokkal együtt levéltárba elhelyezni rendeli.

10. Az esperesi hivatal beterjeszti a közalap 1902. évi számadásának megvizsgálásáról és az 1903. évi közalapi járulékok megállapításáról szóló következő jelentését:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy az egyházmegyei közalapi bizottság az 1902. évi közalapi járulékokról szóló számadást a „kezelési szabályok“ értelmében megvizsgálta, teljesen rendben levőnek találta és mint ilyet jóváhagyta.

Számadás az országos reform. egyházi

Tiszántúli egyházkerület

Sorszám	I. Egyházközség neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1902. év jan. 1-én		Ebből töröltetett		Hátralékából befizetett a folyó 1902. évben	
		korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
1	Ágya	—	—	—	—	—	—
	l. e. Szintye	—	—	—	—	—	—
2	Ant	—	—	—	—	—	—
3	Arad	—	—	—	—	—	—
	f. e. Uj-Arad	—	—	—	—	—	—
4	Árpád	—	—	—	—	—	—
5	Bajj	—	—	—	—	—	—
6	Belényes	5	40	5	40	—	—
	f. e. Vaskóh	8	60	8	60	—	—
7	Belényes-Ujlak	—	—	—	—	—	—
8	Bélzerind	—	—	—	—	—	—
9	Berek-Böszörmény	—	—	—	—	—	—
10	Bihar-Zsadány	—	—	—	—	—	—
11	Boros-Sebes	—	—	—	—	—	—
12	Csermő	63	40	—	—	33	40
13	Erdőgyarak	—	—	—	—	—	—
14	Erdőhegy	50	—	50	—	—	—
15	Fekete-Gyarmat	—	—	—	—	—	—
16	Feketetót és Győrös	—	60	—	60	—	—
17	Fenes	41	90	—	—	39	50
18	Geszt	—	—	—	—	—	—
19	Gyanta	52	20	—	—	52	20
	l. e. Kisháza	7	60	—	—	—	—
	l. e. Széplak	4	—	—	—	4	—
20	Kis-Pereg	26	80	3	60	9	80
	l. e. Németpereg	—	—	—	—	—	—
21	Komádi	—	—	—	—	—	—
22	Körösszeg-Apáti	—	—	—	—	—	—
23	Kötegyán	—	—	—	—	—	—
24	Magyar-Homorog	97	60	—	—	36	20
25	Ménes-Gyorok	—	—	—	—	—	—
26	Mező-Gyán	—	—	—	—	—	—
27	Mező-Sas	—	—	—	—	—	—
28	Nagy-Harsány	—	—	—	—	—	—
29	Nagy-Szalonta	68	35	20	20	48	15
	Átvitel	426	43	88	40	223	25

közalap 1902. évi járulékairól.

nagyszalontai egyházmegye.

rovata		III. Folyó évi járulékok rovata						IV.	
Hátraléka maradt a folyó 1902. év decz. 31-én		Járuléka a folyó 1902. évre		Ebből befizetett a folyó 1902. évre		Ebből hátralék maradt a folyó 1902. év decz. 31-én		Ref. ünnepi perselypénz	
korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
—	—	137	60	137	60	—	—	1	12
—	—	12	80	12	80	—	—	1	—
—	—	56	60	56	60	—	—	—	30
—	—	162	—	162	—	—	—	—	—
—	—	2	80	2	80	—	—	—	—
—	—	56	60	56	60	—	—	1	—
—	—	32	40	32	40	—	—	—	—
—	—	70	40	60	—	10	40	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—		25	—	25	—	—	—	—	42
—	—	21	40	—	—	21	40	—	—
—	—	176	20	172	60	3	60	1	10
—	—	142	20	142	20	—	—	—	—
—	—	31	40	31	40	—	—	4	—
30	—	22	40	—	—	22	40	—	—
—	—	103	60	103	60	—	—	1	—
—	—	142	20	142	20	—	—	—	—
—	—	86	40	86	40	—	—	—	—
—	—	60	—	46	90	13	10	4	50
2	40	39	90	—	—	39	90	—	—
—	—	176	—	176	—	—	—	1	—
—	—	51	40	51	40	—	—	—	—
7	60	7	40	—	—	7	40	—	—
—	—	4	40	—	40	4	—	—	—
13	40	112	20	90	—	22	20	—	—
—	—	24	60	24	60	—	—	—	—
—	—	372	40	372	40	—	—	—	28
—	—	32	40	32	40	—	—	—	—
—	—	117	20	117	20	—	—	—	—
61	40	43	—	—	—	43	—	1	—
—	—	22		22	—	—		—	38
—	—	105	40	105	40	—	—	—	96
—	—	147	60	147	60	—	—	—	—
—	—	68	20	68	20	—	—	2	19
—	—	1102	80	990	65	112	15	5	49
114	80	3768	90	3469	35	299	55	25	74

I.		II. Hátralékok					
Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1902. év jan. 1-én		Ebből töröltetett		Hátralékából befizetett a folyó 1902. évben	
		korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
	Áthozat	426	43	88	40	223	25
30	Nagy-Zerind	—	—	—	—	—	—
31	Okány	—	—	—	—	—	—
32	Pankota	—	—	—	—	—	—
33	Radna-Lippa	—	—	—	—	—	—
34	Remete	—	—	—	—	—	—
35	Sarkad		—	—	—	—	—
36	Sarkad-Keresztur	—	—	—	—	—	—
37	Sonkolyos	—	—	—	—	—	—
	l. e. Jánosfalva	—	60	—	60	—	—
38	Szakál	—	—	—	—	—	—
39	Szemlak	—	—	—	—	—	—
40	Szent-Leányfalva	46	20	—	—	46	20
41	Tamásda	—	—	—	—	—	—
42	Tárkány	—	—	—	—	—	—
	l. e. Nyégerfalva	—	—	—	—	—	—
43	Tenke	—	—	—	—	—	—
44	Ugra	—	—	—	—	—	—
45	Vadász	—	—	—	—	—	—
	f. e. Simonyifalva	—	—	—	—	—	—
	f. e. Talpas	—	—	—	—	—	—
	Összesen	473	25	89	—	269	45

rovata		III. Folyó évi járulékok rovata						IV.	
Hátraléka maradt a folyó 1902. év decz. 31-én		Járuléka a folyó 1901. évre		Ebből befizetett a folyó 1902. évre		Ebből hátralék maradt a folyó 1902. év decz. 31-én		Ref. ünnepi perselypénz	
korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
114	80	3768	90	3469	35	299	55	25	74
—	—	104	80	—	—	104	80	—	—
—	—	158	—	158	—	—	—	—	—
—	—	34	—	34	—	—	—	—	—
—	—	39	20	39	20	—	—	—	—
—	—	32	—	—	—	32	—	—	—
—	—	398	60	398	60	—	—	—	—
—	—	60	20	54	40	5	80	—	40
—	—	17	60	17	60	—	—	—	—
—	—	14	—	14	—	—	—	—	—
—	—	12	60	12	60	—	—	—	—
—	—	48	40	48	40	—	—	—	—
—	—	46	20	46	20	—	—	—	—
—	—	28	40	28	40	—	—	—	—
—	—	46	80	46	80	—	—	—	—
—	—	11	40	11	40	—	—	—	10
—	—	126	20	126	20	—	—	2	—
—	—	96	—	96	—	—	—	—	36
—	—	80	—	80	—	—	—	—	40
—	—	6	—	6	—	—	—	—	—
—	—	3	60	3	60	—	—	—	—
114	80	5132	90	4690	75	442	15	29	—

Az 1902. év folyamán

befizettetett:		*maradt fizetetlen:*	
1. Hátralék	269 45	1. Hátralék	114 80
2. Járulék	4690 75	2. Járulék	442 15
3. Perselypénz	29 —	Összesen:	556·95
Összesen:	4989·20		

azaz négyezerkilenczszáznyolczvankilencz korona és 20 fillér, mely is a következő részletekben küldettek fel a Magyar Földhitelintézethez:

1.	1902.	február	25-én	4253.	sz.	nyugta	szerint	101 50;	ennek postai költsége	— 52
2.	„	nov.	8-án	22143.	„	„	„	614 60;	„ „ „	— 84
3.	„	decz.	1-én	23692.	„	„	„	447 —;	„ „ „	— 72
4.	„	„	2-án	23776.	„	„	„	853 —;	„ „ „	1·12
5.	„	„	10-én	24235.	„	„	„	684 40;	„ „ „	— 94
6.	„	„	17-én	24563.	„	„	„	959 99;	„ „ „	1 12
7.	„	„	23-án	25136.	„	„	„	266 —;	„ „ „	— 52
8.	1903.	január	2-án	1010.	„	„	„	328 11;	„ „ „	— 72
9.	„	„	5-én	1156.	„	„	„	422 40;	„ „ „	— 72
10.	„	„	13-án	2063.	„	„	„	227 90;	„ „ „	— 52
11.	„	„	17-én	2449.	„	„	„	84·30;	„ „ „	— 32
							Összesen	4989 20;	ennek postai költsége	8·06

Ezen számadást, ugy egyes tételeiben, mint főösszegében okmányaival összehasonlitván, azt helyesen vezetettnek, teljesen fölszereltnek találtuk s mint ilyet jóváhagytuk, azon kijelentéssel, hogy a Széll Kálmán esperes által előlegezett *8 korona 06 fillér*, azaz Nyolcz korona 06 fillér részére az egyházmegye pénztárából kiutalványozandó.

Nagyszalontán, 1903. január 27-én.

Böszörményi Lajos,
Hadházy Kálmán,
egyházmegyei közalapi bizottsági tagok.

Van szerencsém továbbá jelenteni, hogy a hozzám beérkezett 1903. évi közalapi járulékokról szóló bevallási íveket az egyházmegyei közalapi bizottság felülvizsgálta és jóváhagyta. Az ekként jóváhagyott bevallási íveket az illető egyházak presbyteriumaihoz egy-egy példányban visszaküldöttem, egy-egy példányban pedig az egyházmegyei levéltár számára visszatartottam.

Bevallási ív az országos reform. egyházi közalap 1903. évi járulékairól.

Tiszántuli egyházkerület, nagyszalontai egyházmegye.

Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1903. évi jan. 1-én		Hátralékából töröltetett		Járuléka a folyó 1903. évre	
		korona	fil.	korona	fill.	korona	fil.
1	Ágya	—	—	—	—	138	60
	l. e. Szintye	—	—	—	—	12	80
2	Ant	—	—	—	—	56	80
3	Arad	—	—	—	—	170	80
	l. e. Uj Arad	—	—	—	—	2	80
4	Árpád	—	—	—	—	53	40
5	Bajj	—	—	—	—	32	40
6	Belényes	10	40	4	20	68	40
7	Belényes-Ujlak	—	—	—	—	25	—
8	Bélzerind	21	40	—	—	21	40
9	Berekböszörmény	3	60	—	—	173	—
10	Boros-Sebes	—	—	—	—	31	40
11	Csermő	52	40	—	—	20	40
	l. e. Seprős	—	—	—	—	3	—
12	Erdőgyarak	—	—	—	—	102	20
13	Erdőhegy	—	—	—	—	140	20
14	Feketegyarmat	—	—	—	—	86	60
15	Fekete-Tót és Győrös	13	10	1	10	90	40
16	Fenes	42	30	—	—	39	10
17	Geszt	—	—	—	—	156	20
18	Gyanta	—	—	—	—	54	—
	l. e. Kisháza	15	—	—	—	6	80
	l. e. Széplak	4	—	—	—	4	40
	l. e. Magyar-Cséke	—	—	—	—	6	60
19	Gyorok	—	—	—	—	23	60
20	Harsány	—	—	—	—	68	20
21	Kis Pereg	35	60	15	80	114	80
	l. e. Német-Pereg	—	—	—	—	25	60
22	Komádi	—	—	—	—	373	60
23	Körösszeg-Ápti	—	—	—	—	32	40
24	Kötegyán	—	—	—	—	119	20
25	Magyar-Homorog	104	40	—	—	42	80
26	Mezőgyán	—	—	—	—	104	20
27	Mezősas	—	—	—	—	148	80
28	Nagy-Szalonta	112	15	24	60	1122	—
	Átvitel	414	35	45	70	3671	90

Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1903. évi jan. 1-én		Hátralékából töröltetett		Járuléka a folyó 1903. évre	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
	Áthozat	414	35	45	70	3671	90
29	Nagy-Zerind	104	80	—	—	102	80
30	Okány	—	—	—	—	160	—
31	Pankota	—	—	—	—	41	60
32	Radna-Lippa	—	—	—	—	36	60
33	Remete	32	—	—	—	31	60
34	Sarkad	—	—	—	—	398	—
35	Sarkad-Keresztur	5	80	4	—	53	—
36	Sonkolyos	—	—	—	—	17	60
	l. e. Jánosfalva	—	—	—	—	14	—
37	Szakál	—	—	—	—	14	20
38	Szemlak	—	—	—	—	48	40
39	Szentleányfalva	—	—	—	—	46	20
40	Tamásda	—	—	—	—	28	40
41	Tárkány	—	—	—	—	46	80
	l. e. Nyégerfalva	—	—	—	—	11	40
42	Tenke	—	—	—	—	124	40
43	Ugra	—	—	—	—	97	—
44	Zsadány	—	—	—	—	136	20
45	Vadász	—	—	—	—	78	60
	l. e. Simonyifalva	—	—	—	—	6	20
	l. e. Talpas	—	—	—	—	3	80
	Összesen	556	95	49	70	5168	70

Midőn ezen jelentésem kapcsában az 1902. évi közalapi számadás és az 1903. évi bevallási ívek felülvizsgálásánál eljárt bizottságnak szíves fáradozásáért köszönetemet nyilvánítom:

tisztelettel fölkérem a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlést, hogy ezen jelentést jóváhagyó tudomásul venni, — továbbá a presbyteriumokat útasítani méltóztassék, hogy a hozzájuk már megküldött bevallási íveken kitüntetett s kötelező erejűvé vált 1903. évi járulékot, illetőleg tartozást, minden további sürgetés bevárása nélkül és az általuk legalkalmasabbnak vélt időben beszedni és azt a reformáczió-ünnepi perselypénzzel együtt legkésőbb f. évi decz. 1-ig az egyházmegye pénztárnokához beküldeni, ismerjék állásukból folyó kötelességüknek.

Végül kérem, hogy a „kezelési szabályok“ 15. 16. és 17. §§-ai értelmében és az azokban megnevezett hatáskörrel, az egyházmegyei közalapi bizottságot megválasztani méltóztassék.

Tiszteletem kifejezésével vagyok Nagyszalontán, 1903. márczius 31.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes.

Közgyűlésünk a beterjesztett jelentést jóváhagyólag tudomásul véve, azt az 1902. évi számadással és az 1903. évi bevallási ívvel együtt egész terjedelemben jegyzőkönyvbe veszi; továbbá

1. a bevallási ivek felülvizsgálását eszközlő bizottságnak köszönetet nyilvánít,

2. esperesnek az általa postaköltségül előlegezett 8 kor. 06 fillérnyi összeget az egyházmegyei pénztárból kiútalványozza,

3. a presbyteriumokat útasítja, hogy a hozzájuk már megküldött bevallási íveken kitüntetett tartozást az erre legalkalmasabb időben szedjék be s azt a reformáczió-ünnepi perselypénzzel együtt legkésőbb f. évi decz. 1-ig az egyházmegye pénztárnokához beszolgáltassák,

4. végül az egyházmegyei közalapi bizottság tagjaiul egyévi időtartamra dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos tanácsbírókat rendes-, Hadházy Kálmán tanácsbírót póttagul egyhangúlag megválasztja.

11. Az okányi egyház részéről lelkész és gondnok a közalapi járúléknak az utóbbi 10 évről szóló kimutatása és az egyháztanács vonatkozó határozatának mellékelésével, kérvényt terjesztenek az egyházmegyei közgyűlés elé, mely szerint nevezett egyház a következő 5 évre (1903-tól 1907-ig) közalapi járúlékát 160 korona évi átalányösszegben óhajtja megváltani. A kimutatás szerint 10 év alatt a járúlék legkisebb összege 156 korona 60 fillér, legnagyobb összege pedig 163 korona 60 fillér volt.

Közgyűlésünk a kérelmet teljesítve, az okányi egyház részéről az eddig fizetett járúlékok átlagának teljesen megfelelő közalapi váltságösszeget, az 1903. évtől az 1907. év

végéig terjedő 5 évre, 160 koronában megállapítja s e határozatot az Egyházi Törvények 266. §-a értelmében az egyházkerületre felterjeszti.

12. A tanácsbírói karnak az egyházi törvénytervezetről készített véleményes javaslatát, — azon módosítással együtt, melyet a 360. és 361. §§-oknál az egyházmegyei értekezlet pótlólag tett, —

egyházmegyénk közgyűlése egész terjedelmében elfogadja, magáévá teszi, s a vonatkozó jegyzőkönyvi szám hitelesítésével, az egyházkerületre sürgősen fölterjeszti, és pedig a következőkben:

„Az egyház neve: *magyarországi református keresztyén egyház*, így neveztessék egyházunk az 1. §, 2. §, 3. §, 24. § a), 46. §, 47. §, 101. §. e), 115. §, 151. §, 157. §, 178. § stb. szakaszaiban.

„*Egyháziak és világiak*“ megkülönböztetés helyett „*lelkészek és világiak*“ alkalmaztassék a 115. §, 137. § c), 175. § 3-ik kikezdésben, 184. §. 218. §, 297. szakaszokban.

A 3. §-ban „*magyar- és erdélyországi régibb törvények*“ helyett „*hazai országos törvények*“ szövegezés alkalmazandó.

A 13. § így szövegezendő:

13. §. *Ha valamelyik társ-, leány-, fiókegyház önálló anyaegyházzá alakúl, az általa eddig más egyházközséggel* netalán közösen használt egyházi és iskolai vagyonból stb.

A 14. § d) pontja így szövegezendő:

d) A jó rend fentartása, az egyházi fegyelem gyakorlása. . .

e) *Segédkezés a lelkésznek, a híveknek vallás-erkölcsi gondozására s kivált a vadházasságok megakadályozására irányúló tevékenységében.*

E 14. § h) pontja így szövegezendő:

„A temetkezések alkalmával való harangozás szabályozása, *esetleg* mérsékelt díj megállapításával.

A 15. § e) pontja így módosítandó:

e) *Új építkezésre, vagy jelentékenyebb átalakításra vonatkoznak.*

Történelmi és műemlékszerű templomok s építmények átalakítása, netán lebontása, *a munka megkezdése* előtt . . stb.

A 18. §-ban a) után a szöveg így módosítandó:

„*a 17. § b) és c) pont eseteiben* a rendes lelkész," stb.

A 22. § így szövegezendő:

„A *választóknak* az előző két § értelmében elkészült névjegyzéke a lezárást követő polgári évre érvényes.

A 23. §-ban a szöveg így módosítandó:

„23. §. A *14.* §-ban felsorolt s a *17.* §-ban nem említett stb.

A 25. § helyett a régi 22. § visszaállítandó; úgy azonban, hogy a presbyterek száma 100-nál több nem lehet.

A 31. § így szövegezendő:

„A presbyterválasztás idejét *az esperes által meghatározott záros határidőn belől*, a presbyterium tűzi ki *s erről a gyülekezet tagjait* 8 nappal a választás előtt *értesíti.*

A 32. § így pótolandó:

„A választás *vagy közfelkiáltással, vagy amennyiben legalább tíz jelenlevő választó szavazást kívánna*, a szavazók neveinek nyilvános feljegyzése mellett, szavazatlapok által történik.

A 39. § így módosítandó:

„*A gyűlésre a tárgyalandó ügyek megnevezésével a presbyterek legkésőbb a gyűlést megelőző napon meghívandók.* A tárgysorozatba".... stb.

Minden gyűlésre a presbyterium összes tagjai meghívatnak, mi *jegyzőkönyvileg* igazolandó.

A 43. §-ban „szükség esetén" helyett „*vagy*" teendő a szövegbe.

Az 50. §-ban a b) pont így módosítandó:

b) *a hitelveink szerinti nyilvános isteni tisztelet gyakorlása, úrvacsorával élés, a keresztelési, esketési és temetési egyházi szolgálat igénybevétele.*

A c) pontból „megkereszteltetése" kihagyandó.

Az 51. § végén „az egyházközség presbyteriuma által" helyett „*egyházmegyei szabályrendelettel*" teendő.

Az 56. §-ban az „*énekvezéri*" szó „a lelkészi" után beiktatandó.

Az 57. § második s utólsó kibekezdésében a) után a szöveg igy alakítandó: „az egyházközségi bíróság tagjai, valamint az alakítandó bizottságok elnöke, tagjai, az *egyházfi*, egyéb kezelő tisztviselők *a presbyterium által meghatározott időre választatnak:* a harangozó, iskolai és egyéb szolgák az elnökök által fogadtatnak fel s bocsáttatnak el a szolgálatból."

A 62. § e) pontja így szövegezendő:

e) ha az egyháztagok valamelyike *a keresztelési, esketési és temetési egyházi szolgálatot* mellőzné stb.

A 64. § kihagyandó. (Lásd az 57. §-ban.)

A 74. §-ban (második utólsó szó) „dalkör“ helyett „*énekkar*“ teendő. A 77. § így módosíttatnék:

„A lelkészi pályára lépő egyének gymnasiumi érettségi bizonyítvány alapján vétetnek fel a theologiai tanfolyamra, s négy évre beosztott tananyag szabályszerű elvégzése, feddhetetlen erkölcsi életük megállapítása után lelkészképes*ítő* vizsgáknak vettetnek alá s csak ezek letételét igazoló bizonyítvány alapján alkalmazhatók vagy választhatók lelkészi szolgálatra, a lelkészek alkalmazásáról szóló szakaszok értelmében.“

A 78. § *b*) pont második sorában, „jövedelmeinek“ helyébe „*segélyével*“ teendő.

Az *e*) pont így módosítandó:

„helyettes lelkészek, kik a rendes lelkészi állomás megüresedése esetén önálló hatáskörrel alkalmaztatnak a lelkészi szolgálatra.“

Az *f)* pont így szövegezendő:

„segédlelkészek, kik valamely egyház rendes lelkésze mellé, ennek felelőssége mellett s -útasításai értelmében leendő segédkezésre e törvény ... §-a szerint kibocsáttattak.“

A 79. § esküimintájában (12-dik sorban) „s magam szent“ kihagyandó.

A 82. § harmadik bekezdésében: „elmozdított“ szó helyébe „*megfosztott*“ teendő.

A 83. §-ban a „lelkészképességi“ helyébe „*lelkészképesítő*“ teendő.

A 83. § második kikezdés utólsó pontja így módosítandó: „*Egyebekben a 86. és 87. § A. B. C.*“ stb.

A 86. § második és harmadik bekezdése így módosíttatnék:

„*Az úrvacsorájának* kiszolgáltatása nyilvános templomi istentisztelet alkalmával a gyülekezet jelenlétében történik; azon napokon, melyeken abban a gyülekezet is részesült, a betegek vagy hozzátartozóik kérelmére magánházhoz is *elvihető és kioszthatő.*

Ha *pedig kivételesen* más alkalommal, betegek részére úrvacsorát kérnek, a lelkész tartozik a beteget felkeresni s vele és hozzátartozóival együtt imádkozni, őket vígasztalni; *azonban csak azokat a betegeket részesíti hozzátartozóikkal együtt az úrvacsorában, kik tiszta református öntudattal lehetnek részesei a szent vendégségnek*“ stb.

A *d*) pontban „evangelikus“ kihagyandó, s az első bekezdés harmadik utólsó sorában „a megigazúlás tanának . . .“ kifejezés, „*a hit általi* megigazúlás tanának . . .“ meghatározással cserélendő fel.

B)

a) pont így módosítandó:

„Az egyház anyagi és szellemi *ügyeinek* vezetése.“

A b) pont előtti bekezdés első pontja után új pontként beiktatandó:

„*Az egyházi főgondnokkal együtt képviseli az egyházat a hatóságokkal és magánfelekkel szemben.*“

A *c*) pont második bekezdésében a harmadik pont... „Míg azonban stb.“ helyébe ez a szöveg teendő: „*A kórházakat időnként meglátogatja* s végzi ott az apostoli munkát. A stb.

A *d*) pont első sorában a „megáldása“, kihagyandó.

A harmadik bekezdés kimarad, s helyébe a második bekezdés után e szöveg iktatandó be:

„*Miért is a házasfeleknek megesketése kizárólag a házasság megkötését igazoló tanúsítvány alapján történhetik. Ezen tanúsítványt levéltárban megőrizni, s az esketést rendszeresen anyakönyvezni az illetékes lelkész kötelessége.*“

A *d*) pont utólsó bekezdésében a végső pont („A megátalkodott makacsokkal stb.) kihagyandó.

Az *e*) pontban a „szoczialista“ szó kihagyandó.

Az *f*) pont második bekezdése így módosítandó.

„A keresztelés, esketés, halálozás, áttérés és kitérésről vezetett anyakönyvek 1895 szept. 30. napjáig közokíratok lévén, mint ilyenek *gondosan* megőrizendők. Azokból törölni, *vagy azokon bármi igazítást vagy azokba bejegyzést tenni hatósági engedély nélkül* nem szabad. Előforduló esetben a lelkész a tényállást felderítő felterjesztést intéz a püspöki hivatal útján a vallás- és közoktatási miniszterhez, s ennek engedélye alapján viszi keresztül a bejegyzést. A mennyiben az 1895 okt. 1-től vezetett anyakönyvek kétely felmerülése esetén bizonyító erővel bírnak: *azokat* a legnagyobb hűséggel s pontossággal *köteles a lelkész vezetni.* Az anyakönyvi rovatok pontosságáért és hitelességeért a lelkész az egyház irányában felelős.

A 91. §-ból „feleségül evangelikus református nőt vegyenek“ kihagyandó.

A 97. §-ban „az egyház felsőbb hatóságát . . .“ stb. helyébe „*egyes egyházak* felsőbb hatóságát . . .“ stb. teendő.

A 99. §-ban a második pont így módosítandó: „Jövőre azonban minden változás, valamint új egyházmegyék alakítása az *érdekelt* egyházmegyék indokolt előterjesztése, esetleg a közvetlen felsőbb hatóságot képező egyházkerületek kezdeményezése *alapján* az illető egyházkerületi közgyűlés helybenhagyásával történhetik.

A 101. § *e*) pontja így módosítandó:

„az egyházmegyében levő református felekezeti gymnasiumok tanári kara által választott egy-egy, és a református tanítói testületek által saját kebelükből 50 rendes tanítói állomásig 2, 100 rendes tanítói állomásig 4, ezentúl 6 választott képviselő.

g) Az egyházmegyék egyéb tisztviselői csak tanácskozási joggal bírnak.

A 106. § *b*) pontjában „a lelkész és tanító bekebelezési ügyek" kifejezés helyébe „*lelkészek és tanítók választásának végleges megerősítése*" teendő.

A 115. §-ban az „egyházi" helyett „*lelkészi*" szó alkalmazandó, s az „evangélikus" kihagyandó.

A 124. § *e*) pontja így módosítandó:

„lehetőleg részt vesz az egyházak törvényszerű látogatásában."

A 125. § utólsó pontja így pótolandó: „*A választás* tudomás vétel végett . . ."

A 128. § *f*) pontjának vége így módosítandó:

. . . . . .) „ideiglenes és segédtanítók alkalmazása *ügyében* törvény szerint eljár.

A 131. § második sorában az „esperesi" szó kihagyandó.

A 132. §-ban „a körülmények kívánatához képest" kihagyandó.

A 132. § *c*) pontja így módosítandó:

„az iskolai ügyek, épületek alapos megvizsgálás*ára*."

A 132. § *e*) pont második bekezdése így módosítandó:

„*Mindezekről az egyházlátogatás jegyzőkönyveinek kapcsában az egyházmegyei közgyűléshez jelentést terjeszt be.*"

A 140. § után „a legidősebb esperes" helyett „a *hivatalára* legidősebb esperes" irandó.

A 142. § *d*) pontjában a „tanítóképességi vizsgák" helyett „tanító*képesítő* vizsgák" irandó.

u) pontban „és az illetékes helyen bejelenti" kihagyandó.

A 159. § *e*) pontban „lelkészképességi" helyett „*lelkészképesítő*" szó alkalmazandó.

A 160. § utolsó bekezdésében „intézményekért" helyébe „*intézkedésekért*" teendő.

A 167. § *k*) pontjában „irányozza" helyébe „*irányítja*" teendő.

A 174. §-ban „személy" helyébe „*tag*" teendő.

A 176. §-ban a „hivatolt 188. §" helyett „*178.* §" irandó.

A 178. §-ban „Egy egyén“ helyébe „*Egy képviselő*“ irandó.

A 195. § *f*) pontja végén „fegyelmi rendnek megállapítása“ helyett „*fegyelmi szabályoknak* megállapítása“ irandó.

k) pontban „rendszer“ helyett „rendezése“ irandó.

A 199. § ( )-be tett része kihagyandó.

A 199. §-ban a második bekezdés első pontja így módosítandó:

II. osztályú egyházba a jelesek egy, a jók két, az elégségesek négy évi; I. osztályú egyházba a jelesek két, a jók négy, az elégségesek hat évi szolgálat után. Első .. stb.

A harmadik bekezdésben „lelkészképességi“ helyébe „*lelkészképesítő*“ irandó.

A 202. § második pontja: „Az ekép .. stb.“ törlendő.

A 206. § *d*) pontjában „általi“ helyett „*által*“ irandó.

A 208. § *b*) pontjának eleje így szövegezendő:

„elrendeli a lelkészi *járandóságok netaláni hátrálékos részének* beszedését, halálozás stb.“

A 208. § *c*) pontja így módosítandó:

„a lelkészi teendők ideiglenes ellátása iránt *az esperes intézkedik.*“

A 217. § második bekezdése így pótolandó:

„A *pályázati* határidő a hirdetés megjelenésétől .. stb.“

A harmadik bekezdésben „oklevelöket“ helyett „*minősítvényöket*“, „láttamozott“ helyett „*jóváhagyott*“ irandó.

A 219. § harmadik bekezdése után új pontként iktatandó be:

„*Úgy a meghívásból, mint a pályázatból indokolt határozattal kizárandó az, kinek megválasztása azon egyház közérdekére nézve veszélyesnek mutatkozik.*“

Azok .. stb.

A 221. § kezdete így szövegezendő:

„*A lelkészi állomás megüresedése után* a pályázóknak a választó egyházban megjelenése vagy valamely közeli .. stb.“

A 229. § így pótolandó:

„A szavazás titkosan, *fehérszínű* szavazó-lapokkal történik s .. stb.“

A 231. § két uolsó sorában „színe és“ szavak törlendők.

A 235. § első bekezdésének első pontja után a szöveg így módosítandó: „; *s ezen engedélyt a választási jegyzőkönyv egyik példányával együtt kézbesítő-ív mellett a*

megválasztott lelkészhez haladéktalanul elküldi s annak megtörténtéről a választó egyházat értesíti."

Az „*engedély* stb." helyett „*meghívás*" irandó.

A 237. § így szövegezendő:

„A meghívást elfogadó lelkész, a pályázati hirdetésben megjelölt határidőben *állomását* elfoglalni köteles."

A 245. § *b*) pontjában a hivatolt „230. §" helyett „242 § irandó;

a *c*) pont így pótoltatnék:

„ha a megválasztott lelkész a *221. § tilalmát áthágta*, vagy maga magát ajánlgatta a választó gyülekezetnek";

a *g*) pont utolsó sorában „lényeges" helyett „*döntő*" szó irandó.

A 245. § *h*) pontban az első pár sor kihagyásával a szöveg így módosúlna:

„ha a választók névjegyzékében annyi jogosulatlan .. stb."

A 246. § *a*) pontja így kezdődnék:

„az oly lelkész ellen, *akinek valamely törvénybe ütköző cselekménye* a *választás megsemmisítését vonta maga után*. A vétkes stb.

A 256 §-ban „a 218. § szerint alkotandó *jelölő* bizottság" helyett „a 218. § szerint alkotandó *egyházmegyei* bizottság" irandó.

A 262. § első pontja így módosíttatnék:

„Segédlelkészül csak olyan *ref.* vallású egyének alkalmazhatók, kik a hittani szak 4 évi folyamát, amely*ből magánúton legfeljebb csak az utolsó félév* végezhető, legalább kielégítő eredménynyel befejezték. Rendes .. stb."

A 266. § első pontjában „az esperes *láttamozza.*" helyett „az esperes *erősíti meg.*" irandó.

A 266. § harmadik pontjában „a szokott *láttamozás*" helyett „a szokott *megerősítés* .." irandó.

A 270. §-ból „maga az egyházkerületi közgyűlés, időközileg pedig — lehetőleg ugyanezen bizottság javaslata alapján" rész kihagyandó.

A 271. §-ban „Az esperes, vagy .. stb." helyett: „A 270. §-ban foglalt elhelyezési .. stb." irandó.

A 271. § *B*) 6. pontja így szövegezendő:

„*A lakóhelyökről* időszakonként távollevő lelkészek."

A 271. § *C*) pont így módosíttatnék:

„A fentebbi *B*) sorrendben hátrább eső pontokon elhelyezett segédlelkészek a közszolgálat érdekéből a 270. §-ban megszabott módozatok mellett, *főnökeik beleegyezésével* bármikor áthelyezhetők a sorrendben előbb levő és

föltétlen betöltést követelő fontosabb helyekre, de bármikor csakis *az illetékes* esperesnek a püspökhöz intézett és *indokolt* előterjesztése alapján s a más . stb.

A 287. § utólsó sorában a „253. §" helyett „*306.* §" írandó.

A 293. § második bekezdése így pótolandó:

„Egyházi adó azonban 20 éven alóli egyháztagokra sem saját személyük, sem azon családfő terhére, a melynek családjához tartoznak, ki nem vethetők, kivévén, *ha házasságban élnek, vagy* ha önállólag külön vagyonnal birnak és a . . . stb."

A 296. § *a)* pontja így módosíttatnék:

„*minden* adóképes egyháztag, *a ki azon* polgári községben *illetékes* melyben az egyház van";

a b) pont második utólsó sorában „*különbeni*" törlendő.

A 299. § a) és b) pontja közé e sor pótolandó:

„*Özvegyek a személyadónak felét fizetik.*"

A 302. §-ban — a második utólsó sorban a ( ) hivatolt § — (*294.* §) teendő.

A 304. § első bekezdésének utólsó sorában „írásban értesítendők" helyett „írásban", „*kézbesítő ív mellett* értesítendők" írandó.

A 339. § második bekezdése így módosíttatnék:

„A tárgyalást vezető *elnök csak* a szavazatok egyenlő megoszlása esetén *szavaz.* A társelnök . . . stb."

A 340. § *b)* pontjában a ( ) levő rész így pótolandó:

„beleértve a *missziói*, katonai, . . . stb.")

A 360. § első, második és harmadik bekezdéseiben s a 361. §-ban előfordúló „*alkalmazandó*" kifejezés helyett „*alkalmazható*" tétessék, és „*hat évre terjedő*" helyébe „*hat évig terjedhető*" írassék.

A 387. § így módosítandó:

„*Ha az ügy békéltetés útján be nem fejeztetett*, az elnökség panaszlott felet vagy feleket felhívja, hogy a panaszra . . . stb."

A 407. § végéhez pótlandó:

„*mely illetékességet megállapító bírói határozat, csak az ügy érdemében hozott véghatározat ellen benyújtott felebbezéssel támadható meg.*"

A 429. §-hoz végül pótolandó:

„*Két egybehangzó ítélet ellen felebbezésnek helye nincs.*"

A 483. § ötödik sorában „s a köteles vizsgálatokat kiállották" helyett „s a köteles vizsgálatokat *sikeresen letették*" írandó.

A 483. § utólsó bekezdésében ugyancsak a „kiállott“ szó helyett „*sikeresen letevő*“ írandó.

A 484. § negyedik sorában a mondat második fele így módosítandó:

„. . . . oklevelet: az egyházi énekből és vallástanból s ezek tanítási módszertanából az illető egyházkerület által e végre rendelt bizottság előtt *kötelesek pótvizsgát tenni alkalmaztatásuktól számított egy év lefolyása alatt: különben állásukon nem maradhatnak.*“

A 485. § második bekezdése ekkép pótolandó:

„Ezek azonban az e czélra szervezett bizottság előtt valamely felsőbb nép- és polgári iskolai tanító vagy tanítónő képző intézetben — az 1868. XXXVIII. t.-czikk 13. §-ának megfelelőleg *kötelesek a törvényes képesítést, alkalmaztatásuktól számított két éven belől megszerezni, különben állásukon nem maradhatnak.*“

A 497. § első bekezdésében a második pont így pótolandó:

„ . . . . Ez a fizetés azonban — az ezután betöltendő állomásokon, *addig is, míg a tanítói fizetéseknek az állami tanítói fizetésekkel egyenlő kiegészítése állami dotatióból biztosíttatnék*“, — nem lehet kevesebb, mint:

1. Elemi iskolában:

a) „rendes tanítónak alkalmatos lakáson és kerten kivül (vagy ezek helyett 250 korona) legalább *800 korona* alapfizetés . . . stb.“

b) „segédtanítónak . . . stb., legalább *250 korona*, élelmezés nélkül *500 korona*.“

2. Felsőbb népiskolában:

a) „a rendes tanítónak . . . stb. *250 korona* lakáspénz mellett legalább *1200 korona* alapfizetés, . . . stb.“

b) „segédtanítónak . . . stb., legalább *300 korona*, élelmezés nélkül *600 korona*.“

3. Polgári iskolában:

a) „rendes tanítónak . . . stb. kivül legalább *1400 korona* alapfizetés és stb.“

b) „segédtanítónak . . . stb. legalább *800 korona*.“

A 498. §-ban „. . . . az 1893. XXVI. t.-czikk“ után pótlólag teendő:

„*s illetőleg az azt kiegészitő törvényczikk* értelmében államsegélyt vehet igénybe . . . . stb.“

Az 515. §. két utolsó sora így módosítandó:

„ , a melynek *tagjait a közgyűlés választja.*“

Az 527. §. 4. pontjában az ötödik sor végén „szeretetházakban“ után pótlólag beiktatandó: „*kórházakban*“ s....

Az 543. §. első bekezdésében a második pont így módosítandó:

„A rendes tanárok fizetése azonban, megfelelő lakáson vagy e helyett *500 korona* lakáspénzen kivül 2400 korona alapfizetésnél és öt ízbeli, együttvéve *1000 koronáig* emelkedő korpótléknál kevesebb nem lehet.“

. . . . . .

A harmadik bekezdés így módosítandó:

„A helyettes tanárok fizetése *1800 korona.*“

Az 565. §. első bekezdésében a második utolsó sorban az összeg így módosítandó:

„együttvéve *1500 koronáig* emelkedő korpótléknál kevesebb nem lehet . . . . stb“

13. szám. Az egyházmegyei értekezlet indítványára — fölmerült eset alkalmából — kimondja egyházmegyénk közgyűlése, hogy

> ha esketendő párok azon kivánsággal fordulnak a lelkészhez, hogy késő este, kivilágított templomban eskesse meg őket: e kívánság teljesítése — mint egyházunk hitelveivel nem egyező s egyházi szertartásunk régi gyakorlatába ütköző, — megtagadandó.

14. szám. Sulyok István biz. előadó a nagyváradi ev. ref. leányinternátus ig. bizottsága részéről beterjeszti az intézet 1902. évi megvizsgált számadását, valamint a felállítandó tanítónőképző ügyében tartott nagybizottsági űlés jegyzőkönyvének 4. számát. Beterjeszti továbbá a bihari egyházmegye 1903. márcz. 25-én tartott közgyűlésének 31. számú határozatát is, mely szerint az egyházmegye a nagy bizottság jelentését s az abban jelzett intézkedést oly értelemben veszi helyeslőleg tudomásúl, hogy a tervbe vett munkálatok eredménye terjesztessék már a f. évi őszi közgyűlés elé, továbbá az egyházkerület, valamint a nagyszalontai és érmelléki egyházmegyék ismét kérettessenek fel a tanitónőképző javára adandó segélyek megajánlására, illetőleg a már adott segélyek emelésére.

A beterjesztett számadás és jegyzőkönyv így szólnak:

Kivonat

a nagyváradi ev. reform. leányinternátus ig. bizottságának 1903. évi márczius hó 5-én tartott gyűlése jegyzőkönyvéből.

—. szám.

Az intézet különböző pénztárainak 1902. évi számadását a számvevő véleményes jelentésének kiséretében az elnökség beterjeszti.

a) házipénztár: bevétele: 16,172 kor. 32 fillér, kiadása: 11,775 kor. 74 fillér; maradvány: 4394 kor. 58 fillér, mely összeg a biharmegyei keresk. ipar- és terményhitel-bank 19,269. folyó számú betétkönyvén 818 kor. 13 fillérrel és a nagyváradi gazdasági- és iparbank 7—349. sz. betétkönyvén 3576 kor. 45 fillérrel van elhelyezve.

b) gyüjtőpénztár: bevétele: 23,632 kor. 24 fillér, kiadása: 35 kor. 35 fillér, maradvány takarékbetétben: 23,520 kor. 09 fillér s készpénzben 76 kor. 80 fillér s ezenkivül: 1 db. komádii takarékpénzt. részvény 100 kor., 1 db. regále kártalanítási kötvény 200 kor., 1. db. „Patria“ budapesti nyomdarészvény 200 korona értékben. A takarékbetét ekként oszlik meg: n.-váradi Gazd. és Iparbank 6—370. sz. könyvén: 4244·40 kor., nagyváradi Gazd. és Iparbank 6—532. sz. könyvén: 19,045·10 kor., Biharm. keresk. ipar és terményhitelbank 19,427. sz. betéte: 230 kor. 59 fillér.

c) tanítónőképző pénztár: bevétele: 15,347 kor. 76 fillér, kiadása 2 kor. 76 fillér, maradvány takarékbetétben: 15,094 kor. 07 fillér, készpénzben: 250 kor. 93 fillér. A takarékbetét elhelyezést nyert: N.-váradi takpénzt. 6315. sz. betétjén: 228 kor. 59 fillér. — Gazd. és iparbank VIII 10. sz. betétjén 10,109 kor. 90 fillér és Biharm. keresk. és hitelbank 18,678. sz. betétjén 4755 kor. 58 fillér.

d) alapítványi pénztár: 1. „Ritoók-alap“ bevétele: 3651 kor. 06 fillér, mely összeg, minthogy kiadás nem történt, egészben a n.-váradi takpénzt. 2086. sz. betétjén kezeltetik. 2. „Ullmann-alap“ bevétele 1137 kor. 71 fillér, mely teljes összegében a N.-váradi takpénzt. 3811. számú betétjén van elhelyezve.

A gyüjtő pénztárnál nyilvántartott 2782 kor. 80 fillér és a tanítónőképző pénztárnál előforduló 5334 kor. kintlevőség az illető pénztáraknál bemutatott 1902. évi záró-számadás keretébe felvéve nincsenek. — Ig. bizottság a számvevő javaslata alapján, a mennyiben a megnevezett pénztárakról beterjesztett és felülvizsgált számadás számszerüleg helyesnek és úgy a bevételt, mint a kiadást ille-

tőleg minden egyes tételében kellően okmányoltnak találtatott: Sulyok István pénztárnoknak és örököseinek a szokott óvások fentartásával a maga részéről mindezen megnevezett számadások alól a fölmentvényt megadja s egyben megbízza az elnökséget, hogy a fentartó egyházmegyék legközelebbi közgyűléséhez a pénztárnoknak megadandó fölmentésre irányuló ajánlás kapcsán a számvizsgálat eredményét beterjeszteni méltóztassék.

Elrendeli továbbá, hogy a „házipénztár" maradványából az intézeti orvosnak, dr. Fráter Imrének az utóbbi három évről föl nem vett 300 (háromszáz) korona tiszteletdíjat kiútaltatván, nevezett orvos rendelkezése szerint ezen összegből a tanítónőképző intézet javára tett 200 koronás ajánlata törlesztetvén, a fenmaradó 100 (egyszáz) korona, mint adomány, ugyancsak a tanítónőképző pénztárába áthelyeztessék.

Ugyancsak a pénztár számadásánál a kiadás azon tételére nézve, mely szerint Kocsis Irén intézeti növendék terhére az 1901—1902. tanév folyamán 76 kor. 49 fillér időnkénti beszerzésekre kölcsönöztetett: megjegyezni szükségesnek tartja, hogy az összeg már a jelen tanév folyamán megtéríttetvén, a f. tanévi házipénztár számadásában a bevételi rovatba beiktatva leend.

Intézkedik végül a tekintetben is, hogy a tanítónőképző pénztárából az oda „Bélteki Géza" alapítvány czímen beütalt 200 (kettőszáz) koronából 100 (egyszáz) korona, mely annak idején a nyüvedi ev. ref. egyháznak fizetendő lett volna, a bihari ev. ref. egyházmegye közpénztárnoka útján visszafizettessék.

Kmf.

Kiadta: *Sulyok*,
jegyző.

Kivonat

a Nagyváradon fölállítandó tanítónőképző ügyében működő nagybizottságnak 1903. évi márczius hó 6-án tartott gyűlése jegyzőkönyvéből.

4. szám.

Sulyok István előadó a tanitónőképző felállítása tárgyában Ritoók Zsigmond által beterjesztett javaslatra hivatkozással ismerteti mindenekelőtt a bihari és nagyszalontai egyházmegyék, valamint a tiszántúli ev. ref. egyházkerületnek idevonatkozólag meghozott határoza-

tait, kapcsolatosan bejelentvén, hogy az érmelléki egyházmegye a javaslattal mindezideig nem foglalkozott.

Mivel a fentartó két egyházmegye és a főtiszteletű egyházkerület által kilátásba helyezett anyagi támogatás a javaslat szerint tervbe vett igazgató-tanár és tanárnő tanszékének ellátását nem biztosítja, a mennyiben a szükséges 5400 korona minimális fizetés fedezésére a megajánlott 3400 korona elégtelen: tehát világos, hogy a jelentkező 2000 korona hiány következtében, a melynek biztosítására legalább is 40,000 korona tőke összehozása volna szükséges, a tanszékek fentartásának kérdése ezidőszerint megnyugtató és minden esélyekkel szemben szilárdnak tekinthető megoldást nem nyerhetett. Az intézet czéljára emelendő épület költsége azonban már ma is teljesen fedezhetőnek látszik. A leánynevelő-intézet (internátus) igazgató-bizottságának kezelése és felügyelete alatt álló különböző, de a tanitónőképző érdekében felhasználható pénztárak 1902. évi zárószámadásaiból egészen biztosan következtethető, hogy részint a jelenleg takarékbetétet képező tőkéből, részint az időnként befizetendő ajánlatok és az összegek kamataiból az építkezésnek tervezet szerint való költsége mintegy 60,000 korona hiány nélkül annyira fedezhető leend, hogy ez irányban semmi komolyabb aggály fel nem merülhet. S ha e mellett figyelembe vesszük még a kombináczióba hozott államsegélyt is, abban az esetben, ha valamely úton és módon úgy az egyházmegyék, mint az egyházkerület ajánlata csak valamennyire fokozható lenne, a nagybizottság körülbelől már ezuttal abban a helyzetben van, hogy az eszme megvalósítása czéljából a komolyabb és elhatározó lépéseket megteheti.

A megindult beható eszmecsere után, a melyben Ritoók Zsigmond, Szigeti Elek, Széll Kálmán, Hegyessi Márton, Sulyok István és Szemes László résztvettek, arra tekintettel, hogy a tanitónőképző felállításánál szerfölött fontos egyházi érdekről van szó, a melyet további halogatással veszélyeztetni egy pillanatig sem szabad: a nagybizottság egyértelmüleg kimondja, hogy az építkezés Ritoók Zsigmond indítványának megfelelően lehetőleg az 1904. évben megkezdessék. A főtiszteletű tiszántúli ev. ref. egyházkerület, ugyszintén a fentartó három egyházmegye küzgyűlése ismételten megkerestetvén, fölkéretnek, hogy a fenforgó ref. egyházi nagy érdekeket ujonnan megfontolás tárgyává téve, kilátásba helyezett ajánlataikat fokozni méltóztassék s főleg a bihari, nagy-

szalontai és érmelléki egyházmegyék saját hatáskörükben az irányban is buzgólkodni sziveskedjenek, hogy különösen tehetősebb egyházközségeik, a melyek a nagy czél érdekében kívánatos áldozat meghozatalától mindeddig tartózkodtak vagy pedig nem oly mérvben tették azt, miként anyagi erejök talán megengedte volna: a közös intézmény megteremtésében jövőre nézve hatékonyabban közremunkáljanak.

Az építkezési előmunkálatok, valamint Széll Kálmán indítványa értelmében egy esetleg felveendő jelzálogkölcsönre vonatkozó számítások megtételére Bary József nagyváradi egyh. főgondnok elnöklete alatt: Varró Domokos áll. főmérnök, Kiss Elek, Harmathy Károly, Ritoók Zsigmond, Szemes László, Szemes Imre és Sulyok István tagokból bizottság küldetik ki, felkéretvén, hogy a f. évi egyházmegyei őszi közgyűlésre tekintettel munkálatukat oly időben készítsék el, hogy az úgy az egyházmegyék, mint esetleg az egyházkerület által már akkor tárgyalható legyen.

Kmft.

Kiadta: *Sulyok*, előadó.

A számadásokról szóló előterjesztést, valamint a felállítandó tanítónőképző ügyében működő nagybizottság megállapodásait egyházmegyei közgyűlésünk jóváhagyólag veszi tudomásul s úgy a számadást, mint a bizottsági jegyzőkönyvet egész terjedelemben jegyzőkönyvébe foglalva, Sulyok István intézeti pénztárnoknak és örököseinek szokott fentartással a felmentvényt megadja s a határozatáról az egyházkerületi közgyűléshez felterjesztést intéz.

Az igazgató-tanár és egy tanárnő fizetéséhez megajánlt évi segély emelésére vonatkozó kérelmet közgyűlésünk alap hiányában nem teljesítheti, egyházainkat azonban, különösen a tehetősebbeket, a nagyérdekű ügy további buzgó támogatására felhívja.

15. Beterjesztetett a lelkészgyámintézeti választmány 1903. év február 2-án Nagyszalontán tartott gyűlésének 1. sz. alatt hozott végzése, mely szerint a Nagy Imre számvevő által előzőleg megvizsgált s az 1902. évről szóló pénztári számadást a választmány felülvizsgálta, okmá-

nyaival egyeztette, az értékkötelezvényeket egyenként számbavette. A számadást teljesen rendben vezetettnek találta, s ennek alapján pénztárnokot az 1902. évi számadás terhe alól, a fentartandók fentartásával — elismerés kifejezése mellett — fölmentendőnek véleményezi.

Kapcsolatban ezzel beterjesztetett lelkészgyámintézeti pénztárnoknak az országos lelkészi gyámintézetbe befizetett járúlékokról szóló s az 1902. évet illetőleg a lelkészgyámintézeti választmány által megvizsgált és jóváhagyott számadása.

Egyházmegyénk közgyűlése a lelkészgyámintézeti választmány határozata alapján dr. Márk Ferencz pénztárnokot az 1902. évi számadás terhe alól, elismerésének kifejezésével s a szokott fentartással fölmenti és jóváhagyott számadását, a hátralékosok kimutatásával, valamint a lelkészgyámintézeti pénztárnak az országos lelkészi gyámintézetbe befizetett járúlékokról szóló 1902. évi számadását is, jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

„Számadás,

a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztáráról 1902 január 1-től 1902 deczember 31-ig.

Tételszáma	Tétel megnevezése	Egyes összeg kor.	Egyes összeg fil.	Főösszeg kor.	Főösszeg fil.
	I. Tényleges vagyon.				
	A) *Bevétel.*				
1	Tényleges vagyon 1902 jan. 1-én kötvények, készpénz és betétben . .	—	—	146684	38
	Ehhez jött az 1902. év folyamán:				
2	Folyó évi kamatokból	9973	33	—	—
3	Régibb kamatokból	3210	27	—	—
4	Folyó évi tagdíjakbl	2262	78	—	—
5	Régibb tagdíjakból	125	20	—	—
6	Önkéntes adomány Baldácsi-alapból és államsegélyből	1433	18	—	—
7	Késedelmi kamatokból	408	36	17413	17
	Összes tényleges bevétel:	—	—	164097	50
	B) *Kiadás.*				
1	Gyámdíjul 1902-ről özv. Diószegi E.-nének	180	—	—	—
2	„ „ „ Bihari Istvánnénak	240	—	—	—
3	„ „ „ Kis Károlynénak	360	—	—	—
4	„ „ „ Kincses Pálnénak	360	—	—	—
5	„ „ „ Szaniszló G.-nénak	360	—	—	—
6	„ „ „ Nagy Sándornénak	480	—	—	—
7	„ „ „ Pápay Lajosnénak	360	—	—	—
8	„ „ Gál Mihálynak	40	—	—	—
9	„ „ Tömöry Margitnak	37	50	—	—
10	„ „ „ Böszörményi P.	480	—	—	—
11	„ „ „ Nagy Péternének	480	—	—	—
12	„ „ „ Kis Gy.-né és gyer.	420	—	—	—
13	„ „ „ Szilágyi S.-né „	300	—	—	—
14	„ „ özv. ágyai Nagy S.-né „	600	—	—	—
15	„ „ özv. Tabajdi L.-nénak	480	—	—	—
16	„ „ „ Dobray F.-nének	480	—	—	—
17	„ „ „ Szondy I.-nének	480	—	—	—
18	Az országos lelkészi gyámintézetnek belépési és tagdíjjárulék czímen .	2556	72	—	—
	Átvitel:	8694	22		

Tételszáma	Tétel megnevezése	Egyes összeg kor.	Egyes összeg fil.	Főösszeg kor.	Főösszeg fil.
	Áthozat :	8694	22		
19	A n.-váradi ref. nőtanítóképző intézetnek 3. részlet	150	—	—	—
20	Diószegi Mihály volt gyantai lelkésznek tagdíjvisszatérítés	126	—	—	—
21	Bélyeg, posta-portó és vegyes kiadások	111	92	—	—
22	Pénztárnok tiszteletdíja 1902-ről . .	600	—	9682	14
	Levonva a kiadást a bevételből, lesz a pénztár tényleges állapota 1902. év deczember 31-én	—	—	154415	36
	Ezen összeg következőleg van elhelyezve :				
1	Kötvényeken 8 és 7 %-ra	150667	38	—	—
2	Takarékpénztári betétben 4 és ½ %-ra	3437	86		—
3	Készpénzben	310	12	154415	36
	II. Hátralék követelések.				
1	1902. évi kamatban	2241	62	—	—
2	Régibb kamatban	27	08	—	—
3	1902. évi tagdíjban	112	—	—	—
4	Késedelmi kamatban	126	16	2506	86
	Összes vagyonállag 1902 decz. 31-én :	—	—	156922	22

Szóval : egyszázötvenhatezerkilenczszázhuszonkettő kor. 22. fillér.

Okány, 1903 január 8.

Márk Ferencz,
gyámint. pénztárnok.

Dr. Márk Ferencznek 1902. évről vezetett s a pénztári számadási jegyzőkönyv 85., 86. lapján látható jelen számadását, amelyet előzőleg Nagy Imre számvevő folyó 1003. évi január hó 22., 23. és 24. napjain megvizsgált, a mai napon tartott választmányi ülésen megvizsgáltuk, okmányaival egyeztettük s azt teljesen rendben vezetettnek találtuk s ennek alapján dr. Márk Ferencz pénztárnokot, a fentebbi időről, a fenntartandók fenntartásával, elismerés kifejezése mellett, felmentendőnek véleményezzük.

Kelt Nagyszalontán, 1903. évi február 2-án.

Széll Kálmán,
Tisza István,
Bösörményi Lajos,
Hadházy Kálmán,
választmányi tagok.

Szikszay Lajos,
elnök.

Nagy Imre,
számvevő.“

„Kimutatása

azon egyéneknek, kik a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárába 1902. és előző évekről kamathátralékkal tartoznak 1903 április 1-ig.

Sorszám	Hátrálékos neve, lakása	Kor.	Fillér
1	Bugyi Antal mezőgyáni lakos	511	50
2	Sajti Ferenczné nagyszalontai lakos	132	60
3	Nyeste István m.-homorogi lelkész, tagdíjjal is	65	46
4	Bai Mihály nagyharsányi lakos	52	—
5	Horváth László sarkadi lakos	46	—
6	Sebesi Sándor árpádi lakos	33	92
7	Király Károly okányi lakos	33	92
8	Kincses József okányi lakos	33	92
9	Kincses Bálint okányi lakos	33	92
10	Bélzerindi ev. ref. egyház	33	28
11	Szíjjártó József árpádi lakos	32	—
12	Márton Imréné ugrai lakos	28	17
13	Bertalan Rebeka ugrai lakos	26	88
14	Bilinczki József ugrai lakos	25	44
15	Bertalan István ugrai lakos	20	08
16	Kis János ugrai lakos	20	—
17	m. Nagy Bálint ugrai lakos	18	32
18	Szabó Bálint ugrai lakos	17	52
19	d. Kis János zsadányi lakos	16	96
20	Máté László harsányi lakos	16	96
21	Bereczki András harsányi lakos	16	96
22	Kovács Lajos ugrai lakos	16	96
23	Petróczi Sándor harsányi lakos	16	94
24	Kincses Péter okányi lakos	16	—
25	Bálint László ugrai lakos	15	—
26	Szász József okányi lakos...	12	48
27	b. Nagy József ugrai lakos	12	48
28	Gyulai Dániel ugrai lakos	12	48
29	Farkas Antal tamásdai lakos	12	—
30	Makai István ugrai lakos	13	38
31	Gulyás László ugrai lakos	11	34
	Átvitel	1354	87

Sorszám	Hátrálékos neve, lakása	Kor.	Fillér
	Áthozat	1354	87
32	K. Tóth József harsányi lakos	11	04
33	Vadászi ref. egyház	10	80
34	Kovács Józsefné ugrai lakos	10	30
35	Gyenge István árpádi lakos	10	—
36	Kis Imre ugrai lakos	10	—
37	Sz. Nagy Lajos harsányi lakos	8	80
38	Hajdú Ferencz árpádi lakos	6	64
39	Hevesi Sándor ágyai lakos	2	48
40	Mészár Péter ágyai lakos	1	04
41	Bálint Ferenczné ugrai lakos	—	92
42	Nagy Péterné kötegyáni lakos	—	68
43	Felföldi András kötegyáni lakos	—	60
44	Paizs Lidia ágyai lakos		48
45	Guj János tamásdai lakos	—	40
46	Balog Pál ugrai lakos	—	48
	Összesen	1429	53

Okány, 1903 április 2.

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztárnok.

Számadási-ív

az országos ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézet 1902-dik évi járulékairól a tiszántuli egyházkerület nagyszalontai egyházmegyéjében.

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1902. év január hó 1-én		Ebből: 10%-os belépési járulék fejében	
		korona	fil.	korona	fil.
1	Ágyai lelkész Fogarassy Bálint	—	—	—	—
2	Anti „ Bagdi János	—	—	—	—
3	Árpádi „ Boros Gábor	—	—	—	—
4	Aradi „ Csécsi Imre	—	—	—	—
5	Bajji „ Bódogh János	—	—	—	—
	kongruája 1300 koronáig	—		—	—
6	Belényesi „ Sipos Imre	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—		—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—		—	—
7	Belényes-újlaki lelk. Sipos János	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—		—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—		—	—
8	Bélzerindi lelkész Váczi Dezső	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—		—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—		—	—
9	B.-Böszörményi lelk. Budai János	—	—	—	—
10	B.-zsadányi lelkész Nagy Béniámin	—	—	—	—
	kongruája 1300 koronáig	—		—	—
11	B.-sebessi lelkész Szabó József	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—		—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—		—	—
12	Erdőgyaraki lelkész Bugyi János	—	—	—	—
13	Csermői „ Vadas Gyula	133	56	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—		42	61
	kongruája 1200—1300 koronáig	—		—	—
14	Erdőhegyi lelkész Csiha Márton	—	—	—	—
15	F.-gyarmati lelkész Szücs József	—	—	—	—
16	Fekete-tőti „ Józsa Karoly	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—		—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—		—	—
17	Fenesi lelkész Nagy Márton	—	—	—	—
	kongruája 1300 koronáig	—		—	—
18	Geszti lelkész Szabó István	—	—	—	—
19	Gyarmati „ Diószeghy Mihály	—	—	—	—
20	Kis-peregi „ Szondy Géza	—	—	—	—
	Átvitel	133	56	42	61

rovata				II. Folyó évi járulékok rovata								
fizetett				Ebből fizetett								
2½%-os tagsági díj fejében		összesen		10%-os belépési járulék fejében		2½%-os tagsági díj fejében		Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1902. év deczember hó 31-én		5%-os késedelmi kamat fejében a folyó 1902. évben fizetett		Jegyzet
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	
						VII. évről						
—	—	—	—	—	—	46	20	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	42	80	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	42	60	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	54	76	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	43	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	7	03	1	75	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	34	70	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	92	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	20	
—	—	—	—	—	—	31	70	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	5	18	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	45	46	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	63	46	—	—	
—	—	—	—	—	—	41	80	—	—	—	—	
—	—	—	—	1	64	—	41	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	24	60	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	6	88	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
						IV. évről						
—	—	—	—	—	—	34	80	—	—	—	—	
						VI. évről						
59	—	59	—	—	—	29	50	—	—	—	—	
31	95	74	56	—	—	10	65	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	8	80	
—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	50	30	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	42	19	—	—	
				III. évről		III. évről						
—	—	—	—	51	74	38	80	—	—	—	—	
—	—	—	—	7	42	1	85	—	—	—	—	
						VII. évről						
—	—	—	—	—	—	51	84	—	—	—	24	
						VI. évről						
—	—	—	—	—	—	49	44	—	—	—	—	
						VII. évről						
—	—	—	—	—	—	66	60	—	—	—	—	
90	95	133	56	107	83	771	58	151	11	9	24	

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1902. év január hó 1-én korona	fil.	Ebből: 10%-os belépési járulék fejében korona	fil.
	Áthozat	133	56	42	61
21	Komádii lelkész Csák József	—	—	—	—
22	K.-apátii „ Pató Károly	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—	—	—	—
23	Kötegyáni lelkész Kolumbán Áron	—	—	—	—
24	M.-homorogi lelkész Nyeste István	45	36	—	—
25	M.-gyoroki „ Hunyadi László	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—	—	—	—
26	M.-gyáni lelkész Onody Sándor	—	—	—	—
27	M.-sassi „ Szabó Imre	83	20	32	70
28	Harsányi „ Dávid Gyula	—	—	—	—
29	N.-szalontai „ Széll Kálmán	—	—	—	—
30	N.-szalontai „ Böszörményi Lajos	—	—	—	—
31	N.-zerindi „ Bán József	—	—	—	—
32	Okányi „ Márk Ferencz	—	—	—	—
33	Pankotai „ Kócsa Károly	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—	—	—	—
34	Radna-lippai lelk. Virágos Sándor	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—	—	—	—
35	Remetei lelkész Szathmáry István	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—	—	—	—
36	Sarkadi lelkész Balogh Ambrus	—	—	—	—
37	S.-kereszturi „ Nagy Endre	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—	—	—	—
38	Sonkolyosi lelkész Nagy Lajos	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig	—	—	—	—
39	Szakáli lelkész Nagy Sándor 1902 máj. 1-től	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—	—	—	—
	1200—1300 koronáig 1902. május 1-től	—	—	—	—
	Átvitel	262	12	75	31

rovata				III. Folyó évi járulékok rovata								
fizetett				Ebből fizetett								
2½%-os tagsági díj fejében		összesen		10%-os belépési járulék fejében		2½%-os tagsági díj fejében		Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1902. év deczember hó 31-én		5%-os késedelmi kamat fejében a folyó 1902. évben fizetett		Jegyzet
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	
90	95	133	56	107	83	771	58	151	11	9	24	
—	—	—	—	—	—	82	94	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	29	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	4	88	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	62	46	—	—	—	—	
45	36	45	36	—	—	—	—	45	36	1	88	
—	—	—	—	—	—	28	44	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	3	35	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	59	60	—	—	
V. évről												
50	50	83	20	—	—	—	—	50	50	—	36	
—	—	—	—	—	—	VII. évről		—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	48	20	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	89	74	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	89	74	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	57	16	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	65	70	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	32	40	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	3	33	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	III. évről		III. évről		—	—	—	—	
—	—	—	—	30	—	22	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	9	04	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	64	
—	—	—	—	—	—	VII. évről		—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	23	92	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	11	10	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	110	76	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	30	80	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	4	68	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	Félévről		—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	26	94	6	73	—	—	—	—	
—	—	—	—	5	—	1	25	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	30	15	—	—	
186	81	262	12	229	77	1617	20	336	72	12	12	

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1902. év január hó 1-én		Ebből: 10%-os belépési járulék fejében	
		korona	fil.	korona	fil.
	Áthozat	262	12	75	31
40	Szemlaki lelkész Bendrich József . .	—	—	—	
	kongruája 1200 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig . .	—	—	—	—
41	Szentleányfalvi lelk. Juhász Sándor . .	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—	—	—	—
	kongruája 1200—1300 koronáig . .	—	—	—	—
42	Tamásdi lelkész Unghváry Gyula .	—	—	—	—
	kongruája 1200 koronáig	—	—	—	—
	kongruájá 1200—1300 koronáig . .	—	—	—	—
43	Tárkányi lelkész Győri József . . .	—	—	—	—
44	Tenkei „ Bernáth Lajos .	—	—	—	—
45	Ugrai „ Nagy Imre . . .	—	—	—	—
46	Vadászi „ Hajdu Elek . . .	—	—	—	—
		262	12	75	31

Az 1902. év folyamán befolyt:

1.	Hátralékból	262 kor.	12 fillér.
2.	10%-os belépési járulékból	334 kor.	67 fillér.
3.	2 és ½%-os tagdij járulékból	1947 kor.	16 fillér.
4.	Késedelmi kamatokból	12 kor.	77 fillér.
	Összesen	2556 kor.	72 fillér.

Befizetetlenül maradt:

1.	10%-os járúlék	26 kor.	66 fillér.
2.	2 és ½%-os tagdij	310 kor.	06 fillér.
	Összesen	336 kor.	72 fillér.

Ezen 2556 korona 72 fillér a következő összegekben küldetett fel a Magyar Földhitelintézetnek:

1.	1902. február	7-én	3061. sz. nyugta szerint	83	56 fill.,	ennek postai viteldija	20 fill.
2.	„ nov.	3-án	21277. sz. „	1901	92 fill.,	„ „ „	94 fill.
3.	„ decz.	31-én	25377. sz. „	571	24 fill.,	„ „ „	60 fill.
			Összesen	2556	72 fill.,	ennek postai viteldija	1 74

Okány, 1903. január hó 12-én.

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztárnok.

rovata				III. Folyó évi járulékok rovata								
fizetett				Ebből fizetett				Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1902. év deczember hó 31-én		5%-os késedelmi kamat fejében a folyó 1902. évben fizetett		Jegyzet
2½%-os tagsági díj fejében		ös zesen		10%-os belépési járulék fejében		2½%-os tagsági díj fejében						
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil	korona	fil.	korona	fil.	
186	81	262	12	229	77	1617	20	336	72	12	12	
						VII. évről						
—	—	—	—	—	—	32	44	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	2	40	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
			—	I. évről		I. évről						
—	—	—	—	49	27	36	95	—	—	—	—	
—	—	—	—	25	63	6	40	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	—	
			—			VII. évről						
—	—	—	—	—	—	30	76	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	5	85	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	—	2	50	—	—	—	30	
—	—	—	—	—	—	49	04	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	56	80	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	55	46	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	46	36	—	—	—	35	
186	81	262	12	334	67	1947	16	336	72	12	77	

Az 1902. évi számadási ivben kitüntetett 2556 korona 72 fillérből fizetett:

1. Az egyházmegyei gyámintézet tagjai után:

a) 10%-os belépési járulék czimen	51 kor.	74 fill.
b) 2 és ½%-os tagdíjul . . .	1838 kor.	26 fill.
c) postai viteldijban	1 kor.	74 fill.
Összesen	1891 kor.	74 fill., azaz 1891 kor. 74 fil.

2. A 13., 27., 34., 38. és 41. sz. nem tagok	526 kor.	12 fill.
3. Egyes tagok felemelt javadalom után 10%-os járulékul	126 kor.	09 fill.
4. Késedelmi kamatban . .	12 kor.	77 fill.
Összesen	664 kor.	98 fill., azaz 664 kor. 98 fil.
Főösszeg	2556 kor.	72 fil.

Okány 1903. január hó 28-án.

Márk Ferencz.
gyámintézeti pénztárnok.

Ezen számadást, ugy a kirovás alapjául szolgáló, hatóságilag jóváhagyott „kimutatás“-sal, mint a befizetést igazoló okmányokkal összehasonlitottuk és azt teljesen rendben levőnek és fölszereltnek találtuk, miért is Márk Ferencz pénztárnokot ezen számadás terhe alól elismerés kifejezése mellett fölmentendőnek véleményezzük azzal, hogy az ezen számadásban kitüntetett összegből:

51 kor. 74 fillér mint belépési járulék,
1838 kor. 26 fillér mint tagdij összege,
1 kor. 74 fillér mint postai viteldij,

tehát főösszegében 1891 kor. 74 fillér a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárából fedeztetett.

526 kor. 12 fillér mint nem e. megyei tagok dija,
126 kor. 09 fillér mint egyházmegyei gyámintézeti tagok felemelt javadalma után esedékes 10%-os járulék,
12 kor. 77 fillér mint késedelmi kamat,

tehát főösszegében 664 kor. 98 fillér az egyes tagok által fizettetett.

Kelt Nagyszalontán, 1903. január hó 31-én.

Szikszay Lajos,
elnök.

Széll Kálmán, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán,
vál tagok.

16. A lelkészgyámintézeti választmány f. 1903. év február 2-án 41. szám alatt hozott határozatával Hadházy Kálmán gyámintézeti jogtudó s választmányi jegyző részére, — tekintettel megszaporodott s 9 év óta díjtalanúl végzett teendőire, s arra, hogy a kölcsönkötelezvények, betáblázási kérvények kiállításáért mérsékelt díj van részére megállapítva, a kölcsönökre vonatkozó kitörlési engedélyek kiállítását pedig díjtalanúl végzi, az 1902. évtől kezdve 100 korona tiszteletdíjat szavaz meg, s ez egyhangúlag hozott határozatát jóváhagyás végett pártolólag terjeszti be egyházmegyei közgyűlésünkhöz.

A lelkészgyámintézeti választmány 41/1903. sz. határozatát egyházmegyénk közgyűlése indokainál fogva jóváhagyja, s Hadházy Kálmán lelkészgyámintézeti jogtudó s választmányi jegyző tiszteletdíját az 1902. évtől kezdve évi 100 koronában megállapítja, s ez összeg kifizetésére jelen végzéssel lelkészgyámintézeti pénztárnokot útasítja.

17. Az egyházmegyei közigazgatási pénztár számadásának megvizsgálásáról Balogh Ambrus és Szücs József számvizsgálók a következő jelentést terjesztik be:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

148/1903. sz. esperesi megbízás folytán Bagdi János egyházmegyei pénztárnok által az 1902-ik évről vezetett számadásokat átvizsgáltuk és vizsgálatunk eredményéről a következőkben van szerencsénk jelentésünket megtenni:

I. Egyetemes egyházi költség:

Bevétel	4460	kor.	94 fill.
Kiadás	4056	„	38 „
Maradvány	404	kor.	56 fill.

II. Vegyesek:

Bevétel	778	kor.	68 fill.
Kiadás	169	„	62 „
Maradvány	609	kor.	06 fill.

III. Értékek:

4116. sz. tak.-pénzt. könyvben	4423 kor. 82 fill.
3864. sz. „ „ tűzk. bizt. jut.	592 „ 94 „
3 drb kötvényen	750 „ — „
Összesen	5766 kor. 76 fill.

A számadást minden tételében nyugtákkal és ellennyugtákkal igazoltnak és helyesen vezetettnek, az értékeket és készpénzt meglevőnek találtuk, ennek alapján számadó pénztárnok részére a felmentést elismerés kifejezése mellett, a szokott fentartással megadhatónak véleményezzük.

A hátralékok kimutatását csatoljuk.

B.-Böszörmény, Fenes, Kis-Pereg és Németpereg, Csermő egyházközségek presbiteriumait, minthogy éveken keresztül hanyag fizetőknek mutatkoznak, fegyelmi vizsgálat terhe alatt elkötelezni javasoljuk tulságosan felszaporodott hátralékaik törlesztésére.

A dékáni látogatást teljesítők felhívandók, hogy fuvar költségeiket jövőben pontosan írják össze, melynek a tanügyi bizottság átvizsgálása és megállapítása után . . . czélszerűnek tartanók, ha ezen fuvarköltséget is épen úgy az egyházmegyei pénztár fedezné, mint a törvényszerű egyházlátogatási költségeket.

Tisztelettel beterjesztjük és elfogadásra ajánljuk azon költségelőirányzatot, melynek

fedezete	5500 kor. 82 fill.
szükséglete	4071 „ — „
remélhető maradvány	1429 kor. 82 fill.

Kiváló-tiszteletünk kifejezése mellett vagyunk

Ant, 1903. márczius 13-ik napján.

Balogh Ambrus,
Szücs József.“

Egyházmegyénk közgyűlése — a beterjesztett jelentés alapján — jóváhagyja Bagdi János egyházmegyei pénztárnok 1902. évi számadását s számadó pénztárnokot az 1902. évi számadás terhe alól — a szokott fentartással — elismerésének kifejezésével fölmenti, számadását a hátralékosok kimutatásával jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

A hátralékkövetelések tárgyában 14 1899. sz. végzését megújítja, s annak foganatosításával esperest és egyházmegyei pénztárnokot megbízza.

A beterjesztett s f. 1903. évre szóló költségelőirányzatot elfogadja, s annak jegyzőkönyvünkben kinyomatását elrendeli.

Végül, úgy az iskolalátogatók fuvarköltségének — egyházmegyénk pénztárából fedezését — mint a bevehetetlen hátralékkövetelések törlését illetőleg, megbízza számvizsgálókat, hogy a pénztárnokkal együtt, 1904. évi tavaszi közgyűlésünkhöz, indokolt javaslatot terjeszszenek.

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		A) *Számadás az egyházmegyei pénztár értékeiről:*				
	1902					
1	decz. 31.	A n.-szalontai takarékpénztárban elhelyezett 4116. számú könyv értéke tőke és kamatokban .	4423	82	—	—
2	decz. 31.	Három darab kötvény értéke . .	750	—	—	—
		Összesen:	5173	82	—	—
		Tűzkár biztosítási jutalék:				
1	decz. 31.	A n.-szalontai takarékpénztárban elhelyezett 3864. számú könyv értéke tőke és kamatokban .	592	94	—	—
		Összesen:	592	94	—	—
		Összes érték:				
		Az egyetemes költségek összege .	5173	82	—	—
		A tűzkár biztosítási jutalék . .	592	94	—	—
		Összesen:	5766	76	—	—

szóval: ötezerhétszázhatvanhat korona 76 fillér.

Ant, 1903 február 12.

Bagdi János,
egyházm. pénztárnok.

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel		Kiadás	
			kor.	fil	kor.	fil
		B) *Számadás az egyetemes egyházi költségekről*:				
	1902					
1	január 1.	Túlkiadás 1901. évről . . .	—	—	21	28
2	január 13.	Kamat Tárnok L. geszti lakostól 150 korona tőke után . . .	12	—	—	—
3	január 13.	Január—julius félévről posta-fiókdíj a k.-gyáni postán . .	—	—	6	—
4	febr. 1.	M.-Homorog egyetemes költség .	26	12	—	—
5	febr. 21.	Gyanta egyetemes költség . . .	57	—	—	—
6	febr. 22.	40 drb utalvány ürlap	—	—	—	80
7	febr. 23.	Postaköltség	—	—	—	40
8	márcz. 27.	Széplak egyet. költség hátralék	4	50	—	—
9	április 3.	Böszörményi L t.-bírónak napdíj .	—	—	6	—
10	„	Balog Ambrus „ „	—	—	6	—
11	„	Nagy Imre „ „	—	—	6	—
12	„	Márk Ferencz „ „	—	—	6	—
13	„	Hajdu Elek „ „	—	—	6	—
14	„	Sipos Imre „ „	—	—	6	—
15	„	Bagdi János pénztárnoknak „	—	—	6	—
16	„	Sipos Imre isk. látogatónak fuvardíj	—	—	10	—
17	„	Szondi Géza „ „ „	—	—	10	—
18	„	Márk Ferencz számvevőnek „	—	—	10	—
19	„	Bagdi János „	—	—	10	—
20	április 11.	B.-Ujlak egyetem. költséghátralék 1901. évről	34	28	—	—
21	április 20.	Koszorú egyházmegyénk elhunyt gondnokának koporsójára . .	—	—	50	20
22	április 20.	Postaköltség	—	—	—	20
23	május 12.	Balogh A. egyh. ker. képviselőnek úti-átalány . . .	—	—	60	—
24		Balog A. számadás vizsgálónak fuvardijban	—	—	5	—
25	„	Postaköltség	—	—	—	20
26	május 13.	Nagy Imre egyh. ker. képviselőnek útiátalány	—	—	60	—
27	„	Főjegyző postaköltségeire .	—	—	1	21
28	„	Postaköltség	—	—	—	20
29	jun. 9.	Nagy Imre t.-bírónak egyházlátogatási költség	—	—	52	80
30	jun. 13.	Márk Ferencz t.-bírónak egyházlátogatási költség . . .	—	—	67	20
31	jun. 23.	Belényes egyet. költséghátralék	60	—	—	—
32	jul. 2.	Postafiók-díj 2-dik félévről . .	—	—	6	—
		Átvitel	193	90	413	49

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		Áthozat	193	90	413	49
33	jul. 19.	Egyh. megy. jkönyvek nyomatási díjában 100 péld. . . .	—	—	197	50
34	„	Postaköltség	—	—	20	—
35	aug. 13.	Főjegyző tiszteletdíja	—	—	100	—
36	„	Postaköltség	—	—	—	20
37	aug. 27.	1902. évi egyh. ker. gyülés jegyzőkönyvének árában	—	—	51	70
38	„	1902. évi konv. jkv. árában . .	—	—	18	80
39	„	Postaköltség	—	—	—	20
40	aug. 29.	Postaköltség	—	—	—	10
41	szept. 4.	Márk F. t.-bírónak napi-díj	—	—	6	—
42	„	Balog A. „ „ .	—	—	6	—
43	„	Böszörményi L. „ „	—	—	6	—
44	„	Nagy I. „ „	—	—	6	—
45	„	Hajdu E. „ „	—	—	6	—
46	„	Márk. F. számvevőnek fuvar- és napdíj	—	—	10	—
47	„	Postaköltség	—	—	—	20
48	okt. 10.	Arad. egyet. költség 1902. évről .	307	50	—	—
49	okt. 13.	M.-Sass egyet. költség 1902. évről	78	65	—	—
50	okt. 15.	Egyh. m. lelkészi aljegyző tiszteletdíja	—	—	40	—
51	„	Postaköltség	—	—	—	20
52	okt. 21.	Szentleányfalva egyet. költség .	210	80	—	—
53	okt. 24.	Tűzbiztosítási jutalék	84	—	—	—
54	„	Egyházlátogatási költségekre Esperos úrnak	—	—	94	40
55	„	Esperesi napdíj	—	—	8	—
56	„	Postaköltség	—	—	—	10
57	„	Tárkány egyet. költséghátralék .	47	92	—	—
58	okt. 30.	Őszi egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyvének árában	—	—	116	95
59	„	Postaköltség	—	—	—	40
60	„	Okány egyetemes költség . . .	151	80	—	—
61	nov. 6.	Postaköltség	—	—	—	70
62	nov. 12.	Egyházlátogatási költség Balog A. t.-bírónak	—	—	28	80
63	„	Balog A. egyh. ker. képviselőnek úti-átalány	—	—	60	—
64	„	Postaköltség	—	—	20	—
65	„	Nagy Imre egyh. ker. képviselőnek úti-átalány	—	—	60	—
66	„	Főjegyzőnek postaköltség . . .	—	—	1	39
67	„	Ugra egyetemes költség . . .	92	70	—	—
		Átvitel	1167	27	1273	13

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		Áthozat	1167	27	1273	13
68	nov. 12.	B.-Sebess egyetemes költség	14	32	—	—
69	nov. 14.	Szemlak egyetemes költség	28	40	—	—
70	nov. 15.	Lippa „ „	23	40	—	—
71	nov. 20.	Agya „ „	81	15	—	—
72	nov. 24.	Ant „ „	51	35	—	—
73	„	Szintye „ „	10	90	—	—
74	nov. 25.	Postaköltség	—	—	—	60
75	nov. 27.	B.-Sebess egyetemes költség	3	93	—	—
76	nov. 28.	F.-Gyarmat „ „	89	60	—	—
77	nov. 29.	N.-Harsány „ „	62	95	—	—
78	„	B.-Zsadány „ „	106	25	—	—
79	nov. 30.	Sarkad „ „	381	80	—	—
80	„	Postaköltség	—	—	1	—
81	„	40 darab utalvány ürlap	—	—	—	80
82	decz. 3.	Kötegyán egyetemes költség	125	—	—	—
83	„	Komádi „ „	311	90	—	—
84	„	Nyégerfalva „ „	10	70	—	—
85	decz. 4.	Pankota „ „	18	35	—	—
86	„	M.-Homorog „ „	109	67	—	—
87	decz. 8.	K.-Pereg „ „	80	—	—	—
88	„	Postaköltség	—	—	1	—
89	decz. 13.	M.-Gyarak egyetemes költség	14	30	—	—
90	decz. 14.	Bajj „ „	57	25	—	—
91	decz. 15.	Egyh. ker. közigazgatási költségre	—	—	1434	60
92	„	1901. évi nov. egyh. ker. jkv..	—	—	84	60
93	„	Nyomtatványok ára	—	—	6	—
94	„	Postaköltség	—	—	1	60
95	decz. 17.	Tamásda egyetemes költség	31	60	—	—
96	decz. 18.	N.-Szalonta „ „	571	95	—	—
97	„	Esperesi tisztelet-díj részletében	—	—	580	35
98	decz. 20.	Postaköltség	—	—	—	40
99	decz. 22.	Geszt egyetemes költség	71	—	—	—
100	decz. 25.	B.-Ujlak „ „	40	65	—	—
101	„	M.-Gyán „ „	94	20	—	—
102	„	Jánosfalva „ „	24	56	—	—
103	„	Sonkolyos „ „	31	72	—	—
104	decz. 25.	Sonkolyos kamatban	—	37	—	—
105	„ 27.	N.-Zerind egyet. költség	113	75	—	—
106	decz. 29.	Esperesi tiszteletdíj kiegészítésére	—	—	419	65
107	decz. 29.	Postaköltség	—	—	—	60
108	„ „	Pénztárnok tiszteletdíja	—	—	100	—
109	„ „	Onodi Sándortól kamatokban	48	—	—	—
110	decz. 30.	Erdőhegy egyetemes költség	65	05	—	—
111	„ „	Postaköltség	—	—	—	60
		Átvitel	3841	34	3904	93

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		Áthozat	3841	34	3904	93
112	decz. 31.	Árpád egyetemes költség . . .	69	—	—	—
113	„ „	Vadász egyet. költséghátralék .	90	—	—	—
114	„ „	S.- Keresztúr egyetemes költség	50	40	—	—
115	„ „	N.-Pereg egyet. költséghátralékból	24	—	—	—
116	„ „	E.-Gyarak egyetemes költség . .	43	40	—	—
117	„ „	Gyanta egyetemes költség . . .	72	15	—	—
118	„ „	Postaköltség	—	—	—	40
119	„ „	Postaköltség	—	—	—	60
120	„ „	Tenke egyetemes költség . . .	102	—	—	—
121	„ „	E.-Gyarak egyetemes költség .	18	75	—	—
122	„ „	Esperesi pecsétdíjból befolyt .	134	—	—	—
123	„ „	Esperes úrnak az egyh. megye helyett tett kiadásainak visszatérítésére.	—	—	66	05
124	decz. 31.	F.-Tót egyetemes költség . .	15	90	—	—
125	„ „	Postaköltség	—	—	—	40
126	„ „	Tűzbiztosítási jutalék a 3864. sz. könyvben elhelyezve . . .	—	—	84	—
		Összesen:	4460	94	4056	38
		Mérleg:				
		Összes bevétel	4460	94	—	—
		Összes kiadás	4056	38	—	—
		Számadási maradvány:	404	56	—	—

Szóval: Négyszáznégy korona 56 fillér.

Ant, 1903. febr. 3.

Bagdi János,
egyh. m. pénzt.

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		C) *Számadás a vegyes bevételek és kiadásokról:*				
	1902					
1	január 1.	Számadási maradvány . .	497	36	—	—
2	február 1.	Fenes 100 drb ker. jegy . .	—	80	—	—
3	május 12.	Sarkad 400 drb ker. és 200 drb esketési jegy árában . .	4	80	—	—
4	julius 15.	Zsadány 100 drb ker. jegyért . .	—	80	—	—
5	okt. 3.	Csák József bekebelezési illeték .	25	20	—	—
6	okt. 21.	Szentleányfalva bekebelez. illeték	12	60	—	—
7	„ „	Juhász Sándor bekebelez. illeték	12	60	—	—
8	„ „	Szentleányfalva egyházi törvénykönyv árában.	1	20	—	—
9	„ „	K.-Gyám 100 drb. ker. jegy . .	—	80	—	—
10	nov. 10.	Vadas Gyula kebl. illeték .	10	50	—	—
11	nov. 14.	Szemlak főisk. kamat . .	12	60	—	—
12	nov. 28.	F.-Gyarmat főisk. kamat . . .	41	58	—	—
13	nov. 29.	Zsadány főisk. kamat . . .	55	44	—	—
14	„ „	N.-Harsány supp. váltság . .	2	—	—	—
15	decz. 3.	Nyégerfalva főisk. kamat . .	4	20	—	—
16	decz. 10.	N.-Szalonta kebl. illeték . .	4	20	—	—
17	„ „	Szabó Lajos kebl. illeték . . .	4	20	—	—
18	decz. 25.	M.-Gyám supp. váltság. . . .	2	80	—	—
19	„ „	Sonkolyos főisk. kamat. . .	16	80	—	—
20	„ „	Geszt 50 drb esketési jegy . .	—	40	—	—
21	decz. 27.	Nagy Lajos kebl. illeték . .	4	20	—	—
22	„ „	N.-Zerind kebl. illeték . . .	4	20	—	—
23	decz. 30.	Erdőhegy főisk. kamat . .	13	20	—	—
24	decz. 31.	Árpád főisk. kamat . .	21	—	—	—
25	„ „	Gyanta kebl. illeték	25	20	—	—
26	„ „	Főiskolai pénztárnál elszámoltam	—	—	169	62
		Összesen:	778	68	169	62

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		Mérleg:				
		Összes bevétel	778	68	—	—
		Összes kiadás	169	62	—	—
		Számadási maradvány:	609	06	—	—
		Mérleg a két számadásnál:				
		Bevétel az egyetemes költségekből	4460	94	—	—
		Bevétel a vegyesekből . . .	778	68	—	—
		Összes bevétel:	5239	62	—	—
		Kiadás az egyetemes költségekből	4056	38	—	—
		Kiadás a vegyesekből	169	62	—	—
		Összes kiadás:	4226	00	—	—
		Összes bevétel	5239	62	—	—
		Összes kiadás . .	4226	00	—	—
		Számadási maradvány:	1013	62	—	—

Szóval: Egyezertizenhárom kor. 62 fillér.

Ant, 1903. febr. 3.

Bagdi János,
egyh. m. pénzt.

„A nagyszalontai ev. ref. egyházmegyében a hátralékok kimutatása 1902. év decz. 31-ig.

Sorszám	Tartozók nevei	Egyetemes egyházi költség		Építési költség		Főiskolai kamat		Kebelezési illeték		Egyházi törvénykönyv ára		Összesen	
		kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.
1	Belényes	74	04	—	—	—	—	—	—	—	—	74	04
2	B.-Zerind	22	55	—	—	16	80	—	—	—	—	39	35
3	B.-Böszörmény	318	41	—	—	—	—	8	40	—	—	326	81
4	Fenes	199	23	—	—	—	—	12	60	—	—	211	83
5	K.-Pereg	128	64	—	—	—	—	42	—	1	20	171	84
6	N.-Pereg	108	59	—	—	—	—	—	—	—	—	108	59
7	K.-Apáti	72	72	—	—	—	—	—	—	—	—	72	72
8	Remete	38	25	—	—	—	—	—	—	—	—	38	25
9	S.-Keresztur	40	40	—	—	—	—	—	—	—	—	40	40
10	Szakál	10	80	—	—	—	—	6	30	—	—	17	10
11	Tamásda	28	54	—	—	—	—	—	—	—	—	28	54
12	Tárkány	62	55	—	—	50	20	—	—	—	—	112	75
13	Vadász	129	87	—	—	—	—	—	—	—	—	129	87
14	Csermő	154	18	17	40	—	—	10	50	—	—	182	08
15	Kisháza	23	64	—	—	—	—	—	—	—	—	23	64
16	Széplak	5	68	—	—	—	—	—	—	—	—	5	68
17	Simonyi falva	10	20	—	—	—	—	—	—	—	—	10	20
18	Halász Imre	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
19	Komjáti Antal	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
20	Asztalos Ferencz	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
21	Varga Sándor	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
22	Raffai Ilona	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
23	Nagy Márton	—	—	—	—	—	—	12	60	—	—	12	60
24	Diószegi Mihály	—	—	—	—	—	—	25	20	—	—	25	20
25	Szondi Géza	—	—	—	—	—	—	25	20	—	—	25	20
26	Lengyel József	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
27	Szücs J. peregi tan.	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
28	Precsényi Sándor	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
29	Szabó Imre	—	—	—	—	—	—	25	20	—	—	25	20
30	Sonkolyos	—	—	—	—	—	—	10	50	—	—	10	50
31	Lénárt Péter	—	—	—	—	—	—	10	50	—	—	10	50
32	Nagy Sándor	—	—	—	—	—	—	6	30	—	—	6	30
33	Peleskei Dániel	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	2	20
	Összesen :	1428	29	17	40	67	—	233	10	1	20	1746	99

Ant, 1903. február 5.

Bagdi Ferencz,
egyházm. pénzt.“

A nagyszalontai ev. ref. egyházmegye költségelőirányzata az 1903-dik évről.

		kor.	fil.
	A) *Szükséglet.*		
1	Egyházkerületi költség	1474	—
2	Esperes tiszteletdíja	1000	—
3	Lelkészi főjegyző tiszteletdíja	100	—
4	Lelkészi aljegyző tiszteletdíja	40	—
5	Közigazgatási pénztárnok tiszteletdíja	100	—
6	Két egyházmegyei gyűlés tartozás költsége	100	—
7	Két egyházmegyei képviselőnek ker. gyűlésre úti átalány	240	—
8	Egyházmegyei gyűlések jegyzőkönyveinek nyomtatására	270	—
9	Postaköltségre	20	—
10	Előfogati díj számvevőknek	30	—
11	„ „ iskolalátogatóknak	30	—
12	„ „ közigazgatási pénztárnoknak	20	—
13	„ „ egyházlátogató küldöttségnek	272	—
14	Egyházkerületi gyűlések jegyzőkönyvéért	175	—
15	Előre nem láthatókra	200	—
	Összesen :	4071	—
	B) *Fedezet.*		
1	Számadási maradvány az 1902. évről	1013	62
2	750 kor. kötvényen lévő tőke 8% kamata	60	—
3	1903. évre előirott egyet. egyházi költségekből	4152	20
4	Esperesi pecsétdíjakból	150	—
5	Bekebelezési illetékekből	50	—
6	Kint lévő régibb követelésekből remélhető évenként	75	—
	Összesen :	5500	82
	Összehasonlitás:		
	Szükséglet	4071	—
	Fedezet	5500	82
	Pénztári maradvány, mint egyenleg :	1429	82

Ant, 1903 február 5.

Balogh Ambrus.
Szücs József.

Bagdi János,
egyházm. pénztárnok.

18. Hivatkozással a tiszántuli ev. ref. egyházkerület 241 1902. sz. végzésére:

bejelenti a nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye, hogy az összes közigazgatási szükségleteit, egyéb alap hiányában, az egyháztagokra, közigazgatási költség czimén kivetett adóból fedezte és fedezi s hogy az elmult 1902-ik esztendőben e czimen minden ev. ref. lélek után, 5 fillérjével *4152 korona 23 fillér* vettetett ki; mely összegnek állami dotációból leendő fedezésének kieszközlését kérelmezi egyházmegyénk a tiszántuli egyh. ker. útján az egyetemes konventtől.

19. Hivatkozással az egyházi törvény 182. §-ára:

kimondja a nagy-szalontai ev. ref, egyházmegye, hogy *negyedik* osztályba soroztatnak mindazon egyházak, melyekben a lelkészi javadalom 1600 koronáig állami kiegészítés alá jött; u. m.: az anti, árpádi, bajji, belényesi, belényes-ujlaki, bélzerindi borossebesi, csekmői, erdőgyaraki, fekete-tóti, fenesi, körösszeg-apáti, magyar-homorogi, gyoroki, pankotai, lippai, remetei, sarkadkeresztúri, sonkolyosi, szakáli, szemlaki, szent-leányfalvai, tamásdai és zsadányi egyházak (24.)

harmadik osztályba soroztatnak azon egyházak, melyekben a lelkészi javadalom az 1000 és 2000 korona között van, — és igy az ágyai, gyantai, nagyharsányi, tárkányi és vadászi egyházak, (5.)

második osztályba soroztatnak azon egyházak, melyekben a lelkészi javadalom 2000—2400 korona között van, u. m. az aradi, erdőhegyi, fekete-gyarmati, geszti, mezőgyáni, mezősasi, nagyzerindi, tenkei és ugrai egyházak (9.)

első osztályba soroztatnak azon egyházak, melyekben a lelkészi javadalom 2400 koronán felül van, u. m.: a berekböszörményi, kisperegi, komádii, kötegyáni, nagyszalontai, okányi és sarkadi egyházak (7.)

a lelkészi javadalom osztályba sorozása az 1894. évi jelentő-ív alapján történt.

20. Olvastatott a nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye 1903. április 15-én tartott tanügyi bizottsági ülésének az egyházmegyei közgyűlésre beterjesztett következő jelentése:

Jegyzőkönyv.

felvétetett N.-Szalontán, 1903. április 15-én, az egyházmegyei tanügyi bizottság rendes gyűlésén.

Jelen vannak: Széll Kálmán esperes elnök, Böszörményi Lajos alelnök, Nagy Imre e. m. főjegyző, Balog Ambrus, Dr. Márk Ferencz tanácsbírók, Bagdi János, Szondy Géza, Budai János lelkészek, Kiss István tanító, körlátogatók; előadó: Szabó István lelkész.

a) Elnöklő esperes szivélyesen üdvözli a tanügyi bizottság megjelent tagjait, a gyűlést megnyitja; s miután bejelenti, hogy Sipos Imre és Hajdu Elek, — amaz betegsége, emez hivatalos elfoglaltsága miatt — nem jelenhettek meg, felhivja előadót szokásos jelentése megtételére.

b) Előadó felolvassa jelentését, mely is a következő:

Nagytiszteletű egyházmegyei tanügyi bizottság!

Egyházmegyénk népiskoláinak állapotát az 1902—3. isk. év első feléről — a hozzám beérkezett jelentő-ívek alapján — van szerencsém a következőkben feltüntetni:

Mindenekelőtt azt jegyzem meg, hogy a belényesi-kör lelkészdékánja, betegsége miatt, ezúttal akadályozva levén, helyette a látogatást Siposs János b.-ujlaki és Győri József tárkányi lelkészek teljesítették. — Az árpádi-kör lelkészdékánja — Váczi Sándor halála miatt — a bajji iskolát Balog József csegődi tanítóval, a csegődit Bugyi János e.-gyaraki lelkészszel, a többieket maga látogatta meg.

A körlátogatók a 8 iskolakörben megvizsgáltak 39 egyházban összesen 97 felekezeti iskolát; ezek között van a Tisza-uradalom gyantai és csegődi s a sarkadi egyház Ósi-pusztai új iskolája; ezenkivül a látogatás kiterjedt az aradi községi iskolákba járó növendékeinkre és a F.-Tóth, Gyanta, Lippa, Remete, Sonkolyos anyaegyházakban s a Kisháza, Széplak, M.-Cséke, Jánosfalva leányegyházakban levő állami iskolákba járó ev. ref. vallású növendékekre is, hol a vallás- és énektanítás számonvétele képezi a látogatás czélját; s örömmel jelentik, hogy a tantárgyak tanítása rendben, a legjobb kezekben van.

Egyházaink közül 20-ban az iskolák 6 osztályúak, 16-ban 5 osztályúak, 3-ban 4 osztályúak. Iskoláinban az egy Csermőt kivéve, mindenütt van tanító, (ápril 1. óta ez a tanítói állás is be van töltve.) — A feljáró tanítványok összes száma 9315. Az iskolák népességét tekintve, a múlt évihez képest a legtöbb helyen emelkedés mutatkozik. Az egy tanító vezetése alatt levő növendékek létszáma 30 és 175 között váltakozik; legkevesebb a sarkadi Ósi-pusztai iskolában, legtöbb a bajji osztatlan vegyes iskolában van. 80 és 100 között van a tanítványok száma 33 iskolában, és pedig B.-Sebes vegyes, K.-Pereg leány s v., Szemlak v., Tenke fi, Vadász f. s. l., Tárkány f. s. l., B.-Böszörmény nagyobb f. s nagyobb l., Komádi két f., s két l., M.-Sass f., Ágya l., Erdőhegy f. s l., N.-Zerind l. s v., Geszt f., Okány kisebb f. s kisebb l., S.-Keresztur v., N.-Szalonta II. oszt., IV. oszt., V.—VI. oszt. fi; I.—II. oszt. l., K.-Gyán v., Sarkad IV.—VI. oszt. f., I. oszt. II. oszt. l. iskoláiban.

100-on felül van a növendékek száma 23 iskolában; és pedig: Árpád fi (120 növendék), leány (110); Bajj vegyes (175); E.-Gyarak v. (122); Tenke v. (109); B.-Újlak v. (121); Komádi I.—III. oszt. l. (117); M.-Homorog v. (124); Ágya f. (112); Ant v. (120); F.-Gyarmat f. (117); l. (114); N.-Zerind f. (123); Tamásda v. (101); Ugra f. (120), l. (106); N.-Szalonta I. oszt. f. (118), III. oszt. f. (104); I.—II. oszt. l. (103); III. oszt. l. (109); IV. oszt. l. (120); K.-Gyán f. (126), l. (123) iskoláiban.

Az iskolatermek közegészségi viszonyait tekintve a tanterem nem elég tágas vagy nem elég világos: B.-Újlak v., Tárkány f. és l., F.-Gyarmat l. iskoláiban. — Tanterem nincs tisztán tartva Tárkány fiiskolájában. — Tanterem zsúfolt: Bajj v., E.-Gyarak v., B.-Újlak v., Tárkány l., F.-Gyarmat l., K.-Gyán f. s l. iskoláiban. — Őrszék nincs tisztán tartva Tárkány fiiskolájánál

Az iskolák felszerelését tekintve: Iskolai anyakönyv nincs Nyégerfalván és Szintyén. — Vezérkönyvek hiányzanak: M.-Gyorok, Pankota, B.-Zerind, Fenes f. iskolájánál. — A növendékek tankönyvekkel hiányosan vannak ellátva Tárkány fiiskolájában. — Taneszközökkel hiányosan van felszerelve B.-Zerind v., vadász l., Fenes f. s l., Tárkány f. s l., S.-Keresztúr v. iskolája.

Az iskolák szellemi életét tekintve: A tanterv megtartása mellett a tanítók módszeresen vezetik iskoláikat: a múlasztások apadtak mindenütt, csak E.-Gyarakról van jelezve nagyobbmérvű múlasztás, bár ott a törvényes eljárás foganatosíttatik, így hanyagság senkit se terhel.

Járvány volt és pedig vörheny Árpádon 2 hónapig; himlő M.-Gyánban 1 hónapig és Komádi I—II. oszt. fiiskolájában rövid ideig; Ágyán is volt járvány 2 hónapig, de hogy mi, nincs felemlítve. — A múlt téli szokatlan nagy hideg miatt 1—2 hétig zárva voltak az iskolák Tenkén és B. Böszörményben.

Általános ismétlő-iskola van 22 egyházban, u. m.: B.-Sebes, M.-Gyorok, Árpád, Bajj, B.-Zerind, E.-Gyarak, Vadász, B.-Újlak, K.-Apáti, M.-Homorog, M.-Sass, Szintye, Ant, Tamásda, B.-Zsadány, Geszt, M.-Gyán, N.-Harsány, S.-Keresztúr, Ugra, K.-Gyán, Sarkad.

Gazdasági ismétlő van 11 egyházban, u. m.: K. Pereg, N.-Pereg, Szemlak, Tenke, B.-Böszörmény, Komádi, Erdőhegy, F.-Gyarmat, N.-Zerind, Okány, N.-Szalonta.

Ipariskola van Pankotán.

Vasárnapi iskola van Ágyán.

Ismétlő iskola nincs: Fenes, Tárkány, Szakál iskoláiban.

Az ismétlő iskolákban a heti óraszám 2—6 közt váltakozik; a tanítás tartama rendesen a téli időszak, de helyenként 8, sőt 10 hónapig tart. — A tanító díjaztatik részint a szülék, részint az egyház, részint a község, részint az állam által.

A már fentebb említett kifogásolható esetek és hiányok részletezve egyházanként a következők:

I. Az aradi körben:

M.-Gyarakon. úgyszintén

Pankotán is a földrajzi vezérkönyv hiányzik.

II. Az árpádi körben:

Bajj vegyes iskolája túlzsufolt.

B.-Zerinden a számtani vezérkönyv hiányzik; a tanterem taneszközökkel hiányosan van ellátva.

E.-Gyarak v. iskolája zsúfolt, a múlasztás nagymérvű.

Vadász leányiskolája hiányosan van ellátva taneszközökkel.

III. A belényesi körben:

B.-Újlak tanterme nem elég tágas, túlzsufolt; egy új tanítói állomás szervezése égető szükség.

Fenes fiiskolájában vezérkönyvek nincsenek; a fi- s leányiskola taneszközökkel hiányosan van felszerelve, ismétlő nincs.

Tárkány fiiskolája nem elég tágas s nem kellően világos, nincs tisztán tartva; nincs tisztán tartva az űrszék sem; a gyermekek tankönyvekkel csak részben vannak ellátva; a taneszközök hiányosan vannak meg; — a leányiskola szűk, túlzsufolt, taneszközökkel hiányosan van ellátva. — Ismétlő egyáltalában nincs.

Nyégerfalván az isk. anyakönyv hiányzik.

IV. A b.-böszörményi kör iskolái rendben.

V. Az erdőhegyi körben:

Szintyén isk. anyakönyv nincs.

F.-Gyarmat leányiskolája nem elég tágas, zsúfolt.

VI. A geszti körben:

S.-Keresztúron az előljáróság elkésve, csak novemberben rendelte meg a tankönyveket; az iskola taneszközökkel hiányosan van felszerelve.

VII. A n.-szalontai iskolák rendben.

VIII. A sarkadi körben:

K.-Gyán fiu- és leányiskolaterme zsúfolt.

Iskoláink e most jelzett hiányainak, fogyatkozásainak orvoslása végett, tanügyi bizottságunk a következő intézkedések megtételét tartja szükségesnek s ajánlja a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés jóváhagyó figyelmébe:

Az egyházmegyei közgyűlés felhívja és útasítja az illető presbyteriumot, hogy:

M.-Gyorokon, úgyszintén

Pankotán is a hiányzó földrajzi vezérkönyvet szerezze be.

Bajjon, mivel az épitendő új iskola tervezete már be van nyújtva, újabb intézkedés nem szükséges.

B.-Zerinden a hiányzó taneszközöket s a számtani vezérkönyvet szerezze be.

E.-Gyarakon a meglevő isk. építési alapot gyarapítani igyekezzék, hogy az új iskola felállítható legyen; a mulasztások lehető megszüntetésére törekedjék.

Vadászon a leányiskolát a hiányzó taneszközökkel lássa el.

B.-Ujlakon igyekezzék mindent megtenni, hogy a tarthatatlan állapot — állami segítséggel is — mielőbb megszüntethető legyen.

Fenesen a fiiskolába szerezze meg a vezérkönyveket; mindkét iskolájában gyarapítsa a taneszközöket. Ismétlőt állítson fokozatosan, jövőre legalább az I. évfolyamot.

Tárkányban a fiú- s leányiskola helyiségét világosabbá tegye, a hiányzó taneszközöket szerezze be; a fiúiskola tantermének s űrszékének tisztaságára ügyeljen fel; a növendékeknek tankönyvekkel való kellő el-

látásáról gondoskodjék. Ismétlőt állítson; jövőre már az I. évfolyamot.

Nyégerfalván, valamint

Szintyén is a község előljárósága általi anyakönyvet szerezzen be és azt pontosan vezettesse.

F.-Gyarmaton a leányiskolatermet bővítse, hogy a zsúfoltság megszünjék.

S.-Keresztúron a hiányzó taneszközöket szerezze be; a tankönyveket kellő időben, szeptemberre hozassa meg a növendékek számára.

K.-Gyánban, mivel iskola építési alap van a 4-ik iskolára, igyekezzék az építést lehető hamar megvalósítani.

Végül felhívja egyházmegyei közgyűlésünk mindazon egyházak presbyteriumait, a hol az iskolák még mindig I—V. osztályúak, hogy a törvény kívánta VI-ik osztály felállitásáról haladéktalanúl intézkedjenek.

Örvendetes tudomásul szolgál tanügyi bizottságunknak annak felemlítése, hogy:

K.-Peregen a fiiskola tanterme a f. évben átalakíttatott, új ablakokkal, ajtókkal s padokkal láttatott el.

Szentleányfalván az ezen egyházközségre nézve mindenképen előnyösebb állami iskola f. évi január 1-én megnyilt.

Sarkad az Ősi pusztán tanítói állomást szervezett.

Vadászon új, díszes leányiskola épült.

Komádiban két új iskola épült s az éveken át tartott zsúfoltság meglehetősen megszünt.

K.-Apáti iskolája e félévben haladást mutat.

Remete az állami iskola számára egy 2-ik tantermet építtetett.

c) Elnöklő esperes előterjeszti a n.-zerindi presbyteriumnak azon kérését, hogy mivel egyházuk még a 3-ik iskola építési költségeinek egyrészével is tartozik s így nem tehet eleget az egyházmegyei közgyűlés azon útasításának, hogy a 4-ik tanítói állomást — bár állami kiegészítéssel is — szervezze: adjon haladékot az egyházmegyei közgyűlés, hogy előbb fentlevő adósságát törleszthesse, a 3-ik iskolát melléképületekkel elláthassa s a telket felkeríthesse.

Tanügyi bizottságunk javasolja, hogy az egyházmegyei közgyűlés teljesítse a n.-zerindi egyház indokolt kérelmét s a 4-ik tanítói állomás szervezésére 1905. szeptemberig haladékot adjon.

d) Elnöklő esperes előadja, hogy mivel tanügyi bizottságunkban több hely, részint elhalálozás, részint lemondás folytán üresedésbe jött; különben is az egyházmegyétől nyert megbízatásunk ideje vége felé jár: már most egészíttessék ki és alakúljon meg a tanügyi bizottság az egyházmegyei közgyűlés utólagos jóváhagyása mellett.

Tanügyi bizottságunk a következő 5 évre ekképen alakúl meg:

Körlátogatók lesznek:

I. *az árpádi körben:* Boross Gábor árpádi lelkész és Balogh József csegődi tanító.

II. *az aradi körben:* Csécsi Imre aradi lelkész.

III. *a belényesi körben:* Szatmáry István remetei lelkész és Tóth Lajos jánosfalvai tanító.

IV. *a b.-böszörményi körben:* Budai János b.-böszörményi lelkész és Szentandrássy Kálmán komádii tanító.

V. az erdőhegyi körben: Bagdi János anti lelkész és Balog József erdőhegyi tanító.

VI. a geszti körben: Szabó István geszti lelkész és Forrás József nagyharsányi tanító.

VII. a nagyszalontai iskolákban: Böszörményi Lajos nagyszalontai lelkész és Kiss István nagyszalontai tanító.

VIII. a sarkadi körben: Balog Ambrus sarkadi lelkész és Mikó Márton sarkadi tanító.

e) Előadó jelenti, hogy az eddig használatban volt „Jelentő-ív"-ek készlete elfogyott, kéri azoknak újra nyomatását, esetleg a szöveg átnézését, illetőleg módosítását.

Tanügyi bizottságunk a Jelentő-ívek szövegének átnézésével, illetőleg módosításával Böszörményi Lajos, Kiss István és Szabó István dékánokat bízza meg.

f) Végül nem mulaszthatom el, hogy a geszti „Tisza Kálmán kisdedóvodáról" az alapító-levél rendelkezése

szerint röviden jelentést ne tegyek: Az óvoda 1902 aug. 10-én megnyílt, megkezdte működését, a mely — az óvónő részére törvényszerűen engedett 1 hónapi szünidő leszámításával — folytonosan tartott és tart. Járvány vagy más gátló körülmény nem fordult elé. Az óvodába rendesen feljáró gyermekek száma 55—60, kik örömest járnak fel s vídáman végzik az ő apró foglalkozásaikat. Az óvodát állandóan figyelemmel kíséri a felügyelő bizottság, oly formán, hogy minden hónapban egy férfi s egy nőtagja által több ízben meglátogattatja azt; e látogatók még mindeddig elismerésüket fejezték ki az óvodában tapasztaltak felett. Az óvoda helyiségei jó tágasak, világosak, kivűl-belűl tisztán tartva, czélszerű bútorzattal, szemléltető képekkel, játéktárgyakkal, foglalkoztató eszközökkel kellően ellátva; az óvónő működése szakszerű képzettségről, ügybuzgóságról tanúskodik; kis növendékeivel való bánásmódja szelíd, tapintatos, kifogástalan. Mindezeket együttvéve, a legjobb reménynyel tekinthetünk a jövő felé, a mikor az óvodának elmefejlesztő, kedélyképző, szívnemesítő, rendre s munkásságra szoktató jótékony hatása az onnan kikerülő nemzedéken majd a rendes iskolában is tapasztalható lesz. Még csak azt jegyzem meg, hogy az óvoda gondnokának számadását presbyteriumunk megvizsgálta, helybenhagyta s végleges jóváhagyás végett egyházunk számadásával együtt az egyházmegye számvevőszékéhez felterjesztette.

A geszti „Tisza Kálmán óvodáról“ szóló e kedvező jelentés örvendetes tudomásúl szolgál.

Tanügyi bizottságunk e jelentését, illetve jegyzőkönyvét azon kéréssel terjeszti a nagytiszt. egyházmegyei közgyűlés elé, hogy azt jóváhagyó tudomásúl venni, a benne foglalt javaslatokat helybenhagyni, határozati erőre emelni, magát a jelentést az egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyvébe felvenni s abban leendő kinyomatását elrendelni méltóztassék.

Kmf.

Szabó István
t. ü. biz. előadó.

Széll Kálmán
t. ü. biz. elnök.

Egyházmegyei közgyűlésünk a tanügyi bizottság e jelentését, illetve jegyzőkönyvét teljes egészében tudomásúl veszi, a benne foglalt javaslatokat és választásokat helyben-

hagyja és megerősiti; magát a jegyzőkönyvet hitelesítettnek nyilvánítja s azt egész terjedelmében az egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvébe igtatni s kinyomatni határozza.

21. Olvastatott a missziói bizottság következő jelentése:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Egyházmegyénk területén a missziói működéssel megbízott lelkészeknek jelentése, számadása és útinaplója alapján a múlt 1902-ik évről a misszióügyre vonatkozó jelentésünket a következőkben terjesztjük be:

I.

Az erdőhegyi missziói körben Csiha Márton erdőhegyi lelkész, a gondozása alá tartozó híveket 13 szórványban, egy-egy helyen 1—6 ízben megfordúlva, 44 ízben látogatta meg.

Foglalkozott: imával 24-, bibliaolvasással 24-, bibliamagyarázattal 6-, vallásos beszélgetéssel 15 esetben. Keresztelt 2-er, temetett 2-er, konfirmált 1-er, urvacsorát osztott 1-er.

13 szórványban kimutat 405 lelket (a múlt évinél 12-vel többet) melyből fi 214; nő 191.

Útinaplója rendben van.

Számadása következő:

Sorszám	Megnevezés	Bevétel kor.	Bevétel fill.	Kiadás kor.	Kiadás fill.
1	1902. évi missziói segély	300	—	—	—
2	Fuvar költség	—	—	88	—
3	Napidíj	—	—	164	—
4	Ellátás	—	—	48	—
	Összesen	300	—	300	—

II.

A borossebesi missziói körben Szabó József borossebesi lelkész a gondozása alatt levő szórványok közűl 26 helyen 49 ízben fordúlt meg.

Predikált 18 ízben. Keresztelt 1-er, esketett 2-er, temetett 13-or, úrvacsorát osztott 5-ör.

Úgy vallásunkhoz, mint magyar nemzeti nyelvünkhöz a meleg ragaszkodást kiváló figyelemmel és odaadó buzgósággal ápolta.

Kimutat 32 szórványban 853 lelket.

Útinaplója rendben van.

Számadása következő:

Sorszám	Megnevezés	Bevétel kor.	Bevétel fill.	Kiadás kor.	Kiadás fill.
1	1902. évi missziói segély	600	—	—	—
2	Fuvardíj	—	—	309	—
3	Ellátás	—	—	167	—
4	Napidíj	—	—	124	—
5	Kiosztott vallásos íratok meg nem térült ára	—	—	8	12
6	Túlkiadás mint egyenleg	8	12	—	—
	Összesen	608	12	608	12

III.

A radnalippai missziói körben Virágos Sándor radnalippai lelkész és körlelkész végezte a missziói teendőket.

Liypán, mint központon, minden hónap 1., 2. és 4-ik vasárnapján és a nagy ünnepek első napján isteni tiszteletet tartott délelőtt prédikáczióval, délután kátémagyarázattal. Úrvacsorát osztott a rendes 6 alkalommal.

Mácsán isteni tiszteletet tartott minden hónap 3-ik vasárnapján délelőtt predikáczióval. Úrvacsorát osztott a 3 nagy ünnep második napján.

Vallást tanított Lippán: a polgári fiúiskolában, a kereskedelmi iskolában, fiúnépiskolában, róm. kath. leányiskolában, polgári leányiskolában. Radnán: az állami népiskolában. 7 tanintézetben heti 2—2 órán, összesen: hetenként 14 órán.

Vallástanítás végett volt Mácsán 14-er, Paulison 7-er. 19 szórványban megjelent 52-er.

A szórványokban, Mácsát is beleszámítva, predikált 17-szer, temetett 6-or, úrvacsorát osztott 3-or, vallást tanított 21-er, híveket látogatott 27-er.

Kiosztott 25 zsoltárt, 17 darab vallástant és 10 darab egyéb vallásos íratot 34 korona 40 fillér értékben, ebből visszatérűlt 26 korona 60 fillér, megtérítetlen maradt 9 korona 80 fillér.

Építkezési alapra gyüjtött az 1902-ik év folyamán 274 korona 20 fillért, mely összeg ezen alapot 968 korona 98 fillérre növelte.

Lelkek száma: Radnalippán 197, a szórványokban 263, összesen 460.

Számadása következő:

Sorszám	Megnevezés	Bevétel kor.	Bevétel fill.	Kiadás kor.	Kiadás fill.
1	1901. évi túlkiadás	—	—	74	20
2	1902. évi missziói segély	800	—	—	—
3	Fuvarköltség	—	—	359	80
4	Napidíj	—	—	184	—
5	Ellátás	—	—	184	—
6	Kiosztott könyvek meg nem térült értéke	—	—	9	80
7	Túlkiadás mint egyenleg	11	80	—	—
	Összesen	811	80	811	80

Nagyszalonta, 1903 április hó 15-ik napján.

Balog Ambrus.
Nagy Imre.
Márk Ferencz.“

Egyházmegyénk közgyűlése e jelentést átalában tudomásúl veszi.

a) A missziói körök gondozásával megbízott lelkészek számadását helybenhagyja. Csiha Márton, Szabó József és Virágos Sándor lelkészek részére, a szokott fentartással, a felmentést megadja.

b) Szabó József lelkész 8 korona 12 fillér, Virágos Sándor 11 korona 80 fillér túlkiadását

1903. évi számadásában tegye kiadásba. Jövőben azonban óvakodjanak a túlkiadástól.

c) Szabó József és Virágos Sándor lelkészek a szórványokban élő lelkek számának kimutatása alkalmával ne csupán csak egyetlenegy számra szorítkozzanak, hanem elkülönítve tüntessék ki, hogy hány ev. ref. fi és nő, hány ág. h. ev. fi és nő van gondozásuk alatt?

22. Egyházmegyei képviselőkül a folyó 1903. évi egyházkerületi közgyűlésekre:

lelkészi részről; Nagy Imre főjegyző és Balog Ambrus egyházmegyei tanácsbíró;

világi részről: gróf Tisza Kálmán és Benedek László egyházmegyei tanácsbírák;

póttagokul, lelkészi részről: dr. Márk Ferencz, Böszörményi Lajos; világi részről: dr. Balogh Elek és Szikszay Lajos egyházmegyei tanácsbírák választatnak meg közfelkiáltással egyhangúlag s részökre igazolásúl megbízólevél gyanánt e végzés jegyzőkönyvi kivonat alakjában kiadatik.

23 Beterjesztetett az 1903. január hó 11-ikén megtartott fenesi lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyv, mely szerint egyhangúlag Makay Elek batizi lelkész választatott meg a fenesi egyház lelkészéül.

Miután úgy a választás előkészítése, mint annak lefolyása, az egyházi törvény rendeleteinek megtartásával foganatosíttatott:

Egyházmegyénk közgyűlése a fenesi lelkészválasztást jóváhagyja, az egyhangúlag megválasztott Makay Elek batizi lelkészt, a fenesi egyház lelkészi állásában végleg megerősíti.

24. Olvastatott a f. év február hó 24-én megtartott cserműi lelkészválasztás jegyzőkönyve, mely szerint a cserműi egyház meghivás útján Kálmán Béla kuncsorbai lelkészt választotta meg lelkésztanítójává.

Egyházmegyénk közgyűlése, — miután a választás az egyházi törvények pontos betartásával folyt le: a cserműi lelkészválasztást jóváhagyja, a meghivás útján megválasztott

Kálmán Béla kuncsorbai lelkészt a cserményi lelkésztanítói állásban végleg megerősíti.

25. Olvastatott a f. év február hó 15-ikén megejtett gyantai lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyv, mely szerint a gyantai egyház Vajda Mihály pettyéni lelkészt meghivás útján választotta meg lelkészéül.

Minthogy a választás a törvényes formák kellő betartása mellett folyt le:

Egyházmegyei közgyűlésünk a gyantai lelkészválasztást jóváhagyja s a meghivás útján megválasztott Vajda Mihályt, a gyantai lelkészi állásban végleg megerősíti.

26. Olvastatott a számvevőszék következő jegyzőkönyvi jelentése:

„*Jegyzőkönyv*.

felvétetett Nagyszalontán 1903. év április 15-én a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye számvevőszéke által a nagyszalontai egyházmegyéhez tartozó egyházak 1902. évi gondnoki számadásainak megvizsgálása tárgyában.

Jelenlevők: Kovács Károly elnök, Dr. Márk Ferencz, Márton István, Borbély László és Bagdi János jegyző és előadó.

A számvevőszék a következő egyházak gondnokainak számadását teljesen rendben találván, az illető gondnokoknak a felmentvényt megadni javasolja, u. m.:

a bajji, f.-gyarmati, geszti, árpádi, széplaki, n.-zerindi, okányi, ugrai, szentleányfalvai, gyantai, kisházai, tenkei, fekete-tóti, sonkolyosi, jánosfalvai, ágyai, szintyei, gyoroki, szemlaki, sarkadi, anti, k.-gyáni, tárkányi, fenesi, erdő-gyaraki, német-peregi. kis-peregi rendes és alapítványi; mező-sassi gondnoki és magtári; n.-szalontai, remetei, cserményi, komádii, boros-sebesi, zsadányi, szakáli, s.-keresztúri, mező-gyáni, radna-lippai, aradi, erdőhegyi, bélzerindi, vadászi és pankotai.

A *n.-harsányi* magtárgondnok és a *m.-homorogi* templomgondnok számadása szintén teljesen rendben van. Ellenben a következő egyházak gondnokai számadásánál az alább kitüntetett hibák észleltettek:

A *n.-harsányi* gondnok számadásánál 38. t. a. 2 kor. 40 fill. kiadás, a *m.-homorogi* egyházgondnok számadásánál 76. t. a. 10 kor. kiadás nincsen okmányolva, s utóbbi-

nál nem tűnik ki a számadásból, hogy a lelkészi könyvtár szekrénye a 15/1901. sz. egyházmegyei végzés értelmében elkészíttetett volna. Most nevezett egyházak gondnokainak a felmentés azzal adandó meg, hogy a n.-harsányi a 38. t. alatt 2 kor. 40 fill., a m.-homorogi pedig a 76. t. alatti 10 kor. kiadást lelkészénél utólagosan igazolja. A m.-homorogi lelkész, a lelkészi könyvtár szekrénye elkészültéről az esperesi hivatalnak 30 nap alatt tegyen jelentést.

A *berek-böszörményi* gondnok számadásánál a 122. t. alatt 44 kor. 52 fill. kiadás nyugtája nincs aláírva, a 155. t. a. 62 kor. 81 fillérről kiállított ellennyugta 62 kor. 80 fillérre igazítandó.

Lelkész közbejöttével helyesbítendő, illetve kiigazítandó lesz.

A *nyégerfalvai* gondnoki számadásnál a kiadás főösszege nem 279 kor. 98 fill., hanem 279 kor. 30 fillér s így a pénztári maradvány 132 kor. 98 fillérre igazítandó ki.

A *körösszeg-apátii* gondnoki számadásnál az összes kiadás nem 1096 kor. 13 fillér, hanem 1095 kor. 83 fillér, a pénztári maradvány ehez képest lesz kiigazítandó. Ugy a b.-böszörményi, nyégerfalvai, mint a körösszeg-apátii, egyébként rendben lévő számadások kitüntetett hiányai, az illető egyházak presbitériumai által saját hatáskörükben helyesbítendő lesz.

A *tamásdai* gondnoki számadásnál a 2—9. sor alatt bevezetett bevételek okmányolva nincsenek, továbbá a számadás megvizsgálását igazoló jegyzőkönyv a vizsgálatot teljesítő egyháztagok által aláírva nincs.

Pótlás végett visszaadatik.

A *belényesi* gondnoki számadásnál a bevételek 23. t. a. az 1902. évi február 8-án tartott bál jövedelmeként 256 kor. bevételeztetik, holott a beléptijegyek elárúsítására vonatkozó ívek igazolása szerint 258 kor. folyt be, tehát itt 2 kor. a számadó terhére írandó.

A kiadások 28. t. a. vegyes kiadások között a 37. sz. nyugta igazolása szerint csak 2 kor. 48 fill. lett kiadva, s gondnok mégis a nyugtára 4 kor. 48 fillért számol el, s így a különbözetként mutatkozó 2 kor. szintén a gondnok terhére lesz írandó.

A számadás megvizsgálását igazoló jegyzőkönyv csupán a lelkész által van aláírva.

Pótlás végett visszaadatik.

A *m.-gyáni* egyházgondnok számadásában, a számvevőszék által 1901. évben nehézményelt kiadás, a mely a leányiskola tetőzetének befedésére vonatkozik, — iga-

zolva lett; ennélfogva a m.-gyáni gondnoknak a kifogásolt tételre javasoljuk a felmentvény megadását. A felmentés megadatik.

Visszaútasítandó a *belényes-ujlaki* gondnok számadása, mert a nyugták nagyrészben az igazítások következtében érthetetlenek, a számadás összevissza húzogatott, nyugták vannak olyan megjegyzéssel, hogy „a fél az aláírást megtagadta.“ — Több tétel sz. a. összevont bevételek főösszege nem egyezik, mert össze van zavarva a bevétel a kiadással. Több nyugtát gondnok maga igazol magának. Több nyugta összege a naplóban kitüntetett összeggel nem egyezik, mindezeknél fogva a számadás megvizsgálásra alkalmasnak nem találtatott.

Utasíttatik gondnok, hogy számadását újból készítse el s az őszi egyh. m. közgyűlést megelőzőleg, idejében beterjessze, hogy az, az egyh. m. közgyűlésen előadható legyen.

Minthogy, daczára a számvevőszék többszöri megjegyzései és figyelmeztetéseinek, a számadások vezetése és okmányolása a legtöbb gondnok által, még mindég nem a kívánalmaknak megfelelőleg eszközöltetik, a mi, úgy a számadások megvizsgálására hátrányos, mint a közgyűlésnek is felesleges munkát okoz, — a számvevőszék czélszerűnek tartaná s ezennel javasolja is, hogy a közgyűlés határozza el s mondja ki:

hogy a számadás egységes vezetése czéljából, a f. évi őszi közgyűlésre előterjesztendő mintának megfelelő és az egyházmegye által előállítandó nyomtatványt legyen köteles számadása vezetéséhez minden gondnok használni;

hogy a pénz- és gabonaszámadás külön íven vezettessék.

Végül, hogy a számadás minden egyes tétele, külön okmánynyal igazoltassék, ne úgy, mint a legtöbb esetben most történik, a mikor egy okmány a számadásnak igen sok tételére vonatkozik.

Az egyházmegyei közgyűlés a két előbbi javaslatot elfogadja s megbízza a sz. széket, hogy az őszi közgyűlésre megfelelő rovat-mintát mutasson be. A harmadik pontra nézve pedig az egyházmegye 1885. év márcziusi határozata megújíttatik.

N. t. esperes úr javaslatba hozza, hogy a számvevőszék két új taggal szaporíttassék meg s erre vonatkozólag Rácz Gyula és Fráter Emil n.-szalontai lakosokat ajánlja.

Az egyházmegyei közgyűlés esperese javaslatát el-

fogadja s Rácz Gyula és Fráter Emil n.-szalontai lakosokat, a számvevőszék tagjaiul, egyhangúlag megválasztja. Kmf.

Badgi János,
sz. sz. jegyző és előadó.

27. A berekböszörményi presbyterium az eddigi rendszerét megszüntetve, új adókulcsot dolgozott ki 1903 február hó 15-én tartott gyűlésében s azt az egyházközségi közgyűlés 1903 márczius 29-én, egy tételében módosítva elfogadta.

Az új adókulcs évenként 4760 korona adót biztosít, a mi az egyház egyéb jövedelmeivel együtt fedezi az egyház szükségleteit.

Ezen adókulcs szerint kivetnek:

1. Minden egyházközségi tagra személyenként 2 koronát, páronként 4 koronát.
2. Ha az egyházközségi tag lakó, házbért fizet, személyenként 1 kor. 50 fill., páronként 3 koronát.
3. Azok a fiak és vők, kik apjukkal, illetve anyjukkal laknak, személyenként 2 kor., páronként 4 koronát.
4. Minden egyházközségi tagra egyenes államiadója után 10%-ot.

Az egyházközségi közgyülés e határozatot egyhangúlag hozta.

Kérik ezen adókulcsnak (5) öt év tartamára megerősítését.

> Egyházmegyénk közgyűlése a beregböszörményi presbyterium és egyházközségi közgyűlés által elfogadott adókulcsot, bár az az egyházi törvény 247. §-ában lefektetett elvnek csak részben felel meg, (5) öt év tartamára jóváhagyja és megerősíti.

28. Szentleányfalvi lelkész és gondnok a presbytérium nevében kérik egyházmegyénk közgyűlését, hogy az 1902. évi 65. sz. e. m. végzéssel az 1902. év tartamára jóváhagyott adókulcsot, az 1903. évre is hagyja jóvá.

Szentleányfalván a m. kir. földmüvelési Minisztérium kegyes adománya folytán a helyzet annyira javult, hogy az eddigi adókulcs alapján kivethető egyháziadó, az évi szükségletet fedezi s új adókulcs készítését főként azért nem tartották szükségesnek, mert a magyarországi református egyházakban az adózás a közelebb összeülő zsinat által rendeztetni fog.

Egyházmegyénk közgyűlése a szentleányfalvi egyházi adókulcsot az 1903. év tartamára jóváhagyja s feljogosítja a presbytériumot, hogy az egyházi köztartozásokat ez alapon kivethesse és beszedhesse.

29. A tenkei presbytérium beterjeszti az 1903-ik évi február 8-án tartott gyűléséből 1. sz. a. és az egyházközségi közgyűlés 1903. évi febr. hó 18-án tartott gyűléséből 1. sz. a. hozott határozatait.

Az 1898. évi 24. sz. egyházmegyei végzéssel jóváhagyott adókulcsnak, ujabb 5 év tartamára jóváhagyását és megerősítését kérik.

Az adókulcson csupán azon változtatást tették, hogy a vagyon aránylagos adót, — melynek alapjául csupán a föld- és jövedelemadó szolgál, mivel az eddigi kivetés a szükségletet nem fedezi, adókorona után 36 fillérről 44 fillérre emelték, érintetlenül hagyván az ugyanazon adókoronát terhelő 1 liter búza, 1 liter tengeri termékbeli adót.

A szegényebb egyháztagok sorsán, ezen adóemelés nem változtat.

A módosított adókulcsot az 1898. évi 24. számú egyházmegyei végzésben foglalt megszorítással öt év, 1903—1907. év tartamára, egyházmegyénk jóváhagyja.

30. A belényes-ujlaki presbytérium az egyházmegyei közgyűlés 66/1902. sz. végzésére jelentést tesz s beterjeszti a presbytérium 1903. márcz. 29-én 1. sz. a. és az egyházközségi közgyűlés 1903. április 5-én 1. sz. a. hozott végzéseit, mely egybehangzó végzésekben az eddigi 11 osztály helyett felállított 12 osztályba sorozott adózók osztályát megállapította és pedig:

az	I.	oszt.	sorozta	azokat,	kiknek államiadója	1— 3 K.
	II.	„	„	„	„	3— 5 „
	III.	„	„	„	„	5— 7 „
	IV.	„	„	„	„	7—10 „
	V.	„	„	„	„	10—13 „
	VI.	„	„	„	„	13—15 „
	VII.	„	„	„	„	15—18 „
	VIII.	„	„	„	„	18—21 „
	IX.	„	„	„	„	21—24 „
	X.	„	„	„	„	24—26 „
	XI.	„	„	„	„	26—28 „
	XII.	„	„	„	„	28—30 „

Az 1902. évi szeptember 4. napján tartott közgyűlésünkből visszaadott, az adókulcs egyik főrészét képező azon kimutatást, mely az osztályokba sorozott adózók évi adótartozását tartalmazza, beterjeszteni elmulasztotta.

Mivel az adókulcs az osztályok és az osztályokba sorozott adófizetők adótartozásának kimutatásából áll s egyházmegyénk közgyűléséhez csak az osztályokat, de nem egyszersmind az egyes osztályokba sorozott adózók évi egyháziadóját kitüntető kimutatás lett felterjesztve, a b.-ujlaki adókulcsot jóváhagyni nem lehetett, mivel azonban a presbytérium és egyházközségi közgyűlés az adókulcs tárgyában egyhangúlag határozott, — egyházmegyénk közgyűlése feljogosítja az esperesi hivatalt, hogy a b.-ujlaki presbytériumtól az 1902. évi szept. hó 4-ik napján tartott gyűlésünkre felterjesztett, az egyes osztályokba sorozott adózók évi adójának kimutatását tárgyazó határozatokat beszerezvén, az adókulcsot 10 év tartamára jóváhagyja és megerősítse.

31. A bajji presbyterium nevében lelkész beterjeszti a presbyterium 1903. évi márczius hó 31-én 1. sz. a. s az egyházközségi közgyűlés 1903. évi márczius hó 31-én 1. sz. a. hozott határozatait.

Az 1901. évi 83. sz. egyházmegyei végzésnek tett eleget a bajji presbyterium, a midőn a megvásárolt telekre leányiskola építését elhatározta.

Bemutatja a Veress Károly egyházmegyei építész által készített tervet és költségvetést, mely szerint a már előzőleg beszerzett tégla és vályog anyagokon kivül az építkezés 1690 kor. 86 fillérből kikerül.

Kimutatja az 1903. évi jóváhagyott költségelőirányzatból a fedezetet 1742 kor. 75 fillérben.

A presbyterium a Veress Károly által készített tervet és költségvetést elfogadván, annak alapján az építkezést nyomban vállalkozóknak adta.

Bordás Imre és Bordás Pál szalontai kőművesek a 778 korona 42 fillérre tervezett kőműves, ács, asztalos, lakatos, üveges és mázoló munkát, — melyek a költségvetés I. III. és IV. tétele alatt vannak felvéve, 670 koronáért elkészíteni aképen vállalták el, hogy a vállalati

összegből 200 korona az építés teljes befejezéséig, annak hivatalos átvételéig, visszatartatni fog.

Az I. III. IV. t. a. munkához tartozik még a költségvetés utólsó tétele alatt megnevezett 2 vas ajtó is.

A presbyterium a vállalkozókkal szemben kikötötte, hogy az építkezést az egyházmegye kiküldöttje által felül vizsgáltassa.

Kérik a tervezett építkezés és a megkötött vállalati szerződés jóváhagyását.

Egyházmegyénk közgyűlése a bajji presbyterium és egyházközségi közgyűlés vonatkozó határozatait, úgy a beterjesztett terv és költségvetés alapján a vállalkozókkal megkötött szerződést jóváhagyja azon kiegészítéssel, hogy vállalkozók a jó és gondos építkezésért, annak átvételétől számított egy évi jótállással tartoznak.

Felkéri egyben az esperesi hivatalt az építkezés befejezésének bejelentése után egyházmegyei szakértő kirendelésére.

32. A borossebesi presbyterium nevében lelkész beterjeszti a presbyterium kiküldöttei és Steiner Samu eddigi bérlő között, az egyház tulajdonát tevő 17. számú bérházra 1903. évi május 1-től 6 évre, 1909. évi ápril hó 30-ig terjedőleg kötött bérleti szerződést jóváhagyás végett.

A bérleti feltételek megfelelnek az egyházmegyei közgyűlés által 61/1896. sz. a. jóváhagyott szerződés feltételeinek, sőt a mennyiben a bérösszeg 480 koronáról 540 koronára emelkedett, kedvezőbbek.

Egyházmegyénk közgyűlése a beterjesztett bérleti szerződést jóváhagyja.

33. A szemlaki presbyterium felterjesztést intéz egyházmegyénk közgyűléséhez s kéri, hogy az egyház tőkepénzéből 5000 koronát túl nem haladó összeg a presbyterium valamennyi tagjának 8% mellett, kölcsönül engedélyeztessék kötvény mellett.

A vallás-alapítványnak a szemlaki határban eső 5400 holdas birtoka 600—1000 holdas birtokokra fog parczelláztatni s ezen birtokból egy parczellát az egyház tagjai részére haszonbérbe kivenni óhajtanak.

Az 5000 koronát, mint cautiót fogják felhasználni, reményük van, hogy azt 3 hó alatt visszafizetik, amennyiben pedig azt 3 hó alatt vissza nem fizetnék, az egész

presbyterium felelőssége mellett, egyeseknek 10 év alatt visszafizetendő, 8%-et kamatozó kölcsönűl adják.

Kérelmük indokolásáúl felhozzák, hogy a 65 év előtt 7 családból alakúlt egyházközség erőben, számban megnövekedve, az egyháznak 90,000 korona vagyont — teljes vagyonérték — gyüjtött, az idők mostohasága s a megélhetés bizonytalansága miatt azonban, a legközelebbi 10 év alatt 20 család hagyta el ősei lakóhelyét s költözött idegenbe.

Ha sikerülend Szemlak község ev. ref. lakosságának egy 600—1000 holdas haszonbérletet megszerezni, ez a nagyobb részt földműveléssel foglalkozó lakosságnak egész foglalkozást nyújt s munka után könnyebb és biztosabb megélhetést remélnek s a kiköltözés is meg fog szünni.

Egyházmegyénk közgyűlése megengedi és beleegyezik, hogy a szemlaki presbyterium összes tagjainak egyetemleges kötelezettsége mellett, az egyház tőkepénzéből 5000 (ötezer) koronát túl nem haladó összeget 8% kamat mellett kölcsönűl felvehessen s azon esetben, ha ezen kölcsönösszeget a haszonbéres birtokba befektetni s 10 évre megtartani kivánnák, figyelmezteti a presbyteriumot, hogy annak az egyház részére biztosítása végett, minden intézkedést megtegyen, annál inkább, mivel a felelősség, az egyházi törvény 27. §-a 14. pontja értelmében, a jelenlegi presbyteriumot terheli.

Jelen határozat a tiszántúli főtiszteletű egyházkerület közgyűléséhez végmegerősítés végett fölterjesztendő.

34. Tárkányi lelkész és gondnok beterjesztik a presbyterium 1903. évi február hó 16-án tartott gyűléséből 3. sz. a. s az egyházközségi közgyűlés 1903. évi ápril hó 5-én tartott gyűléséből 1. sz. a. egyhangúlag hozott határozatokat.

Eladták a „Horgos“ nevű hegyen levő, a phyloxera által elpusztított szőlőföldet, mely 178 □ ölet tesz, azért, mert már 6 év óta e föld csak 4 korona évi haszonbért hoz s mert addig is, a mig ez mint szőlő művelhető volt, a parczella kicsinysége és a községtől távol fekvése miatt, a kezelése költséges volt s mivel igen magas árat — 160 koronát — kaptak az eladott földért, ebből a másik a

„Bújdosó“ hegyen levő 1500 □ öl kiterjedésű szőlőföldet telepítik be szőlővel.

Megjegyzik még, hogy a szőlőhegyek korábban jelentékeny jövedelmet adtak, úgy, hogy a mióta a szőlők elpusztúltak, az egyház adósságot felvenni kényszerült s azt törleszteni nem képes, évek múltával tehát az újonnan telepítendő szőlőből jövedelmet remélenek.

Beterjeszti a Lőrincz János vevővel kötött adás-vevési szerződést s kérik ennek jóváhagyását és engedélyt arra, hogy a vételárból a „Bújdosó“ hegyen levő szőlőföldet betelepítsék.

Egyházmegyénk közgyűlése a presbyteriumi és egyházközségi közgyűlési megegyező határozatok alapján a 178 □ öl „Horgos“ hegyi földre kötött adás-vevési szerződést, a felhozott indokokból, jóváhagyja, útasítja azonban a presbyteriumot, hogy a vételárat az utólsó fillérig a „Bújdosó“ hegyi föld amerikai alanyba óltott szőlővel betelepítésére fordítsa s erről az esperesi hivatalhoz legkésőbb 1904. évi tavaszi közgyűlésünkre jelentést tegyen.

Jelen határozat a tiszántuli főtiszteletű egyházkerület közgyűléséhez, végmegerősítés végett, felterjesztendő.

35. Egyházmegyénk tanítói segélyegyletének 1901/2. évi működéséről Varga Károly segélyegyleti elnök beterjeszti jelentését, mely szerint:

a) a kultuszminisztérium által örök tőkéül adományozott 1000 koronás tőke 1902. évi elhelyezéséről és kamatai felhasználásáról szóló „Kimutatást“ illetékes helyre juttatás czéljából az esperesi hivatalhoz benyujtotta;

b) jelenti, kogy a segélyegylet számadását 1901. május 1-ig terjedő időről a hivatalos közeg által megvizsgáltatta, a pénztárt rendben találta;

c) továbbá beterjeszti az 1902. évi május hó 16-iki választmányi űlés és az 1902. évi augusztus hó 1-én tartott közgyűlési kivonatot, mely szerint a számadás kifogástalannak találtatott s az jóváhagyatott.

A mellékelt számadás szerint az egyesület vagyona, az alapítványokkal együtt 1902 május hó 1-én 48,966 kor. 44 fillér; 26 segélyezendőnek kiosztatott 2834 kor. 62 fill. Tőkeszaporúlat ez évben 1203 korona 85 fillér.

d) Végűl jelenti, hogy f. év február hó 23-án a hivatalos pénztárvizsgálatot megejtették, mely alkalommal

Szabó József pénztárnokot betegsége miatt felmentették s a pénztár ideiglenes vezetésével Posta Lajos fekete-gyarmati tanító bízatott meg.

A jelentés tudomásúl vétetik.

36. Az esperesi hivatal beterjeszti Szalay József nagybecskereki lelkész azon kérelmét, mely szerint az u. n. „szerb missió“ mozgalmát az egyházmegyével megismertetni kéri. Csatolva a Keresztyén Evangélista cz. lap f. évi 3. számát, mely a szerb missióról szóló jelentéssel is foglalkozik, — egyszersmind a nevezett missióra az egyházmegyétől évenkénti segélyösszeget kér.

Az egyházmegyei közgyűlés a kérelmet tudomásúl véve, sajnálattal kijelenti, hogy akkor, a midőn alap hiányában saját egyházmegyénk missióját sem segélyezheti, a jelzett missiói czélra anyagi támogatást nem nyujthat.

37. A szatmári egyházmegye esperese 420. sz. a. az egyházmegye nevében felhívást intéz a testvér-egyházmegyék közönségéhez, ajánlva és kérve *Lorántffy Zsuzsánna-agyesületek* alakítását. Szatmáron pár évvel ezelőtt alakúlt íly jótékony egyházi egyesület, czélul tűzvén maga elé a szatmárnémetii prot. felsőbb leányiskola felvirágoztatását s egy ev. ref. tanítóképző intézettel való kibővítését.

Közgyűlésünk a szatmári egyházmegye felhívását tudomásúl véve, annak kiemelésével, hogy egyházmegyénkben már az 1900. évben alakult hasonló czélú egyesület a Nagyváradon felállítandó ev. ref. tanitónőképző pártolására, az egyházakat jótékony egyházi egyesületek alakítására örömmel buzdítja.

38. Szabó Kálmán nyomdász, az egyházkerület által felállítandó protestáns nyomda tárgyában kiadott emlékíratot megküldi az egyházmegyei közgyűléshez pártoló felterjesztés végett.

Az egyházkerület által felállítandó protestáns nyomda eszméje pártolólag terjesztetik föl a főt. egyházkerületi közgyűléshez.

39 A jegyőkönyv hitelesítésére

Széll Kálmán esperes elnöklete alatt s a jegyzők közbenjöttével dr. Balog Elek, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán, Szikszay Lajos Nagyszalontán lakó tanácsbírák föl-kéretnek.

Bírósági ügyek.

„Jegyzőkönyv.

mely felvétetett a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1903 április hó 16-án Nagyszalontán tartott bírósági üléséről.

Jelenvoltak: Széll Kálmán esperes és Gróf Tisza István egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Balogh Ambrus, Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Márk Ferencz, Hajdú Elek lelkészi, — dr. Balogh Elek, Hadházy Kálmán és Szikszay Lajos világi tanácsbírák.

40. Széll Kálmán esperes, mint hivatalára nézve idősebb elnök, kijelenti, hogy Szabó Sándor kisperegi egyháztag felebbezését veszi tárgyalás alá bíróságunk.

Annak megállapítása után, hogy úgy a bíróság alkotó tagjai, mint a bemutatott kézbesítő ív szerint, az érdekelt felek idejében meghívattak s a meghívás folytán Szondy Géza lelkész a kisperegi presbyterium részéről megbizott képviselői minőségben S. Szabó Mihály gondnok és maga a felebbező Szabó Sándor megjelentek; a bíróság a fent megnevezett tagokból megalakult.

Elnöklő esperes e. t. 279. §-ra való hivatkozással kijelenti, hogy 8 tanácsbíró lévén jelen: ha szavazásra kerül a sor, Szikszay Lajos, mint hivatalára nézve legifjabb tanácsbíró nem fog szavazni.

Elnöklő esperes felhívja Balogh Ambrus tanácsbírót, hogy mint az e. t. 371. §-a szerint megbízott előadó az ügyet terjeszsze elő.

Az előadó előterjesztése után, az érdekelt felek eltávoztával Borza Sándor kisperegi egyháztag és presbyter ügyében, *zártűlésben* következőleg

ítélt.

Egyházmegyénk fegyelmi bírósága, mint
II-od fokú bíróság a kisperegi egyházközségi

bíróság 1902 nov. 26-án tartott ülésének ítéletét megsemmisíti.

Indokok. *a)* Felebbező által felsorolt alaki kifogások nagy részben beigazoltatván, már magokban elég okot nyujtottak az első bíróság ítéletének megsemmisítésére, — annyival inkább, mert a VIII. alatt mellékelt nyilatkozat, mely szerint a bíróság tagjai a hivatalos esküt a tárgyalás alkalmával az ítélet hozatala előtt tették le, a bíróság jelen nem volt tagjainak — Veres Istvánnak és Balog Józsefnek — aláírása miatt aggályosnak mutatkozik.

b) De az első bíróság ítéletének megsemmisítését az alaki hibáktól eltekintve, már maga azon egy körülmény is indokolttá teszi, hogy Szabó Sándort mint panaszost is elmarasztalta a bíróság a nélkül, hogy kötelessége szerint megadta volna az alkalmat arra, hogy magát védhesse. A tárgyalás alkalmával Borza Sándor panaszlott Szabó Sándor ellen a viszonvádat annak távollétében emelte. E viszonvád ügyében Szabó Sándort a bíróság soha ki nem hallgatta: mégis meghozta ellene az őt is sujtó marasztaló ítéletet.

Ezen ítéletet elnöklő esperes nyilt ülésben a felek előtt indokaival együtt élőszóval meghirdette, — mely ítéletbe a kisperegi egyház képviselői belenyugvásokat jelentették ki.“

41. Tárgyaltatott Balog Ambrus sarkadi lelkésznek a sarkadi presbyterium 1902. évi szeptember hó 17-én tartott gyűléséből 38. sz. a. hozott határozat ellen beadott felebbezése.

Széll Kálmán hivatalára idősebb elnök konstatálja, hogy a tárgyalásra úgy a felebbező lelkészt, mint a presbyteriumot meghívta s a sarkadi presbyterium részéről Képiró Lajos és Tóth Lajos igazolt megbizottak, valamint a felebbező Balogh Ambrus jelen vannak és hogy a bíróság az egyházi törvény 284. §-a alapján első fokban ítél, tehát az eljárás szóbeli.

Böszörményi Lajos az e. t. 310. §. b. pontja alapján a tárgyalás és ítélet hozatalban résztvételtől felmentést kér.

Elnök a bírák páros számára tekintettel kimondja,

hogy Szikszay Lajos hivatalára legfiatalabb tanácsbíró szavazás esetén a szavazásban részt nem vehet.

Ezután felhívta Hadházy Kálmán tanácsbírót, kit az ügy előadásával megbízott, a sarkadi presbyterium határozatának s ezen határozat ellen beadott felebbezésnek ismertetésére.

Előadó a sarkadi presbyterium határozatát, a határozat ellen benyujtott felebbezést s általában az ügy állását a következőkben ismerteti:

A sarkadi egyházgondnok az 1902. évi szeptember hó 17-én tartott presbyteri gyűlésen jelentette, hogy a lelkészi földek egy része után a vízadó (vízszabályozási kezelési és tőke törlesztési költség) már 3 év óta nincsen fizetve és ő azt ki nem fizeti, míg a presbyterium erre neki utasítást nem ad.

Lelkész a presbyteriumnak felvilágosításul elmondotta, hogy elődje a lelkészi javadalomhoz tartozó földek után földadót, vízszabályozási költséget nem fizetett s a midőn ő állását 1893. évi április 24-én elfoglalta, mivel sok panaszt és elégedetlenséget hallott a miatt, hogy a lelkészi javadalomhoz tartozó sok földet a lelkész használja, de adót nem fizet, önként felajánlotta azon 20 hold 1100 öles hold föld után az adó fizetését, mely földet a volt földes uraság adományozott a lelkészi javadalom javítására és ezen 20 hold föld után a földadót azóta mindig fizeti.

A presbyterium, bár lelkész hivatkozott a fentieken kivül még arra, hogy dijlevelében arról, hogy a javadalmához tartozó földek után az adót fizetni ő tartoznék, intézkedés nincsen, hogy a sarkadi presbyterium már az 1874. évben is szóvá tette az adó kérdését, hogy akkor egyházmegyei küldöttség is lett kirendelve: 12 szavazattal 2 ellenében kimondotta, hogy a lelkész az adományozott földek után az adókat fizetni tartozik.

Lelkész beterjeszti a felebbezett presbyteriumi határozatot, az 1872. évi április 3-án kelt egyházhatóságilag megerőssitett dijlevelet, egy községi bizonyitványt arról, hogy a vizszabályozási költségeket ő soha nem fizette s beterjeszti a presbyterium 1874. évi 31., 36., 39., 40., 41., 47-ik számú és 1875. évi 57. számú határozatait.

Lelkész felebbezésében egyházi régi joggyakorlatra hivatkozik, mely szerint az a javadalmas, akinek dijlevele a javadalomra eső közteher viselését kifejezetten át nem háritja a javadalmat élvezőre, ezen közteher viselésére nem kötelezhető, hanem a közteher a javadalom tulajdonosa által viselendő.

A presbyterium 1874. évi határozataival igazolva van, az akkori segédlelkész elnöklete alatt tartott gyűlés az adományozott földek utáni adók fizetési kötelezettségét lelkészre háritotta s midőn lelkész ennek ellent mondott, az egyházmegye küldöttséget rendelt ki, melynek véleménye folytán 1875. évi január 31-én tartott gyűlésben, hogy a presbyterek nevük hurczoltatását kikerüljék, beadványukat visszatartani elhatározták.

A kérdés alatti 20 hold földre eső vizszabályozási költség már negyedik év óta ninesen kifizetve, minek oka abban van, hogy azidő óta Sarkad városnál az adóügyi jegyző személyében többször volt változás és az 1902. évben is akkor került napirendre a kérdés, amikor az egyházgondnok ezen közteher fizetésére a városi Előljáróság által szorgalmazva lett.

Elnök figyelmezteti ugy a felebbező lelkészt, mint a presbyterium megbizottjait, hogy a törvény értelmében egyszer szólani jogukban áll.

A presbyteriumi megbizottak kérték, hogy a vizszabályozási költség terhe alól az egyház pénztára oldoztassék fel.

Lelkész kérte, hogy mivel ő önként vállalta el a föld adó fizetését, és azt valószinüleg 1894. év óta fizeti, a vizszabályozási költség fizetése alól mentessék fel s kérdésre előadta, hogy ő a városházánál az adóügyi jegyzőnél még 1893. vagy 1894. évben jelentette be, hogy az adományozott 20 hold föld után a földadót fizetni szándékozik s nincs kizárva, hogy az adóügyi jegyző a lelkészi javadalmi földből 20 holdat külön birtokivbe átvezetett.

Egyházmegyénk közigazgatási birósága zárt ülésben ezen ügyben következőleg

itélt.

Egyházmegyénk közigazgatási birósága a sarkadi presbyterium 1902. évi szeptember hó 17-én 38. szám alatt hozott határozatával szemben, melyben a volt földesur által a tagositáskor adományozott 20 1100 □ öles hold lelkészi földre eső vizszabályozási költség fizetését lelkészre háritotta és annak az egyház pénztárából kifizetését megtagadta, az egyházi törvény 300. §. 5. pontja alapján kimondja, hogy a sarkadi lelkészi javadalomra eső vizszabályozási költség egészben fizetése

a sarkadi egyház pénztárát terheli, s utasitja a sarkadi presbyteriumot és általa a gondnokot, hogy a lelkészi javadalomra eső minden nemű közterhet — kivételével a lelkész által önként elvállalt s évek óta már általa fizetett földadónak — fizessen továbbra is és pedig fizesse a multból fenn lévő vizszabályozási költséget, akár kezelési, akár törlesztési kölcsön tartozás részletét képezi az, azonnal, mivel az ebből eredhető kár nem az egyházat, hanem a presbyteriumot s első sorban a gondnokot terheli.

Indokok:

A hiteles alakban bemutatott dijlevélben a lelkészi javadalom meg van határozva, abban külömbség az urbéri rendezés előtt is lelkészi javadalmat képező földek és a volt földes úr által adományozott földek között téve nincsen, mert az, hogy külön pont alatt van felvéve a 45 hold régebben is lelkészi javadalmat képező föld s külön az uradalom által adományozott 20 hold föld, ezen földekre eső közteher melyik fél által leendő viselésére befolyással nem bir.

A dijlevélben arról, hogy a lelkészi javadalomra eső közterhet részben vagy egészben az egyház vagy a javadalmas fizesse, emlités téve nincsen.

Van azonban egy hosszu gyakorlat, mely szerint a lelkészi javadalomra eső közterheket mindig az egyház pénztára fizette és ezen közterhekből egy részt a lelkész, amidőn oda megválasztatott s sok panaszt, zugolódást hallott, önként magára vállalt s már 9 év óta visel is.

Egyházmegyénk biróságának tehát e gyakorlatot fentartani kellett s a presbyterium oly határozatát, melylyel e gyakorlatot megváltoztatni s a lelkész javadalmat megcsonkitani szándékozott, jóváhagyó tudomásul venni nem lehetett.

Ezen itélet a felek jelenlétében nyilvános ülésben Széll Kálmán elnök által kihirdettetvén, az ellen a sarkadi presbyterium képviselői felebbezést jelentettek be.

42. Tárgyaltatott Balogh Ambrus sarkadi lelkésznek a sarkadi presbytérium 1902. évi okt. hó 7-ik napján tartott gyűléséből 41. sz. a. hozott határozat ellen beadott felebbezése.

Széll Kálmán hivatalára idősebb elnök constatálja, hogy a tárgyalásra úgy a felebbező lelkészt, mint a presbyteriumot meghivta s a sarkadi presbytérium Képíró Lajos és Tóth Lajos presbytereket bízta meg, a kik valamint Balogh Ambrus lelkész is jelen vannak és hogy a bíróság az egyházi törvény 284. §-a alapján első fokban ítél, tehát az eljárás szóbeli.

Böszörményi Lajos tanácsbíró már előbb távozott, felmentetvén rokonsági kötelék miatt a tanácskozásban résztvételtől.

A bírák páros számára tekintettel, elnök ismételve kimondotta, hogy Szikszay Lajos hivatalára legfiatalabb tanácsbíró, szavazás esetén a szavazásban részt nem vehet.

Ezután felhivta Hadházy Kálmán tanácsbírót, kit az ügy előadásával megbizott a sarkadi presbytérium határozatának s ezen határozattal szemben lelkész által beadott felebbezésnek ismertetésére.

Előadó a sarkadi presbytérium határozatát, a határozat ellen benyujtott felebbezést s általában az ügy állását a következőkben ismerteti:

A sarkadi egyház gondnok jelentésére, lelkész a gondnok és egy presbyterrel. 1898. évben megnézték a lelkészi és egyházi föld mesgye-vonalát s miután annak kiegyenesítésére a felelősséget elvállalni senki hajlandó nem volt, 1898. évi augusztus hó 21-én a presbytérium 55-ik számú végzésével elrendelte, hogy az egyház szomszédos és akkor 20 holdas luczernaföldje felméressék és a meggörbült mesgye-vonal kiegyenesíttessék.

1899. évi julius hó 30-án, a presbytérium 37. sz. alatt 11 presbyter által, a lelkészhez intézett oly irányú beadványt tárgyalt, melyben a presbyterek az egyházi és lelkészi föld határvonalának kiigazítását sürgetik.

Lelkész ezen gyűlésen felvilágosításúl elmondta presbytereknek, hogy a lelkészi földnek a Sarkad—Kötegyán községi útra dűlő vége, illetőleg az egyházi és lelkészi föld közötti mesgye-vonal azon része, mely a Sarkad—Kötegyán községi-út mellett sarkot képez, azért sem lehet kétséges, mert az egyházi föld mellett a Sarkad—Kötegyán község-út felől végig árok húzódik és ezen árok a lelkészi föld mesgye-vonalánál megszűnik s a föld Gyepes felőli végén elgörbült mesgye-vonalnak kiegyenesítése által, a kataszteri térkép adatait tekintve, 18—25 □ öl föld lenne az egyházi földből a lelkészi földhöz csatolandó, a mit az idők hosszú folyamán át, annál inkább elszánthattak a lelkészi földből, mert a lelkészi földnek a Gye-

pes felől eső végén olyan két nagy gödör volt, a mely gödrök a lelkészi föld ezen részén a szántást akadályozták.

A kataszteri helyszínelési felvétel és a telekkönyvi betétszerkesztés ideje között előfordult birtokváltozásokat a kataszteri felmérési felügyelőség egy szakközege által felmérette és ahol szükségesnek mutatkozott, a térképeket kiigazíttatta és a telekkönyvi betétbe felvett területnek megfelelő határt megállapította.

A kataszteri felmérési felügyelőség ezen szakközege a sarkadi egyházi és lelkészi föld határául egy mesgyevonalat megállapított s ezen vonalat karókkal megjelöltette.

A presbyterium a lelkész által ajánlott megoldási módot ezen gyűlésében nem fogadta el, hanem elrendelte, hogy a lelkészi föld méressék ki olyan mennyiségben, mint ahogy azt a kötelező díjlevél mutatja s ennek eszközlésére az akkori gondnok elnöklete alatt egy 5 tagú bizottságot küldött ki, mely bizottságba két tagot a presbyterium s két tagot lelkész nevezett meg.

Ezen bizottság lelkész sürgetésére 1902 október 4-én tartott gyűléséből felvett jegyzőkönyvbe foglalta eljárásáról szóló jelentését s az 1902. évi október 7-én tartott presbyteri gyűlés 41. sz. a. intézte azt el.

Jelentésében a bizottság előadta, hogy a lelkészi földet a díjlevél szerint felmérették s a felmérést teljesítő mérnök úgy találta, hogy a lelkészi földből 1585 □ öl hiányzik és ezen hiányzó területet az egyház földjéből a lelkészi földhöz hozzá vágta, karókkal az új határt megjelölte.

A bizottság jelentése szerint a vasút által elfoglalt területet be kellett volna mérni a mérnöknek, mert a kárpótlási tőkének a kamatát lelkész élvezi. (A díjlevél szerint lelkészt ezenkivül illeti meg $79^{725}/_{1100}$ hold föld.)

A presbyteri gyűlés a bizottsági jelentésre, miután lelkész a kiegyezésre hajlandónak nyilatkozott, azonban a volt földes úr által lelkészi javadalomúl felajánlott 20 hold föld után eső adók és vízszabályozási költségek fizetését el nem fogadta, *a kiegyenesített régi mesgyét az egyházi és lelkészi föld határául megállapította.*

Lelkész ezen határozat ellen az egyházi törvény 300. § 5. pontja alapján felebbezést intézett egyházmegyénk bíróságához s csatolván a vonatkozó presbyteri végzéseket, a lelkészi föld felméréséről egy mérnök által felvett térképet s arra vezetve a felmérést és a lelkészi

föld területét igazoló bizonylatot, valamint a sarkadi lelkész díjlevelét, kéri egyházmegyénk közigazgatási bíróságát, — mondja ki :

1. hogy a sarkadi lelkészt a díjlevél 4., 5., 6. pontja szerint 1100 □ öllel számított 79 h. 725 □ öl föld haszonélvezete illeti s hogy ezen földterületben a díjlevél többi pontjaiba befoglalt javadalom semmi részben sincsen benne.

2. hogy a sarkadi lelkészi javadalomból hiányzó 1585 □ öl területet az egyház szomszédos földjéből tartozik a presbyterium záros határidő alatt kiadni.

Felebbezése záró szavaiban bejelenti még lelkész, hogy ha ezen kérelmét egyházmegyénk bírósága teljesíti, valamint teljesíti egy másik szintén a közigazgatási bíróság előtti ügyben foglalt azon kérelmét, hogy a vízszabályozási költségek fizetése alól felóldoztassék és ha ezen ítéletek jogerőre emelkednek, ezen esetben a lelkészi javadalomhoz tartozó s annak kiegészítését képező azon 1585 □ öl földet, melyet a mérnöki felmérés az ő javadalmából hiányzó területül mutatott ki, — azon ideig, míg ő sarkadi lelkész lesz, a sarkadi egyház szegény- és árva-alapja javára adja használatul.

Lelkész a felebbezés indokáúl a következőket adja elő:

Az egyház gondnoka az 55—898. sz. presbyteriumi határozatot nem foganatosította, hanem a felmérési felügyelőség által kirendelt mérnökkel a lelkészi földből elvágatott, karókkal kijelöltetett 900 □ ölet haladó területet.

A kataszteri térképen a lelkészi föld határa megváltoztatva, a kataszteri helyszíni felvétel alkalmával készített térképen az egyház és lelkész földje között volt vonal megsemmisítve s a lelkészi földből egy veres vonallal elvágott rész az egyházi földhöz csatolva van, úgy hogy ma a lelkészi javadalomhoz tartozó azon föld, mely a Sarkad-kötegyáni vasúton Sarkad felől esik 48 $\frac{965}{1000}$ holdas területet képez, azon föld terület pedig, a melyet lelkész használ, a csatolt térkép és felmérés szerint 78674 □ öl, holdakban kifejezve 49 $\frac{674}{1000}$ holdat tesz, tehát a lelkészi javadalomból, feltévén, hogy a teljesített mérés jó, hiányzónak mutatkozik 908 □ öl.

Lelkész szerint a lelkészi javadalomhoz tartozó föld mesgyéjének a Sarkad—Kötegyán községi útból kiindúlva, a Szemcsei szőlőskertben Szilágyi György szőlőföldjének a város felől eső mesgyéjével egyenes vonalba kell lenni, ide vág a kataszteri térkép, az a mesgye vonal pedig, melyet a felmérési felügyelőség szakközege megállapított, ezen szőlőföldnek a vasút felől eső mesgyéjével vág össze.

Lelkész azért sürgette az 1899. évi 37. sz. határozat foganatosítását, mert a presbyterek egyrésze és községi előljárók azt állították, hogy a lelkészi föld több mint amennyi a lelkészt a díjlevél szerint megilleti, pedig az minden esetben kevesebb kell hogy legyen, mert 3 tanító haszonélvezetéül a lelkészi földből lett kihasítva 1100 □ öl.

Elnök figyelmezteti úgy a felebbező lelkészt, mint a presbyterium megbízottjait, hogy a törvény értelmében egyszer szólani jogukban áll.

Szólási jogukkal úgy a presbyteriumi megbízottak, mint fellebbező lelkész, éltek is.

A presbyteriumi kiküldöttek a díjlevélben foglalt földből, hogy a vasút által elfoglalt területeket le kellene venni s hogy e szerint a díjlevélbe a tényleg lelkészt illető földnél több íratott be, azt adták elő; lelkész pedig ezt kizártnak tartja, mert tudva van, hogy a vasút 1870—71. évben épült, a díjlevél pedig 1872-ik évben állapíttatott meg s hagyatott jóvá egyházhatóságilag, s ezen díjlevél szerint őt a vasút által fizetett kisajátítási összeg kamatán kivül illeti meg a 79 ⅞ hold tagbírtok és a külön álló 2 hold erdő föld haszonélvezete.

Egyházmegyénk közigazgatási bizottsága 1903. évi április hó 16-án Nagyszalontán tartott ülésében a sarkadi presbyterium 1902. évi október hó 7-én tartott gyűléséből 41. sz. a. hozott határozat ellen Balogh Ambrus lelkész által beadott fellebbezés folytán, zárt ülésben következőleg

ítélt:

a sarkadi presbyterium azon határozatával szemben, mely szerint a lelkészi föld kiegyenesített mesgyevonalát és pedig azon mesgyevonalát állapította meg örökös határúl, mely a lelkészi földet az egyházi földtől jelenleg elválasztja, a mely mesgyevonal a Sarkad—Kötegyán községi útból kiindúlva az egyház használatában levő s ezen végén felárkolt föld mellett, az árok végétől egyenesen a Gyepes medre felé húzódik; — lelkész azon kérelmét, hogy a bemutatott mérnöki térkép és felméréshez képest a lelkészi földhöz még 1585 □ öl, mint hiányzó terület hozzákapcsoltassék s ennek az egyházi földből kihasítása elrendeltessék: egyházmegyénk közigazgatási bírósága teljesíthetőnek nem találta, mivel

azonban a telekkönyvi betét szerkesztés folyamán az egyházi és lelkészi föld közötti határ megváltoztatva lett, a presbyterium által megállapított régi mesgyevonalat azon kijelentéssel és meghatározással állapítja meg, hogy nem a sarkadi 1787. sz. telekkönyvi betétben A. I. 1., 2., 3. sor 2927 2., 2978., 3508. hrsz. alatt foglalt lelkészi javadalmat képező földek illetik meg a sarkadi mindenkori lelkészt, hanem azok a földek és ezek között a vita tárgyává lett 2927/2. hrsza. föld olyan területe illeti meg, a melyet a lelkész évek óta mindig használt és a melynek az idők folyamán meggörbült egyenes mesgyéje a presbyterium 1902. évi 41. sz. a. végzésében megállapíttatott, a mely a bemutatott térképen fekete vonallal van megjelölve.

Utasítja egyszersmind a presbyteriumot, hogy a betét szerkesztés folyamán megváltoztatott s a kataszteri térképen is felvett mesgyevonalat igazíttassa ki és a kataszteri helyszínelési felméréskor megállapított határvonalat, mely a tényleges állapotnak megfelel, állítsa helyre.

Indokok:

A bíróság a bemutatott térképet és arra vezetett terület felmérési bizonylatot, igazolásúl arra, hogy a lelkészi föld $79\frac{7}{1}\frac{3}{0}\frac{5}{0}$ hold területéből 1585 □ öl, 1100 □-öles holdakban, 1 hold 485 □ öl hiányzik, nemcsak azért nem fogadja el, mert a felmérést teljesítő mérnök a Sarkad—Kötegyán községi út, az egyházi föld, a vasút és Gyepes meder által határolt lelkészi föld felmérésében tévedhetett s tévedett, akár a községi út, akár a vasút, ákár a Gyepes medrében a felmérési pontot a határon belül állapította meg és e tévedés a kanyargó Gyepes határolása következtében egyáltalán nem tekinthető kizártnak, hanem azt azért sem fogadja el, mert azt egy oly felmérés eredményének tekinti, a mi a hitelességétől eltekintve, e kérdés eldöntésénél irányadó azért sem lehet, mert a lelkészi föld mellett közvetlenül az egyház használatában levő föld terül el és ez a Sarkad—Kötegyán községi út felől árokkal van ellátva, tehát arra nézve, hogy a lelkészi föld mesgyéjének vége ezen árok végénél kezdődik s innen egyenes vonalban húzódik a Gyepesig, bizonyságot képez,

hasonló bizonyságot képez a lelkészi és egyházi föld hosszas, 32 évet túlhaladó használata és bár hiányozzék valami akár a lelkészi, akár az egyházi földből, mivel a meggörbült mesgye kiegyenesítése által az egyházi földből 18—25 □ öl volt a lelkészi földhöz csatolandó, ez oly csekélységet képez, hogy ez csupán az előbbi állapot helyreállitását vonhatja maga után.

Lelkésznek joga van ahoz, hogy a javadalma határát képező mesgyét bármikor kiigazíttassa s a presbyteriumnak kötelessége a lelkészt megillető földet a lelkész részére kiadni.

Minthogy pedig a telekkönyvi betét szerkesztési eljárás folyama alatt a lelkészi föld határa megváltoztatva lett, ezen állapota a telekkönyvi betétnek a sarkadi egyház érdekéből igy nem hagyható; ugyanazért utasítani kellett a presbyteriumot, hogy a telekkönyvi betétben a betét szerkesztés folyama alatt történt változtatást állíttassa helyre és állíttassa vissza a térképen azon vonalat, melyet a kataszteri helyszínelési munkálat alapján az 1880-as években a kataszteri mérnök felvett, megállapított, amely a lelkészi javadalmat képező föld és az egyházi földnek tényleges határát képezt.

Ezen itélet a felek jelenlétében nyilvános ülésben gróf Tisza István egyházmegyei gondnok által kihirdettetvén, felek tudomásul vették.

Kmf.

Hadházy Kálmán m. k.
előadó.

Hitelesitettük : Nagyszalonta 1903 ápril hó 30-án

Széll Kálmán m. k.
ev. ref. esperes.

Szikszay Lajos m. k.

Hadházy Kálmán m. k.
tanácsbírák.

A 12., 20., 26. számokat hitelesítette a közgyűlés. A 40. számot hitelesítették 1903. április 18-án Széll Kálmán esperes, Szikszay Lajos, Hadházy Kálmán, Böszörményi Lajos tanácsbírák. A 9., 23—25., 35. számokat 1903. április 20-án hitelesítették: Széll Kálmán esperes, Szikszay Lajos, Hadházy Kálmán tanácsbírák. Az 1—8., 10., 11., 13—19., 21—22., 24., 27—34., 36—39. számokat hitelesítették 1903. április 22-én Széll Kálmán esperes, Dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán tanácsbírák. A 41—42. számot hitelesítették 1903. április 30-án Széll Kálmán esperes, Szikszay Lajos, Hadházy Kálmán tanácsbírák, Nagyszalontán.

Az 1—8., 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 38, 39 számokat jegyzette Nagy Imre lelkészi főjegyző.

A 10, 11, 14, 36, 37 számokat jegyzette Csécsi Imre, lelkészi aljegyző.

A 27—34. 41, 42 számokat jegyzette Hadházy Kálmán, világi főjegyző.

A 9, 23—25, 35 számokat jegyzette Sütő Antal, világi aljegyző.

A 20. számot jegyzette Szabó István, tanügyi bizottsági jegyző.

A 26. számot jegyzette Bagdi János, számvevőszéki jegyző.

A 40. számot jegyzette Balogh Ambrus, előadó bíró.

Mindezen számoknak (a 2, 3. 22, 39 kivételével), az illető jegyzők előadói is voltak.

(1.)

Tárgymutató.

Imádság és a gyűlés megnyitása után:

1. Gyűlési képviselők igazolása. N. I.
2. Jelentés a meg nem jelent tagokról. N. I.
3. Tanácskozás sorrendjének megállapítása. N. I.
4. Szavazatbontó bizottság jelentése az egyházm. tanácsbíró választásról. N. I.
5. Özv. Szabó Jánosné és özv. Szabó Károlyné köszönete az egyházm. részvéteért. N. I.
6. Esperesi jelentés az egyházmegye vallás-erkölcsi és anyagi állapotáról. N. I.
7. Esperesi jelentés az elnökileg elintézett ügyekről. N. I.
8. „ „ a scontro ügyekről. N. I.

9. Esperes számadása az általa továbbított pénzekről. S. A.
10. „ jelentése az 1902. évi közalapi számadásról és az 1903. évi járulékokról. Cs. I.
11. Az okányi egyház kérvénye. Cs. I.
12. A tanácsbírói kar véleményes javaslata az e. törvénytervezetről. N. I.
13. Este kivilágított templomban nem végezhető esketés. N. I.
14. Nagyváradi internatus ügye. Cs. I.
15. Egyházmegyei lelkészi gyámintézet számadása. N. I.
16. Hadházy Kálmán l. gy. jogtudó és vál. jegyző tiszteletdíjja. N. I.
17. Számadás az e. m. közigazgatási pénztárról. N. I.
18. Egyházkerületre jelentés a közigazgatási költség fedezéséről. N. I.
19. „ az egyházak osztályozásáról. N. I.
20. Tanügyi bizottság jelentése. Sz. I.
21. Missziói bizottság jelentése. N. I.
22. Egyházkerületi képviselők választása. N. I.
23. Fenesi lelkészválasztás. S. A.
24. Cserményi lelkészválasztás. S. A.
25. Gyantai lelkészválasztás. S. A.
26. Számvevőszék jelentése. B. J.
27. B.-böszörményi egyházi adókulcs. H. K.
28. Szentleányfalvai egyházi adókulcs. H. K.
29. Tenkei egyházi adókulcs. H. K.
30. A b.-ujlaki adókulcsról jelentés. H. K.
31. Bajji építkezés. H. K.
32. Borossebesi egyház bérházának újabb haszonbéri szerződése. H. K.
33. Szemlaki presbyterium kölcsön iránti kérvénye. H. K.
34. Tárkányi szőllőföld eladása. H. K.
35. Jelentés az egyházmegyei tanítói segélyegyletről. S. A.
36. Nagybecskereki szerb misszió. Cs. I.
37. Szatmári egyházmegye átirata Lórántffy Zsuzsánna egylet alakítása ügyében. Cs. I.
38. Egyházkerületi nyomda ügyében felhívás. N. I.
39. Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság. N. I.

Bírósági ügyek.

40. Szabó Sándor kisperegi egyháztag felebbezése. B. A.
41. Sarkadi lelkész felebbezése vízszabályozási költség fizetése tárgyában. H. K.
42. Sarkadi lelkész felebbezése a lelkészi föld s az egyház földje közt eső határmesgyének megállapítása tárgyában. H. K.